

İngiliz ve Fransız Başvekillerinin nutukları

B. Chamberlain: "Dünyaya tahakküm hareketine bütün kuvvetimizle derhal karşı koyacağız,, diyor

B. Daladier de diktatörlüklere karşı aynı silâhlarla mücadele için Meclisten vasi salâhiyet istedi

Berlindeki İngiliz ve Fransız sefirleri geri çağırıldı. Amerika Bitaraflık kanununu değiştiriyor; Macaristan, Almanyanın büyümesinden endişede

İdare meclislerini kaldırmak lâzımdır

Tesadüfen ecnebi bir fen adamile görüştüm. Fabrikalarımızdan birinde çalışıyormuş.

Fabrika hakkında fikrini sordum. En yeni ve mükemmel şekilde kurulmuş bir müessesese olduğunu, piyasanın talebi karşısında geceli gündüzlü işlediğini, hattâ kuruluşunda beklenen verimden iki misli fazla mal istihsal edildiğini anlattı.

«O halde fabrika çok kazanıyor» dedim.

«Hayır, daima zarar ediyor!» cevabını verdi.

Gece gündüz, durmadan işleyen, vaktile piyasada bire satılan malı şimdi - gümrük himayesi yüzünden - üç misli pahalı satan bir fabrikanın nasıl zarar edebileceğini anlamadım.

Anlattı: Maliyet fiatili!

On kişiden fazla bir «Meclisi idare» si varmış. Galiba hepsi mebus. Her biri, ayrıca fabrikaya, yüksek maaşla dörder beşer kişi yerleştiriyormuş. Bunlar, ekseriya işe de yaramıyorlarmış. Fakat «kuvvetli arka» ları olduğu için kirase seini çıkaramıyorlarmış...

Meclisi idare ne demektir, neye yarar?

On dokuzuncu asırda kapitalist rejim var şiddetle ortalığa hükmederken, sermaye bulup iş yapmak isteyen insanların karşısına iki mühim kuvvet dikilmiş: Yüksek finans adamları ve teselli politikacılar.

Şirket kurmak, fabrika açmak isteyenler, ya işlerini kolaylaştırsınlar,

Necmeddin Sadak

(Devamı 13 üncü sahifede)

B. Henderson (solda) B. Göringle görüşürken çekilen bir resmi

Londra 18 — Başvekil B. Chamberlain dün akşam Birmingham şehrinde, Orta Avrupa hadiseleri hakkında bir nutuk irad etmiş ve demiştir ki:

«Çekoslovak hadiseleri hakkında hükümetimizin noktai nazarını izah etmek

isterim. Bazı gazeteler, bu hadiselerin Münih anlaşmasının neticesi olduğunu ve mesuliyetin bana aid bulunduğunu yazdılar. Fakat Münih gitmemiş olsaydım bugünkü hadiseleri Eylülde görecektik.

Hitler, Südet Almanları meselesinin halinden sonra Avrupada her hangi yeni

(Devamı 10 uncu sahifede)

Başvekilimizle Bulgar Başvekili arasında mühim nutuklar söylendi

Dost devletin Başvekili Ankarada parlak merasimle karşılandı

(Yazısı 10 uncu sahifede)

Müntehibisani seçimi

Reisicumhur ile Bayan İnönü ve Başvekil reylerini kullandılar

Bugün şehrimizde nutuklar söylenecek, tezahürat yapılacaktır. Seçim yarın bitiyor

Ankara 17 (A.A.) — Reisicumhur İsmet İnönü ve Bayan İsmet İnönü, beraberlerinde Başvekil doktor Refik Saydam olduğu halde bugün saat 17 de belediye daire-sine gelerek müntehibisaniler için reylerini istimal etmişlerdir.

Dün Beyazıtta rey verilirken

Müntehibisani seçimi dün de geç vakte kadar devam etmiştir. Dün havanın gayet fena olmasına rağmen sandık başlarında büyük bir kalabalık göze çarpıyordu.

Şehrin muhtelif semtlerinde bulunan sandık başlarında, Halkevlerinde, şehrin muhtelif tiyatro ve sinemalarında dün de tezahürat yapılmış ve bu suretle halkın intihaba iştiraki etrafında muhtelif hatipler söz söylemişlerdir.

Evvelki gün rey atanların yekünü da Parti merkezine bildirilmiştir. Bu suretle Sarıyerde: 2007, Eyüp: 1948, Fatih: 1238, Üsküdar: 7313, Eminönü: 6462, Adalar: 669, Bakırköy: 2297, Beşiktaş: 6144, Yalova: 1922, Şile: 2475, Silivride: 4149 kişi rey vermiş-

tir. Bu yekün içinde yalnız Silivride verilen 4149 rey iki gün içinde atılan reylerin yekünüdür. Kartal, Çatalca kazalarında verilen reyler henüz belli değildir.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Dikkatler:

Ne cüret...

Ticaret müesseselerinden biri gazetelere ilân veriyor:

«Memur arıyoruz. Fransızcaya âşina ve eski harflere vakıf olması şarttır.»

İnsaf edilsin!... Nasıl olur: Bir memlekette ki, on bir sene evvel muazzam bir inkılâp yapılmış, eski harfleri hiç okumayan gençler artık lise-lerden diploma almışlardır... Büyük Millet Meclisinin en süratli zabıtlarını bile ancak yeni harfleri - stenosile birlikte - bilen gençler tutabiliyor.

Bir ticaret müessesesi böyle bir ilânı alenen vermek cüretini kendinde nasıl bulur?

— O derece ehemmiyetli ve süratli stenocuları nereden tedarik edelim?

Mukadder itiraz şayed bu ise, onun da cevabı şudur:

— Yetişebilmeleri için bu tarz taleplerin olmaması lâzımdır. Hele matbuat vasıtasile? Alenen?... Asla...

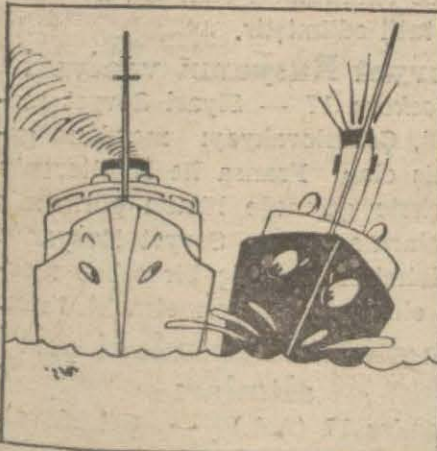
(AKŞAM) ın yeni müsabakası:

**30 arkadaş
300000 lira
kazandı!**

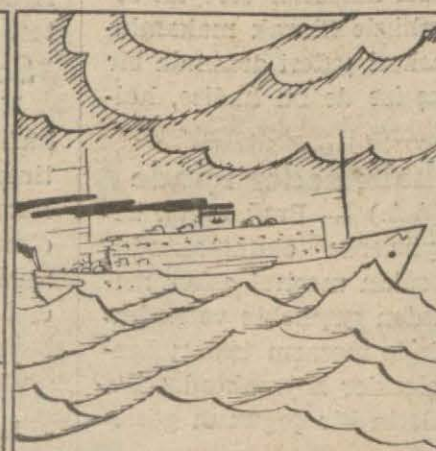
Tafsilâtı bugün 10 uncu sahifede

La Fontaine'in asri hikâyeleri: 1

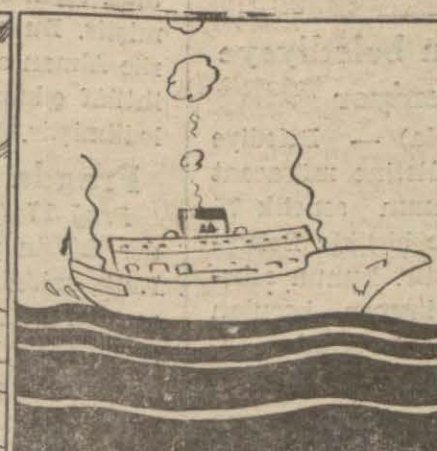
Etrüsk ile Anafarta vapuru...

Anafarta vapuru yeni gelen Etrüsk vapurunu kıskanıyordu. Onu gözden düşürmek için çare düşündü, dedi ki:

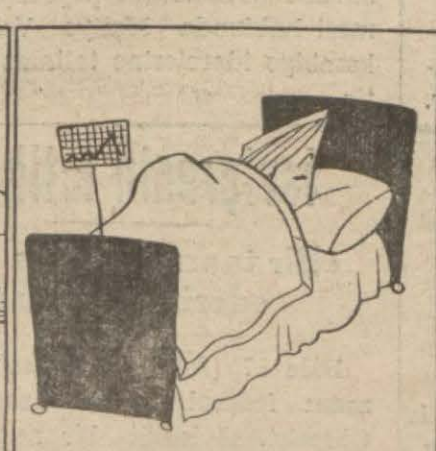
«Denizbank sana çok ağır işler gördürüyor. Hiç rahat etmiyorsun. Ben senin yerinde olsam, hasta gibi görürüm, limanda yatarım...»

«Bu tavsiye Etrüskün pek hoşuna gitti ve istim tutmaya, yol almaya başladı... Hastalandı!...»

«Sahibi telaşa düştü. Böyle genç yaşta amelmandan olan biçarenin derdine deva bulmak için Almanyadan mütehassıslar getirdi. Baktılar, ettiler...

«Ve işini başkasına gördürüp bir müddet limanda tedavi etmeğe karar verdiler...»

«Fakat kara suratlı Anafartanın kıskançlığı yanına kalmadı: Etrüskün ağır işlerini onun sırtına yüklediler!...»

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Alman istihbarat ajansının bir tebliği

Almanya kendisini dünyada nizami muhafaza etmek vazifesile mükellef görüyormuş

Berlin 17 (A.A.) — Alman istihbarat ajansı bildiriyor: Alman gazeteleri, daima Bohemya ve Moravyada vukua gelen tarihî hadiselerin tesiri altındadır. Bohemya ve Moravyada himaye idaresinin tesisi ile, Führer, bu sene içinde üçüncü defa olarak imparatorluğun azametini lâyık bir yükseklikte bulunduğunu isbat etmiştir.

Dünya imparatorluk fikrinin Almanlar için ehemmiyetini anlarsa, büyük bir terakki göstermiş olacaktır. İmparatorluk fikri, Almanlar için, bir milli efsane, maziden gelen, halde kendisini gösteren ve istikbalde de kendisini gösterecek olan bir enerjidir.

Biz, bütün Almanlar, bu imparatorluk fikri ile meşbuuz. Bu imparatorluk fikri, bizim için, bir Alman, bir Avrupa, bir Garp misyonudur. Almanya, bu misyondan, nizami muhafaza etmek ve himayesini vermek vazifesini istihraç eylemektedir. Bu gösteriyor ki Alman misyonu, dünyayı ortadan kaldırmak ve dünyaya hâkim olmak değildir, nizami muhafazadır.

Bizim için eski Çekoslovakya arazisinde nizam, hayati bir menfaatli halizdir. Alman olmanın milli grupların bu yeni hayat şeraitine intibak etmek ve kendilerine tamamlı yeni bir mantalite vücuda getirmek için oldukça güçlükler çekeceğini biliyoruz. Fakat Almanyanın niyeti, bu «inkılâbın» lüzumlu olduğunu isbat etmektedir.

Völkischer Beobachter, Führenin Bohemya ve Moravyada himaye idaresi tesisi hakkındaki beyannamesini tefsir ederek diyor ki:

«Bu mesele, politik realitelere ve Alman ve Çek milletleri arasındaki tarihî münasebetlerin mahiyetine uygun bir tarzda halledilmiş bulunuyor. Bundan yirmi sene evvel bu meseleyi başka bir tarzda halletmek bir akılsızlıktan başka bir şey değildi.

Prag, vaktile, Rayh'ın paytahtı idi. tarihin seyrini, Masaryklerin, Beneşlerin gayretleri değiştirememişti. Bugün, ebedî Almanyanın nasyonal sosyalist Almanyaya tevdi etmiş olduğu bir vazifenin yapıldığını görüyoruz.»

Rumen kıtaları Karpatlaraltı Ukraynasında

Macar Naibi orduya ileri emrini verdi. Kıtalar Leh hududuna vardı

Bükreş 17 (A.A.) — Havas; Rumen kıtaları, Karpatlaraltı Ukraynasının Rumenlerle meskün aşağıda gösterilen kasabalarını işgal etmek üzere harekete geçmişlerdir:

Biserica - Alba	3,200 nüfuslu
Apsa de Jos	3,300 »
Apsa de Mijloc	6,000 »
Slatina Oena	3,000 »

Rumen kıtaları daha bazı ufak kasabaları da işgal edeceklerdir.

Öğrenildiğine göre, Romanya, bu muntakada karışıklıklar çıktığına dair gelen haberler üzerine bu kararı vermiştir.

Bu muntakada tedhişçiler, Rumen halkının hayatını tehlikeye koymaktadırlar.

Bükreş 17 (A.A.) — Karpat Ukraynasında bir taraftan Ukrayna asileri ve diğer taraftan memleketi işgale çalışan Macar kıtaatı arasında kalan Macar ekalliyetinin vaziyeti, Romanya hükümetini bu ekalliyetle meskün olan köylerin derhal işgali imkânını tasavvura sevk etmiştir. Bununla beraber salâhiyyetler mahfillerde böyle bir hareketin derhal vukubulmayacağı bildirilmektedir.

Bu muntaka halen Ukraynalılarla Macarlar arasında muharebeye sahne olduğundan, Romanyanın esasen nazik olan vaziyeti daha ziyade muğlak bir şekle sokmamak için elinden geleni yapacağı zannedilmektedir.

Macar ordusuna ileri emri verildi

Budapeşte 17 — Naip Horty orduya bir emri yevmi göndermiştir.

Londrada mühim konuşmalar olacak Fransız Başvekili de Londraya gidecek

Londra 17 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin bildirdiğine göre Fransız Cümhurreisi Lebrun'un Londra seyahati esasen mühim diplomatik görüşmeler yapılması muhtemeldir. Daladier'nin Reiscümhura refakat etmesi veya mumaileyhten biraz son-

İsviçrenin istiklâli

«Bir taarruz olursa harp ederiz» diyorlar

Bâle 17 (A.A.) — İktisad departmanı federal meclis âzasından B. Obrecht, söylediği bir nutukta bilhassa şöyle demiştir:

Bir taraftan bize bir taarruz yapıldığı veyahud istiklâlimize ve mülki tamamiyetimize dokunulmak istenildiği takdirde bunun bir muhafaza tedbiridir.

Küçük Menderes ve Gediz nehirlerle Bakırçay taşı

Ödemiş, Tire, Manisa, Menemen ve Bergama ovalarını kâmil su bastı

İzmir 17 (Telefonla) — Fırtına bugün şiddetli lodosa çevirmiş, denizde bazı zararlara sebebiyet vermiş, limanda demirli Tarı vapuru fırtınadan pasaport iskelesi üzerine düşmüş ve saatlerce kurtarılamamıştır. Bu yüzden Karşıyaka vapur seferleri inkıta uğramıştır. Tarı vapuru epey bir müddet sonra arızasız olarak kurtarılmıştır.

Buraya gelen haberlere göre fırtına Ege muntakasının her tarafında tekrar başlamıştır. Dağlara kar düşmektedir. Geceleyin şiddetli yağmur ve doludan meyvalar ve mahsuller mühim zarar görmüşlerdir.

Küçük Menderes ve Gediz nehirleri Bakırçay taşmış Ödemiş, Tire, Manisa, Menemen ve Bergama ovalarında araziye kâmil su basmıştır.

Şöşeler bozulmuştur. Bir çok yerlerde mahsul su altında kalmıştır. Menemenin Güzelhisar köyü civarında Gediz suları büyük betonarme körünün üzerinden aşmağa başlamıştır.

Manisa vilâyetinde Irlamaz çayı taşmış ve şoseyi tahrib etmiştir. Burada münakale mümkündür. Torbalının Çıplak köyünde Mehmed Akkuşun evine yıldırım isabet etmiş, Mehmedin karısı 55 yaşında Emine ve oğlu 18 yaşında Hüseyin ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılmışlardır.

İzmirde de bazı sokakları kâmil su basmıştır. İkiçeşmelik cadde-sinde evkaf idaresine aid bir ev yıkılmış fakat nüfusca ziyat olmamıştır.

Memelin istiklâli isteniyor

Litvanya hükûmetine bir nota verildi

Kaunas 17 (A.A.) — Henüz teeyyüd etmemiş olan bir habere nazaran Memel Almanları lideri B. Neumann, Litvanya hükûmetine bir nota göndererek Memelin istiklâlini taleb etmiştir. Bu notanın bir ultimatom mahiyetinde olup olmadığı ma-lûm değildir.

Filistin konferansı akim kaldı

İki taraf da İngiliz tekliflerini kabul etmedi

Londra 17 (A.A.) — Arapların ve Yahudilerin İngilterenin tekliflerini reddetmeleri üzerine Filistin konferansının tamamen akim kaldığı haber verilmektedir.

Londra 18 — Filistin konferansındaki İngiliz heyeti murahhasası memleketine hareket etmiştir. Hükûmet, Filistin hakkında yeni bir proje verecektir.

Hükûmet, Filistindeki İngiliz kuvvetlerine her ihtimale karşı hazır bulunmak emrini vermiştir. Mavera-yi Erdünde şiddetli muharebeler olmaktadır.

İzmir rıhtımının belediyeye devri isteniyor

İzmir 17 (Telefonla) — Belediye reisliği İktisad Vekâletine müracaat ederek İzmir rıhtımının senelik 75 bin liralık varidatı ile birlikte Belediyeye devrini istemiştir. Bunun sebebi son zamanlarda kısmen bozulan rıhtımın Denizbank tarafından tamir edilmemiş olmasıdır.

Karaca oğlan

Yazan: Refik Halid

Yedinci sahifemizde

Son dakika

Mussolini 26 martta mühim bir nutuk söyleyecek

Rayhştag meclisi, 21 martta içtimaa çağırıldı. Berlinde büyük şenlikler yapılacak

Roma 18 — B. Mussolini, 26 martta, emekdar faşistlerin yıldönümü münasebetile Mussolini stadında mühim bir nutuk irad edecektir. Bu nutukta İtalyanların taleplerinden bahsetmesi müstebad değildir. Bu nutuk, radyolar ile neşredilecek ve halk, İtalyan şehirlerinin meydanlarında toplanarak nutku radyo hoparlörlerinden dinliyeceklerdir.

B. Gayda, Telegrafo gazetesinde İtalyanın Fransaya karşı taleplerinden bahsederken diyor ki:

— İtalyanın Fransaya karşı talepleri, Almanya ile akdedilmiş herhangi bir pakta müstenid değildir. Bu

talepler, siyasi realitelere dayanıyor. Münasip bir zamanda sarih bir surette ileri sürülecektir.

Rayhştag meclisi içtimaa davet edildi

Berlin 18 — Burada dolayan rivayetlere göre Rayhştag meclisi 21 martta içtimaa davet edilmiştir. Viyanayı ziyaret ettikten sonra buraya dönecek olan B. Hitlerin parlak bir surette karşılanması için Berlinde büyük hazırlıklar yapılmaktadır.

Alman erkânı harbiye umumiye binasında ve Nazi partisi merkezinde resmî kabuller tertip edilecektir.

Almanyanın Londra sefirinde Berline çağırılacak

Londra 18 — İngilterenin Berlin sefiri B. Hendersonu davet etmesi üzerine, Almanyanın da Londra sefirini geri çağırması beklenmektedir. Berlindeki İngiliz sefiri, B. Henderso-

nun bu akşam Londraya hareket etmesi muhtemeldir. Sefir, hareketinden evvel Von Ribbentrop'a vekâlet eden hariciye müsteşarile görüşecektir.

Bükreşte kralın riyaseti altında mühim bir içtima

Paris 18 — Bükreşte bildiriliyor: Kral Karolun riyasetinde bütün nazırlar, erkân harbiye umumiye reisi, ordu kumandanları ve diğer generalerin iştirakile mühim bir içtima aktedilmiştir. Bu içtimada Romanyanın

milli müdafaası için icap eden bütün tedbirlerin alınmasına karar verilmiştir.

Karpat Ukraynasında Macar ordusu ile Ukraynalılar arasında muharebeler devam eylemektedir.

Amerika ilhakı tanımayacak

Amerika, Çek milletinin istiklâl mücadelesine yardım etmek niyetinde

Vaşington 18 — Amerika ne bilvasıta, ne de bilâvasıta Çekoslovakyanın Almanyaya ilhakını tanımak niyetinde değildir. Bilâkis, Çek milletinin istiklâl mücadelesine yardım etmek emelindedir.

Orta Avrupa hadiseleri, Amerika da derin bir tesir uyandırmıştır. Reisi cümhur B. Roosevelt, hariciye müsteşarı B. Welsin bugün Avrupa vaziyeti hakkında beyanatta bulunacağını gazetecilere beyan etmiştir.

Slovakya'da bazı hâdiseler oldu

Prağda halk keder içinde. Şimdiye kadar beş bin kişi tevkif edildi

Prag 17 — Havas: Tisso, Almanyanın himayesini istemiş ve Hitler, Slovakyanın şimdiki hududlarının himayesini kabul etmiştir.

Bazı yerlerde, bilhassa Malacky'de ufak tefek bazı hadiseler cereyan etmiştir. Bu şehirde Slovak makamları ile Alman askerî şefleri arasında bir ihtilâf çıkmış ise de bu hadise, halledilmiştir.

Pragda halk keder içinde Prag 17 (A.A.) — Prag halkı, keder, bütün yüzlerde okunmaktadır. Halk, sakın sakın meçhul asker mezarının önünden geçmekte ve kadınlar sükût içinde mezarın taşları üzerine küçük çiçekler koymaktadır. Buradan geçenlerin bir çoğunun gözleri yaşlıdır.

Şehir, Alman ve Çek bayraklarıyla donanmıştır. Alman tayyareleri, şehrin üzerinde uçmaktadır.

B. Hitler Viyanada

Viyanada 17 (A.A.) — B. Hitler saat

Pragda tevkifler

Londra 17 (A.A.) — Pragda yapılan tevkiflerin adedi beş bini bulmuştur.

Prağ 17 (A.A.) — Bohemyada e ziyade okunmakta olan «A. Z» gazetesini tatil edilmiştir.

Sovyet Rusyanın vaziyeti

Moskova 17 — Siyasi Sovyet mahfili, Çekoslovakya'yı meydana getirmiş olan Fransa ile İngiltere'nin harekete geçmeğe lüzum görmem olmalarına binaen Sovyet Rusyanın müdahalesi için hiç bir sebep me-cud olmadığını beyan etmektedir.

İngiliz bankasındaki çek altınları

Londra 17 (A.A.) — Çekoslovakya millî bankasının Londrada mühim miktarda altın stoku vardır. Mali Nazırı bu stok hakkında sorulan suale cevaben bu altının İngiltere hükûmeti ile iştirake etmeksizin, başka bir yere nakledilmemesini ba-

AKŞAMDAN AKŞAMA

“Çekay,, tabiri

Türkçenin kazandığı
hayatiyeti ispat ediyor

Evvelâ tertib hatası sandım:

— Niçin böyle yaparlar?... Otuz altı puntolu seriâhda da yanlış bırakılır mı?... Hele bak: «Çekya» yazacaklarına «Çekay» yazılmış... - diye eseflendim.

Sonra metni okudum. Orada da hep: Çekay...

Bu, yeni doğan bir mefhumun yeni bir ifadesidir. Çekoslovakya parçalandıktan sonra hasıl olan üç kısımdan ikisi için zaten isimler vardı: Rutenya, Slovakya... Fakat Çeklerle meskûn araziye ne diyecektik?

Bu memleketin böyle bölme bölme kopup ayrılivermesi yalnız diplomasi noktasından değil, lisaniyat için de sürpriz teşkil etti... Ne demeli? Nasıl ifade etmeli?... Kimse bilemiyor...

Uzun uzun tereddüde düştük:

Çekistan mı?... Mânasız!... Bu farisi intihâ ile ancak Bülûcistan, Hindistan, Arabistan tarzındaki ötedenberi malûm Asyaî memleketleri ifade ediyoruz... Avrupanın göbeğinde 1939 da - hilkatî âlemden beri mevcut bütün tevellüd kanunlarını altüst edeceğine altı saat içinde - doğan bir memleketi anlatmak üzere İrandan kelime eki sipariş ve celbine ne imkân ve vesâit, ne de lüzum var!

Öyleyse türkçe bir ek?... Yok mu?... Meselâ «Arnavudluk» daki gibi... Fakat «Çeklik» tabiri, evvelâ telâffuzu noktasından hoş düşmüyor... Hele kafiye cihetinden!... Çantada keklik vesaire gibi... Aynı zamanda da - Arnavudluk tabiri müstesna - «lik» intihâsi coğrafi bir bölgeyi ifa etmeğe müsâid değil... Daha ziyade manevî bir camiaı gözlerimizde canlandırıyor: «Türklik, Aralık» diyoruz. «Çeklik» i de onun mukabilinde kullanabiliriz...

Peki hangi tabiri bulmalı?... Diğer memleketlerin sonları hep «e, a, ya» diye geliyor.

«Çeka»?... Olamıyor... Bambaşka bir mefhum... «Çekya»... Muvafık gibi... Zaten «Türkiye» de aynı suretle bitmiyor mu?... Amma, eski hocalar şöyle derlerdi: «Memaliki Türkiye» den muhaffettir... İddia ne dereceye kadar kabule şayan? Malûm değil... Çünkü haydi «Rusya» da «Memaliki Rûsiye» den hafifletilmiş diyelim; ya «Almanya»? Ya «İtalya»? Bunların diğer milletler tarafından telâffuz edilişleri düşünülürse iddia sukut eder.

Onun için «Çekya» demek hiç de aykırı değildi. Bununla beraber «Çekay» diye yazılıyor.

Hatay tarzında.

Demek ki, dilimiz yepyeni bir lâhika kazanmış oluyor. Fariside «istan» karşılığında bir intihâ ki, «Kamutay», «kurultay», «kurmay» ilh gibi kelimeler de kolaylıkla kullanabiliyoruz. Yeni bir mefhum karşısında kalduğumuz zaman da, kendi dil unsurlarımızla hemen yeni bir kelime imal edebiliyoruz.

Dil inkılâbı cereyanının türkçeye bahşettiği bu hayatiyete işaret etmeden geçemedim. Inkılâbın nasıl yer ettiğini gösteren mükemmel bir emare!

Yeni mefhumların karşılığını Türk

ŞEHİR HABERLERİ

Belediyede müfettişlerin faaliyeti

Müfettişler Karaağaç müessesesiyle eski oktruva idaresinin de muamelelerine bakacaklar

Belediyenin on senelik muamelâtını tetkike memur olan mükiye müfettişleri dün de belediyedeki dairelerinde meşgul olmuşlardır. Mükiye müfettişleri bir taraftan muhasebe, diğer taraftan iktisad müdürlüğüne taalluk eden işleri tetkik etmektedirler.

Müfettişler mezbaha, pay yeri, buz fabrikası, soğuk hava deposundan ibaret Karaağaç müesseselerinin hesaplarıyla muamelelerini de kontrol edeceklerdir. Karaağaç müesseseleri evvelce idare meclisiyle idare edildiği halde bilâhare idare meclisi feshedilmiştir. O zamandanberi bir müdürlük vasıtasıyla idare edilmektedir.

Gerek meclisi idare, gerek müdüriyet zamanlarına ait muamelât tamamile tetkik ve teftiş edilecektir.

Mükiye müfettişleri muhasebe müdürlüğüne merbut mülga oktruva idaresinin de hesaplarını tetkike lüzum görmüşlerdir.

Muhasebe ve iktisad müdürlüğünün hesaplarıyla beraber bu müesseselerin de muameleleri bitirildikten sonra belediyenin diğer şubelerinin muamelelerini tetkike başlayacaklardır.

İktisad müdürlüğüle sıkı surette alakası görülen hâl idaresi kantariye idarelerinin de dosyaları tetkik olunacaktır.

Mükiye müfettişleri hamal işleriyle yakından alakadar olduklarından mevcut hamal kadrolarının listeleri kendilerine verilmiştir.

Bevoğlu malmüdürlüğü

Eski Şişhane karakolu yerinde yeni bir bina yapılıyor

Son zamanlarda yıktırılan Şişhane karakolu ile çeşmenin yerinde Kulekapı maliye şubesi ve Bevoğlu malmüdürlüğü binasının yapılması bir müteahhide ihale edilmiştir. 81 bin liraya münakasaya konulan bu bina yakında inşa edilecektir.

Ancak Azapkapından Taksime doğru açılacak yeni yol ile Meyit yokuşundan itibaren Şişhane yokuşuna doğru yapılacak yeni tramvay hattı münasebetile bu semtin müstakbel plânı şehircilik mütehassısı B. Prost tarafından hazırlanmıştır.

Yapılacak yeni maliye binası, Prostun bu plânına göre hazırlanmıştır. Yeni bina, şimdiki sokak hizasından itibaren 10 metre geriye yapılacaktır.

köklerinden ve eklerinden yirmi dört saat içinde yarativermek! Ne mazhariyet...

Küçük bir misal amma, kıymeti pek büyük...

(Vâ-Nû)

NOT: Türkçedeki Çekay almancaın «Türkei» veznindeki kelimesi değildir.

Karilerimizin mektupları

Küçük sinemalara havalandırma tertibatı yapmak güç iş değildir

Ben hemen daima büyük sinemalara giderek yeni filimleri seyrederim. Bu haftanın beni alâkadâr eden bütün eserlerini gördüğüm için, gözüme ucuz sinemaların birinde bir reklam ilâti. Gidip bakayım dedim.

İki türlü bilet var: Yirmi kuruşluk ve on beş kuruşluk.

Yirmilîğinden aldım. Yukarı çıktık. Bir de ne göreyim? Adı gün olduğu halde hincahın maşallah... Oturacak yer yok...

Şimdi boşalım! Biraz şuraya ilâşın! - dediler.

Fakat biran durmek mümkün mü? Bir boğucu hava insanı sarıyor. Öyle ki buraya zehirli gaz maskesile girmeli.

Havalandırma tertibatı pahalı bir şey değildir. Fabrikamıza bundan yaptık. Amele rahat rahat çalışıyor. Hincahın işliyen bir sinema müessesesi bunu yapmaktan âciz değildir.

Belediyenin müfettişleri yalnız büyük sinemaları mı teftiş ediyorlar? Biraz da küçüklere uğrasalar...

Avni Kartalhan

Tramvay idaresinin bir izahı

Sayın gazeteyizin 12/3/39 tarihli nüshasında, «Bir demokratik temennî» başlıklı ve (Vâ-Nû) imzalı yazıda tramvay arabalarının «... demir kapılar yerine içeriye doğru sürgülü yeni kapılar yapılabilir; tedkik edilirse mümkün olduğu görülecektir» denilmektedir.

Vatmanlar gibi ayakta giden yolcuların da istifade edeceğinden bahsedilen bu tedliâtın yapılmasını yeni idare de arzu etmiş ise de mevcut arabaların yapılış tarzı itibarile, buna imkân olmadığı anlaşılmıştır. Filhakika dikkat edilince görülür ki, tramvay arabaları ön ve arka kısımlarına doğru daralır. Bu inhina dolayisile ön ve arka sahanlıklarda içeriye doğru sürgülü kapılar yapılmasına imkân olmadığına saygı ile bildiririm.

Nafia Vekâleti Tramvay ve Tünel İşletmesi Muvakkat idaresi

Radyolu kahveler çalgılı kahve addedilmeyecek

Bazı belediyelerin, radyo bulunan ve kahvehanelerden belediye vergi ve resimleri kanununa göre belediye vergi ve resimleri aldıkları görülmüştür. Dahiliye Vekâletinden dün vilâyete yeni bir emir gelmiştir. Bu emirde radyonun bizaatili çalgı olmadığı, radyonun ses alıp neşreden bir vasıta olduğu, radyolu kahvelerin çalgılı kahve addedilerek belediye resmi alınması doğru olmadığı bildirilmiştir.

Eminönü Halkevi inşaatı

Yeni inşa edilen Eminönü Halkevine şimdiye kadar 57 bin lira sarfedilmiştir. Bu para ile inşaat 15 nisana kadar devam edecektir. 15 nisanın sonra binayı ikmal etmek üzere daha seksen bin liraya ihtiyaç vardır. Bu paranın tahsisi için Halk Partisi İstanbul başkanlığından Parti genel sekreterliğine rica edilmiştir.

Tahsisat verildikten sonra inşaatı devam edilecek ve binanın önümüzdeki Cümhuriyet bayramına yetiştirilmesi kabil olacaktır.

Belediye memurlarının tekaüdlükleri

Dahiliye Vekâleti yeni bir kanun lâyihası hazırlıyor

Geçenlerde Ankara'ya giden belediye memurlarının müdürü B. Samih şehrimize dönmüştür. B. Samih, Ankara'da belediye memurlarının tekaüt meseleleri hakkında Dahiliye Vekâletile temas etmiş ve bazı izahat vermiştir.

Belediye ve idare hususiyeti memurları, evvelce devlet memurlarından addedilmedikleri için tekaüt hakkından istifade etmiyorlardı.

Aldığımız malûmata göre Dahiliye Vekâleti, bu işi esasından halletmek üzere yeni bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Bu kanuna göre müvazenele umumiyyeden maaş alan dairelere nakle-dilenler, diğer devlet memurları gibi, tekaüt hakkından istifade edeceklerdir.

930 senesinde intişar eden belediye kanunundan sonra belediye ve idare hususiyelere geçen memurların tekaütü vaziyeti meşhûktü. Bu kanun ile bu memurların müktesep hakları temin edilecektir.

Çocuğu ezen arabacının muhakemesi

Müddeiumumî bir seneden dört seneye kadar hapsini istedi

Geçenlerde Fatih'te Kovacılar caddesinde Denizbank işçilerinden Razi-nin iki yaşındaki kızını Ferihayî çigne-yerek ölümüne sebebiyet veren arabacı Halil'in muhakemesine dün dördüncü ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Bundan evvelki celsede çocuğun babası Razi, arabacının asıl sahibi Kırya-konun da mesulü bilmal sıfatile mahkemeye getirilmesini ve on bin lira ölümlü tazminatının karar altına alınmasını istemişti.

Dünkü celsede araba sahibi Kırya-ko da mahkemeye getirilmişti. Fakat bu defa davacı Razi mahkemede:

— Ben arabacı Halilden de, araba sahibi Kıryakodan da davacı değilim. Kendilerinden bir şey istemiyorum. Tazminat talebinden de vazgeçtim. Mahkeme nasıl isterse öyle yapsın. dediği için Kıryako maznun mevkii-nden çıkarıldı.

Bundan sonra müddeiumumî id-dianamesini okuyarak kazayı izah etti ve arabacı Halil'in dikkatsizlik ve tedbirsizlik yüzünden çocuğun ölümüne sebebiyet verdiği sabit olduğundan ceza kanununun 455 inci maddesinin birinci bendine göre seza-lan-dırılmasını istedi. Maznunun müda-faasını hazırlaması için muhakeme başka güne bırakıldı.

Halil hakkında tatbiki istenilen kanun maddesi bir seneden dört seneye kadar hapis ve otuz liradan iki yüz liraya kadar para cezasını âmirdir.

elki geceki ya

SOHBATI devam e

Not de... zararı 350 bi

n bitmesi

SIRAYA GİRMEK. İhtiyaşlarımızın hemen bitmesi, bir takım ümidlerle beraber ümidlerden daha çok öfkeler doğurur. Edebiyat âleminin yerleşik sıraya girmiş kimseleri onlara: «Edebiyat dünyasında der gibi hafifsiyerek bakar. Gerçi genç istidadları teşvik etmekten, yeni yeni isimler görmekten istediklerinden dem vururlar... İnanmayın: Bir zamanın şairlerinin, muharrirlerinin çoğu kendilerinin o zamana da, istikbale de pekâlâ yetecekleri kanaatinde idirler. «Bizden evvel gelenler şunu yapmış ama bunu eksik bırakmış; biz onu da tamamladık. Artık imkânlar tükenmiştir. Bundan sonra yapılacak şeyler, bizim açığımız yolda yapılmamışsa, hiç şüphesiz ki zorakidir, sunidir. Lüzumsuzdur. Bizim açığımız yolda yürüyecek olanlar ise, bizden sonra gelecekleri, bizi taklid edecekleri için tabii bizden üstün olamazlar. O halde her gence hafifsiyerek bakmak hakkımızdır.» Bu sözleri açıkça söylemezler; içlerinden böyle düşündüklerinin belki kendileri de farkında değillerdir; zararı yok! Her hareketleri bu kanaatte olduklarını gösterir.

Kendilerinden sonra gelenlerin hepsini evvelâ istihfafla, istihza ile, hakaretle karşılamalarına rağmen bir müddet sonra bazılarını tahammül ederler. Onları severler, beğenirler demiyorum; ancak onlara müsama-ha gösterirler. Eh! Ne kadar olsa alı-sılmış bir çehre; ona da bir parça yer verilir; o da yerleştirilir, o da sıraya sokulur; hattâ onunla beraber olup ondan sonra gelenlere hücum edilir. «Gerçi büyük bir kıymet değil, bizimle ölçülemez; fakat o çocuk kadar, o zıppıkı kadar da değersiz, ne dediğini bilmez değil ya!»

İşte böyle yerleşmek, sıraya girmek şairin, muharririn ölümdür. Artık hücumlara uğramaz, öfke uyandırmaz ama kendisinden ümid de kalmamıştır. Her hangi bir şair, her hangi bir muharrirdir...

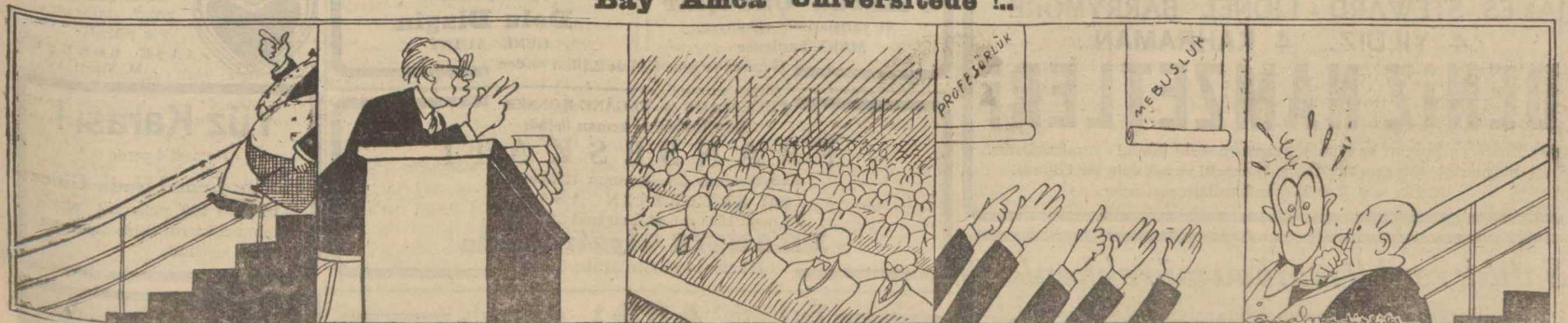
Bunların yanında ölüncüye kadar yerleşmeyecek, sıraya giremeyecek olanlar vardır. Onlara daima, ilk gün-lerinde gibi, bir yabancı, edebiyat âleminde nihayet bir sığıntı diye bakılır. Halbuki bir zamanın asıl alakâ uyandırması lüzum gelen, istik-bale kalması imkânı bulunan muharrirleri ancak onlardır. Onlarda bütün imkânları tüketmiş olmak zehabı yoktur; bilâkis daima aradıklarını, beklediklerini gösteren bir hâl-leri vardır. Bunlar kendilerinden evvel veya sonra gelenleri muhakkak kabul ederler demiyorum; ihtirasları olduğu için belki ötekilerden daha sert, daha haksızca hücumları da olur. Fakat dinlerler, anlamağa çalışırlar; hiç bir kimseyi genç diye, zıppıkı diyerek reddetmezler. Onların indinde yaş yoktur; üzerinde münakaşa edilecek, güzel olup olmadığı araştırılacak eserler vardır.

Zamanımızda böyle kimler var? Her halde pek çok değil. Bizim nesilde aradım: Hatırlama ancak iki isim geldi: Şiirde Ahmed Hamdi Tanpınar, essai'de Abdülhak Şinasi Hisar. İkisi de bir türlü sıraya girmiyor; onlara edebiyatçıların bazı yabancı, ba-

(Devamı 13 üncü sahifede)

Nurullah ATAÇ

Bay Amca Üniversitede !..

— Hükümet, yeni mebus seçimi münasebetiyle bizim profesör mebuslara sormuş bay Amca;

... «Profesörlük mü istersiniz...»

... «mebusluk mu?...»

... Bir çokları: «Mebusluk!... Mebusluk!...» diye cevap vermişler!...

B. A. — Eyvah, bahsi kaybettim desenel...

— Ne bahsini?

B. A. — Bir arkadaş «Bizde ilim

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Tak-
sim: Limoncuyan, Beyoğlu: İstiklâl
caddesinde Dellasuda, Peşebasında
Kinyoll, Galata: Hüseyin Hüsnü, Ka-
sımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıçoğlund-
da Barbut, Fatih: Şehzadebaşında
Asaf, Karagümrük: Arif, Bakırköy:
Hilâl, Sarıyer: Osman, Aksaray: Ziya
Nuri, Beşiktaş: Süleyman Receb, Fe-
ner: Balatta Hüsameddin, Kumkapı:
Lâlelide Haydar, Samatya: Erofilos,
Çula, Alemdar: Ankara caddesinde
Arif Neşet, Şehremini: Ahmed Hamdi,
Üsküdar: Çarşıboyunda Mehmed Ke-
nan, Büyükdada: Şinasi Rıza, Heybeli-
ada: Halk.

Her gece nöbetçi eczaneler: Orta-
köy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Pa-
şabahçe, Anadoluhisarı, Tarabya,
Yeniköy, Emirgan ve Rumelihisarı'n-
daki eczaneler her gece nöbetçidir.

Acı bir kayıp

Denizli esrafından Hacıbey oğlu mütevef-
fa Mestan bey mahdumu ve Denizli me-
busu Yusuf Başkaya'nın damadı eshabı
eraziden ve ziraatçı

Mustafa Turgut Kızılsık

Müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamiya-
rak, bütün ihtimamlara rağmen, pek genç
yaşında, tedavide bulunduğu sanatoryom-
da 16 mart 1939 perşembe gecesi hayata
gözlerini kapamıştır. Mustafa Kızılsık
temiz kalpli, terbiyeli ve muhitine kend-
isini hakikaten pek sevdirmiş bir gençti.
Gaybubeti muhitinde ve efradı ailesi için-
de derin bir teessür uyandırmıştır.

Merhuma Tanrıdan rahmetler, keder-
dide efradı ailesile Yusuf Başkaya'ya ve
lise tahsilinde bulunan oğlu Sedat Kızı-
lsık'a baş sağlıkları dileriz.

TEŞEKKÜR

Eski Konya valisi tüccardan ve Nar-
da esrafından Mehmed Hüsnü Zadi-
lin pek feci bir surette vukubulan
ölümü dolayısıyla acımıza en derin sa-
mimiyetlerle gerek bizzat gelerek ve
gerek mektup, telgraf ve çiçek gön-
dermek suretile taziyyette bulunan
yakınlarımız ve dostlarımızı ayrı
ayrı cevap vermeğe teessürümüz ma-
ni olduğundan kendilerine borçlu
bulduğumuz teşekkürün ifasına
gazetinizin delâletini rica ederiz.

Eşi Merziye Zadi ve çocukları

Eminönü Halkevinden:

19 Mart 939 Pazar akşamı saat (20,30)
da Evrimizin Çağoluğundaki salonunda
Bay Aziz Çorlu tarafından (Garp musiki-
sindeki ekoller ve karakterleri) mevzu
bir konferans verilecek ve bu konferans
Konservatuar şan profesörü Bayan Ren
Gelenbevinin piyano refakatinde bir şan
konseri takib edecektir. Gelmek arzu eden-
lerin davetiyelerini ev bürosundan alma-
ları rica olunur.

Çok acı çekmiş - Çok mesud olmuş bir kadının romanı

DAMGALI KADIN

Bütün İstanbul halkını heyecana getirecek bir Film. Baş Rollerde:

GLADYS GEORGE - WARREN WILLIAM - JOHN BEAL

BUGÜN

İPEK
sinemasında

iki büyük film birden

1-SAHRA BEKÇİLERİ

Fransızca sözlü, Afrika çöllerinde, Paris salonlarında geçen büyük bir Aşk -
İhtiras - Arkadaşlık ve Fedakârlık sergüzeşti. Baş Rollerde:

JEAN PIERRE AUMONT - CHARLES VANEL - MARTA LABAR

2-UÇURUM

Amerikada doğru yoldan ayrılarak, Lüks uğrunda Gangsterlerin arasına düşen güzel bir genç kızın harikulâde
heyecanlı hayat ve maceraları, Fransızca sözlü

Baş rollerde: PHILLIS BROOKS - RİKARDO KORTEZ

Herkese tavsiye ettiğimiz fevkalâde bir Film. Ayrıca: Muhterem Misafirimiz Bulgar Başvekilinin İstanbul'a gelişi.

Dikkat: Suvarelerde 2 Filmi de görmek için saat 8,30 da gelinmelidir.

Bugün saat 12,45 ve 2,30 da tenzilâthi matinerler.

Sinemacılık âleminde muvaffakiyet; muzafferiyet rekoru. Müzik, Sanat, Mevzu rekoru. Bülbüllerin yuva kur-
duğu şairane ülkelerin... Abıhayat fıskıran çağlayanlarının... Şiirin... Aşkın, Musikinin terennüm ettiği güzel ve
füsunkâr Şarkın hassas ve ince ruhundan kopan,

Arap diyarının
Ses Kralı

Abdülvehap

ın ruhnevaz ve
lâhuti sesi

Bülbül nağmerile
süslenmiş

Leylâ Murad

ın billûr ve kıvrak
altını sesi

SÜMER ve TAKSİM

Sinemalarının vasi salonlarını
çınlatıyor.

YAŞASIN AŞK

Şark sinemacılık âleminin ebediyen iftihar edeceği Türkçe sözlü, Arapça şarklı hakiki bir şaheserdir.

SÜMER ve TAKSİM Sinemalarında

Bugünkü seanslar: 10 - 12,30 - 15,10 - 18 ve 20,45 dedir.

BUGÜN
MELEK
Sinemasında

SEVENLERİN - SEVİLENLERİN
ve AŞKI BİLENLERİN FİLMİ
GÖTE'nin ŞAHESERİ

VERTER'in Büyük
aşkı

VERTER ROLÜNDE: PIERRE RICHARD WILLM - LOTTE Rolünde ANNIE VERNAY

Ayrıca: Renkli Miki Maus - Paramount dünya haberleri ve Muhterem Misafirimiz BULGAR BAŞVEKİLİNİN
İSTANBUL'a gelişi.

Bugün 12,45 ve 2,30 da tenzilâthi matinerler

MİLLÎ ve

ALEMDAR

Bu yılın en lüks programını gösteriyor

ORMANLAR PERİSİ

Dorothy Lamour Tekmil renkli aşk ve heyecan eseri

ve DELİ GENÇLİK

ROBERT TAYLOR

Saat 1 den itibaren devamlı matinerler

SARAY Sinemasında

FLORENCE RICE - ROBERT YOUNG

JAMES STEWARD - LİONEL BARRYMORE

4 YILDIZ... 4 KAHRAMAN...

DENİZ NAMZETLERİ

gibi Muazzam, Zengin ve Mühim Fransızca sözlü filmini yaratmışlardır.

Dünyanın bütün gençliği; Cazip, Hareketli ve aşk dolu bir Filmde.

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâthi matinerler

Satılık renkli matbaa mürekkepleri

İngilterenin Winstone ve Almanyanın Lövinsohn fab-
rikaları mamulâtından muhtelif renk ve kalitede matbaa
mürekkepleri ehven fiatle satılıktır. Akşam matbaası ida-
re müdürlüğüne müracaat. Telefon: 20681

Şehzadebaşı

Gedikpaşa

FERAİH Sinemada

Telefon: 21395

AZAK Sinemada

Tel: 23542

PARİS ÇİÇEĞİ

Danielle
Darrieux

Senenin en güzel ve muvaffak olmuş eseri

Ayrıca **AZAK**'da

Ayrıca **FERAİH**'da

ŞARK HAYATI

RADYOLU Polisler

22 Mart Çarşamba programımızda

Türkiyede ilk defa Beyoğlu sinemalarından evvel:

ÇÖL KIZI CEMİLE Yahut ŞEYH ABDULLAH

Kızgın çöllerde geçen aşk, ihtiras ve maceralar şaheseri. Türkçe

sözlü ve Türkçe Musiki

Seyredenleri helecan ve heyecana düşürecek muazzam ve muhteşem Film.

Pangaltı Tepeüstü **AKIN** sinemasında

Gözlerinize ve gönüllerinize şenlik saçacak. Zevkinize ve neşenize cümbüş

Katacak... Dünya elemelerini size unutturacak program:

TÜRKÇE SÖZLÜ

Eşine pek ender tesadüf edece-

3 Ahabab Çavuşlar

At yarışlarında eğleniyor.

MARX kardeşler

Dolu Dizgin

GENE AUTRY

Gündüz ve gece 8,45 de 2 film birden

FEVKALÂDE ve YEGÂNE KONSER

Büyük Fransız keman üstadı

FRANSESKATİ

Konservatuar orkestrasının refakatile

Şef: SEYFETTİN ASAL

21 mart 1939 salı akşamı saat 21,30 da

FRANSIZ Tiyatrosunda

Biletler bugünden satılmaktadır.

Bu hafta **ASRİ** sinemada

İki güzel ve büyük Fransızca sözlü Film birden

LADAM O KAMELYA

GRETA GARBO

ESRARENGİZ

M. MOTO

Ankara Borsası

17/3/939

Esham ve Tahvilât

Ergani	20,-
Anadolu Demiryolu III peşin	38,05
Mümesil peşin	39,-
İzmir Esnaf ve Ehali bankası	5,30
PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatleri)	
Londra 1 Sterlin	5,93
New-York 100 Dolar	126,65
Paris 100 Frank	3,352
Milano 100 Lire	6,662
Cenevre 100 İsviçre Fr.	28,672
Amsterdam 100 Florin	67,225
Berlin 100 Rayhsmark	50,815
Brüksel 100 Belga	21,31
Atina 100 Drahmi	1,082
Sofya 100 Leva	1,56
Prag 100 Çekoslovak Kr.	
Madrid 100 Pseta	5,93
Varşova 100 Zloti	23,93
Budapeşte 100 Pengo	24,9675
Bükreş 100 Ley	0,9050
Belgrad 100 Dinar	2,8375
Yokohama 100 Yen	34,62
Stokholm 100 İsveç Kr.	30,5375
Moskova 100 Ruble	23,33

16/3/939 Perşembe günü

İstanbul Halinde toptan satılan ya
meyva ve sebze fiatleri:

Cins	En	En
	aşağı	yukarı
Bakla	Kilo 23 —	28 —
Araka	» 25 —	28 —
Bezelye	» 26 —	30 —
Lâhana	» 3 —	7 —
Pirasa	» 2 —	3 50
Ispanak	» 4 —	6 —
Havuç	» 4 —	5 —
Salgam	» 3 —	4 —
Kereviz kök	» 5 —	7 —
» yaprak	Demet 3 —	3 50
Enginar	Adet 6 —	12 —
Karnabahar	» 8 —	20 —
Marul	» 2 —	4 —
Yeşil salata	100 » 30 —	80 —
Pancar	Demet 2 —	3 —
Maydanoz	» 50 —	75 —
Dereotu	» 50 —	75 —
Kırmızı turp	» 1 —	1 25
Taze soğan	» 1 25	1 50
Elma Amasya	Kilo 8 —	27 50
» Ferik	» 7 —	7 50 12
» İnebolu	» —	8 —
» İngiliz (Taraklı)	» 7 —	9 —
Kestane	» 6 50	7 —
Muz yerli	» 30 —	55 100
	Küçük boy Büyük	
Kavun Kırkağaç	Adet 16 50	100
Turunc	» 2 —	2 75 —
Limon yerli	100 » 180	350 400
Portakal Dörtöl 64 paket	—	331 —
» » 80 »	270	300 320
» » 100 »	220	250 260
» » 150 »	200	225 250
» Alanya 48 »	—	425 450
» » 64 »	—	400 450
» » 80 »	325	400 450
» » 100 »	235	325 360
» Rize 64 »	—	350 400
» » 80 »	—	300 320
» » 100 »	—	235 250
» Mersin Yafası 120 »	780	820 850
» » 160 »	—	875 900
» » 200 »	—	850 900

T S A N S
Saadet Durağı
SONYA HENNIE
Foks Jurnal Dünya ha-
berleri. İlaveten: 1 ve 4,30
matinerlerinde
KARA KORSAN
Frederich March
TÜRKÇE

Tepebaşı Dram kısmı
Akşam saat 20,30 da
KORKUNÇ GECE
3 perde
İstiklâl cad. Komedî kısmı
Gündüz saat 14 de
Çocuk Tiyatrosu
Akşam saat 20,30 da
YÜZ KARASI
4 Perde

TURAN TİYATROSU
Bugün saat 15 de talebeye
Gece 20,30 da umuma
Ertuğrul Sadi Tek ve
arkadaşları. Gündüz:
OTELLO 4 P. 1 tablo
Gece: **AVRUPA DÖNÜŞÜ**
3 P.

HALK OPERET
Bugün 16 da
Akşam 9 da
HALİME
Büyük şark opereti
ZOZO DALMASLA
Pek yakında:
(AŞK BORUSU)
M. Yesari

Yüz Karası!

Komedi 4 perde

Yazan: Cemal Nadir Güler

18 Mart 939 cumartesi akşa-
mından itibaren Şehir tiyatrosu
Komedi kısmında

Her güzelliğe aşık

«Tezad» ve «Sermed» muharrir

İzzet Melih'in

en yeni, en cazib yazları

İngiliz Kabinesinin vaziyeti

Akdeniz havzası ile Şarkı Avrupa işlerinin son derecede karışması karşısında İngiltere ile Fransa aralarındaki siyasi ve askerî iş birliğini kuvvetlendirmişlerdi. Bir harp vukuunda İngilterenin Fransaya 19 fırka gönderme karar verdiğini ve bu hususta lüzumlu tertibatın alındığı bir hafta evvel İngiltere Harbiye Nazırı tarafından parlamentoda beyan edilmişti.

Şimdi de İngiltere ve Fransa Bahriye Nezaretleri bir harp vukuunda İngiliz ve Fransız donanmalarının birlikte nasıl hareket edeceklerini kararlaştırmışlardır. İngiltere Bahriye Nezareti müsteşarı İngiltere ile Fransa arasında kararlaştırılan bahri iş birliği tam ve şümüllü olacağını teyid etmiştir. Tam olmasından maksad İngiliz ve Fransız donanmalarının yalnız Şimal denizinde ve Atlas Okyanusunda değil Akdenizde de beraber hareket edeceklerini anlatmaktadır.

Fransa Cümhur reisi İngiltere Kralına iadei ziyaret için Londraya gelince iki büyük devlet arasındaki iş birliğine ait bütün tefferruat tesbit edilecektir.

İngiltere - Fransa ittifakı artık iyice taayyün ediyor demektir. Avrupa'nın karasında vaziyetin çok fenalaşmasından İngilterede millî bir Kabinenin yani bütün muhaliflerin iştiraki ile büyük bir Kabinenin teşkili lehindeki temayüller artmıştır. Şu kadar var ki muhalif liberaller ve bahusus amele partisi böyle bir Kabineye girmek için pek ağır şartlar dermeyan edeceklerdir. Lâkin şurası muhakkaktır ki Başvekil Chamberlain bugünkü uzlaşma siyasetini terketmeğe karar verdiği takdirde ilk iş olarak biri İtalya ve diğeri Almanya ile anlaşmağa muhalif olduklarından istifa etmiş olan eski Hariciye Nazırı Eden ile eski Bahriye Nazırı Duff Cooper'i Kabinesine alarak bütün muhafızları bir araya toplayacaktır. **AKŞAM**

İş bankasının bir senelik kârı 830,289 lira 91 kuruş

On liralık beher hisse senedine 90 kuruş müessis hisseye de 9 lira kâr tevzi edilecek

Dünkü heyetiumumiye içtimasında mebus bulunan meclisi idare âzaları istifa ettiler. Yeni seçim yapıldı

Ankara 17 (A.A.) — İş Bankası hissedarları ailede umumî heyeti bugün banka idare meclisi reisi Rize mebusu Fuad Bulca'nın riyasetinde toplanarak 1938 yılı bilançosu ile kâr ve zarar hesaplarını tasvip ederek idare meclisini ibra eylemiştir.

Toplantıda Riyaseti Cümhur umumî kâtibi Kemal Gedeleg ile Cümhuriyet Halk Partisi umumî kâtibi doktor Fikri Tuzer sabık Başvekil Celâl Bayar ve Maliye Vekâletini temsilen de Cemal Yeşil bulunmaktadırlar.

Fuad Bulca heyeti umumîye toplantısı için muhtemel hissenin temsil edilmekte olduğunu bildirerek celseyi açmış ve kâtipliğe Baki Sedes ve âra tasnifine de en fazla hisseyi temsil etmekte olan Ankara mebusu Mümtaz Ökmen ve Maliye müsteşarı Cemal Yeşil seçilmiştir. Umumî heyet ve murakipler raporlarını bilanço ve kâr ve zarar hesaplarının okunması takib eylemiştir.

İdare meclisinin ibrasından sonra da idare meclisinin aşağıdaki müşterek istifanamesi okunmuştur.

İdare meclisi reisi Fuad Bulcanın imzasını taşıyan bu istifanamede şöyle denilmektedir:

«Mebuslukla idare meclisi âzalarının birleşmeceği hakkında mensub olduğumuz Cümhuriyet Halk Partisi yüksek başkanlığı tarafından alınan bir karar neticesinde hepsi mebus bulunan idare meclisinin bugün yüksek huzurunuzda müctemian istifa etdiklerini arz ile istifalarının kabulünü rica ederim.»

Yeni meclisi idare

Heyeti umumîye idare meclisinin bu suretle istifasına itilâ kesbettikten sonra, Riyaseti Cümhur umumî kâtibi Kemal Gedeleg, Parti Genel sekreteri Fikri Tuzer ve Maliye Vekâleti müsteşarı Cemal Yeşil tarafından verilen ve inihâl etmiş bulunan idare meclisi âzalarına Merkez bankası sabık umumî müdürü Salâhaddin Çam, İstanbul belediye meclisi sabık âzalarından Feridun Manyas, devlet demiryolları sabık müdürü umumîsi Rifat İlgar, esbak Hariciye Nazırlarından Ahmed Nesimi, emekli general Kemal Koçer, Belediyeler bankası idare meclisi âzasından Avni Oktaygır ile Konya belediye reisi Şevki Ergün'un ve murakiplerlere de Ziraat bankası kooperatifler şubesi müdürü Hakkı Nuri ile Merkez bankası sabık murakiplerinden Emin Zincir-kıranın intihaplarını teklif eden takrirleri okunmuştur.

Her iki takrir heyeti umumîyenin ittifakiyle tasvip edilmiş ve idare meclisi reisi ve âzaları murakiplere verilecek tahsisat miktarları tayin olunduktan sonra toplantıya nihayet verilmiştir.

İş bankası umumî heyetinin bugünkü toplantısında okunan idare meclisi raporunun başında bankanın Büyük Kurucusu Türklüğün Şefi Kemal Atatürk'ün yüce ve aziz hatırası hürmet ve tazim hisleriyle tekrarlânarak şöyle denilmektedir:

«Türk milleti, bu cihanşümul kayıbın tesellisini Cümhuriyetin ve inkılâbın en büyük evladı ve Milli Şefi İsmet İnönü'nün kudretli şahsiyetinde bulmaktadır. Şimdiye kadar Cümhuriyet ve inkılâp eserlerinin en büyük yapıcısı olan Milli Şefimizin kuvvetli ve dirayetli idaresi altında bu eserlerin ve hamlelerin gittikçe inkişaf ve yenilerinin yaratılması Türk milletini parlak bir refah seviyesine çıkaracaktır.»

Raporda bankanın bir senelik mesaisi tahlil edilirken memleketimizin ekonomik vaziyeti ve bu meyanda, dünyanın umu-

mi ekonomik hareketleri de kısaca tedkik edilmekte idi. Bilançoya nazaran bankaya vaki tasarruf tevdiatı 3,621,176 liralık bir artış ile 30,260,182 liraya yükselmiş bulunmaktadır. Bankanın safi kârı 830 bin 289,91 liradır.

Umumi idare meclisinin teklifi veçhile, 1938 yılı için 10 liralık beher hisse senedine yüzde 10,337 hesabiyle kanunî vergiler tevkiif edildikten sonra safi olarak 90 kuruş kâr tevziini kabul etmiştir.

Eski idare meclisi azaları

Ankara 17 (Telefonla) — İş bankası hissedarları ailede umumî heyetinin bugünkü toplantısında mebus bulundukları için idare meclisi âzalarından istifa eden zevat şunlardır:

Fuad Bulca, Ali Kılıç, Muammer Eriş, Salih Bozok, Rasim Başara, Mecdi Bay-sal, Şakir Kınacı, Rahmi Köken, Süreyya, Cevad Abbas Gürer, Receb Zühtü Soyak.

Kâr tevziine 1 nisan dan itibaren başlanacak

Verilen rapora göre 938 yılı safi kârı 830,289 lira 91 kuruştur. Bundan vukuu muhtemel zarar karşılığı olarak yüzde beşten 42,000 kanunî ihtiyat hesabı olarak yüzde beşten 42,000, birinci tertib fevkalâde ihtiyat hesabına yüzden ondan 84,000 lira ayırdıktan sonra yüzde 6 hesabile birinci temettü hissesi olarak 300,000 lira ki ceman 468,000 lira ayrılmıştır.

Mütebaki 362,329 lira 91 kuruştan yüzde 10 hesabile fevkalâde ihtiyat olarak 37,000, yüzde 15 hesabile idare meclisine 54,000 yüzde 5 hesabile memurlara 18,000, yüzde 10 hesabile müessis hisselerine 22 bin 338, yüzde 60 hesabile ikinci temettü hissesi olarak 218,500 lira ki ceman 349,838 lira tevzi ve tahsis edilmekte, geri kalan 12,451 lira 91 kuruş gelecek yıla devredilmektedir.

938 yılı kârından 10 liralık hisse senedine yüzde 10,37 hesabile 1,037 lira (safi 90 kuruş) beher müessis hissesine ise 9 lira (kanunî vergiler tevkiif edilerek) 1 Nisan dan itibaren ödenmeğe başlanacaktır.

Bir ihtiyar kulübesinde ölü bulundu, odasında 20 kilo ufaklık çıktı

Ortaköy Mecidiye mahallesinde bir kulübede yalnız başına oturan Kerim isiminde ihtiyar bir adam, dün odasında ölü olarak bulunmuştur. Zabıtaca yapılan araştırmada yirmi kilo ufak para bulunmuş, kimsesi olmadığı ci-hetle muhafaza altına alınmıştır.

Kerimi muayene eden doktor, kalb sektesinden öldüğünü tesbit eylemiştir.

Suyu ve mimarî kıymeti olmayan çeşmeler yıktırılacak

Şehrimizdeki mevcut çeşmeler belediye fen heyeti tarafından tesbit edilmiştir. Suyu olmayan ve mimarî, tarihî kıymeti olmayan çeşmeler tamamile yıktırılacak ve bunların yerlerine terkos suyu çeşmeleri tesis edilecektir.

Tarihî kıymeti haiz olan çeşmelerin su verilmek suretile, tamir ve ihyasına çalışılacaktır.

İngiltere üç sene içinde donanmasını bir misli daha kuvvetlendiriyor

İngilterenin yap-tırmağa karar verdiği beş tane 35 bin tonluk zirhlînin birincisi King George geçen hafta denize indirildi. Bu hadise, 13 senedenberi İngilterede ilk defa olarak yeni bir zirhlînin yapılmakta olması noktasından ehemmiyeti haizdir.

Yeni zirhlî on adet 35 lik topa te-hiz edilecektir. Fransanın Richelieu, Almanyanın Bismark zirhlîleri 38 lik toplarla tehziz edileceğine göre İngilîz zirhlîleri silâh itibarile daha geri bulunacaklardır. Fakat İngilîzler bilerek bunu muvafık görmüşlerdir. Acaba geminin süratini artırmak mı? Yoksa daha fazla tayyare bulundurulmasını temin etmek üzere mi?... Burası henüz bir sırdır. Maamafih yeni İngilîz zirhlîsının silâhlarının çok müthiş olacağı ve süratının de otuz mili geçeceği muhakkaktır.

Şu sırada İngilîz tezgâhlarında 150 harp gemisi yapılmaktadır. Bunların içinde zirhlî, kruvazör, torpito muhribi, tahtelbehir, rehber gemisi ve saire vardır. Denilebilir ki İngiltere yeni bir filo vücûda getirmektedir. Bu filo bugünkü ana vatan filosundan veya Akdeniz filosundan daha kuvvetli olacaktır. Yapılan heasba göre, bu sene İngilterede her hafta bir harp gemisi bitecektir.

Bugün ne Fransa, ne Almanya, ne İtalya, ne de Japonya zirhlî itibarile İngiltere ile boy ölçüşecek vaziyette değildir. İngilterenin 12 zirhlîsi vardır. Nelson ve Rodney bunların en mükemmeldirler. Bundan başka yedi zirhlî daha yapılmaktadır. Son zamanlarda hükûmet yeni iki zirhlînin inşasına karar vermiştir. Bu 9 zirhlîdan dördü 42 - 45 bin ton hacminde olacaktır. Tonajın artırılması, Japon-

İngiltere 13 senedenberi yeni zirhlî yaptırmamışken şimdi 9 zirhlî yaptırmaktadır. Diğer sınıf gemilerin mîkdarı da çok artırılabilecektir. 942 de İngilîz donanması çok kahir bir faikiyyete malik olacaktır

yanın tonaj miktarını tahdide yanaşmamasından ileri gelmiştir.

Bugün Fransanın 7, Japonyanın 9, Almanyanın (3 cep zirhlîsi da dahil olduğu halde) 4, İtalyanın 4, Amerikanın 15 zirhlîsi vardır. İngilterenin 12 zirhlîsinden başka zirhlî sınıfına girebilecek 3 büyük zirhlî kruvazörü de mevcuttur. Bu suretle Amerika ile müsavi vaziytedir ve Fransız, Alman, İtalyan zirhlîlerinin mecmuu kadar gemisi var demektir. 3 sene sonra İngiltere 24 zirhlîye malik olacaktır.

İngiltere tayyare gemisi itibarile de üstün vaziyettedir. İngilterenin 6 tayre gemisi vardır. Bunların en yenisi Ark Royal 60 tayyare taşımaktadır. Sürati 31 mildir. 25 bin tonluk beş tayyare gemisi daha yapılması için 939 bütçesine tahsisat konmuştur. Bu suretle İngiltere 12 tayyare gemisine malik olacaktır ki bu, Amerika, Fransa, Japonya, İtalya ve Almanya tayyare gemilerinin mecmuundan bir misli fazladır. Tayyare gemileri 500 tayyare taşıyacaklardır. Şimdiki beş tayyare gemisi ancak 250 tayyare taşımaktadır.

Kruvazör ve torpito muhribi bakımından İngilterenin tefevvuku çok büyüktür. İngiltere yalnız ticaret yollarını müdafaa için değil, düşman torpito muhriplerine karşı da çok miktarda kruvazöre muhatfır. Şimdiki halde 4,700 ile 10 bin ton arasında 61 kruvazörü vardır. Amerika'nın 39, Japonyanın 23, Fransanın 18, İtalyanın 15, Almanyanın 6 kruvazö-

rü vardır. İngiltere ve Avustralyada 21 kruvazör yapılmaktadır. 4 kruvazörün inşasına da bu sene başlanacaktır. Şu halde 3 sene içinde İngilterenin 86 kruvazörü bulunacaktır.

Harpte mühim rol oynayan torpito muhribi noktasından İngilîz bahri mütehasısları pek memnun değillerdir. Büyük harpten sonra İngilterenin 400 torpito muhribi vardı. Bugün bu miktar 166 dır. 33 torpito muhribi de yapılmaktadır. Bu sene iki torpito muhribi filosu teşkil için müteaddid gemiler yapılacaktır. Şu halde 3 sene içinde İngilterenin 230 torpido muhribi bulunacak ve bu sahada da Amerika'yı geçecektir.

Denizaltı gemilerine gelince, İngiltere torpito muhriblerinin ve rehber gemilerinin terakkisi dolayısıyla müstakbel harpte tahtelbahirlerin büyük bir rol oynayamayacakları kanaatinde idi. Bu sebeble tahtelbahirler ihmal edilmiştir. Şimdi İngilterede 52 denizaltı gemisi vardır. 17 gemi de yapılmaktadır. Son zamanda İngiltere tahtelbahirlere yeniden ehemmiyet vermeğe başlamıştır. Almanyanın 81, İtalyanın 123, Japonyanın 70 denizaltı gemisi vardır. İngiltere bunların arzetdiği tehlikeye karşı bir çok küçük torpito muhribi yaptırmaktadır.

Bir taraftan yeni gemiler yapılırken, diğer taratan mevcutların ıslahı için gece gündüz çalışılıyor. Bahriye kadrosu 125 bin zabıt ve neferden mürekkeptir. Harp zamanında bu miktar 500 bine çıkarılacaktır. Görülüyor ki İngiltere bahri faikiyetini bırakmak için büyük bir gayret sarfetmektedir. Almanyanın yeni bir filo vücûda getirmeğe başlaması üzerine bu gayret artmıştır.

İktisadî meseleler

Sanayiimizi tazyik eden sebepler

Avrupa endüstrisi ile Türkiye'de yeni kurulan endüstri arasında mücadele devam etmektedir. Bu mücadeleye dair şu misalleri getirebiliriz:

Türkiyede, at nalçası yapan dört fabrika vardır. Bunlar nalça yapılacak olan demiri hariceten almaktadırlar. Halbuki Avrupa fabrikaları, buradaki nalça fabrikalarına öyle fiat vermektedir ki, demir yerine nalça almak daha faydalıdır, kilosu 9 buçuk kuruşa İstanbul teslim nalça verilmektedir. Halbuki nalça yapılan demirin kilosu 11 buçuk kuruştur. Çivi ve tel meselesi de böyle... Bir kilo çivi 12 buçuk kuruştur. Halbuki çivi yapılan telin fiatı 14 buçuk kuruştur.

Demek oluyor ki, yarı mamul madde, mamul maddeden daha ucuza satılıyor. Bu vaziyet karşısında, burada demiri işliyerek muhtelif şekillere sokmak faydasız bir hale girmektedir. Mamul demirlerin, yarı mamur demirlere nisbette daha ucuza satılması, buradaki demir fabrikalarına karşı en büyük bir rekabettir, bu rekabette demir fabrikaları, Avrupa'dan yarı mamul demir almaktan vazgeçeceklerdir, çünkü nalça, çivi, demirden daha ucuza olursa, buradaki fabrikaların çalışmasına ne lüzum var?

Şişe ve züccace sanayii için de böyle bir rekabet vardır. Avrupadaki şişe fabrikaları, yerli fabrikaya rekabet etmek için, komisyoncularına mütemadiyen aşağı fiat verin diye telgraflar çekmektedir.

Demek oluyor ki, gümrük himayeleri teşvikî sanayi kanunu, sanayiimizi himaye edemeyecek bir vaziyete gelmiştir. Gümrük manialarına rağmen, büyük endüstri memleketlerinin günün birinde sanayiimizi daha ziyade tazyik etmemelerine karşı tedbirler ittihaz etmeliyiz.

İktisadî Vekâleti sanayi tedkik heyeti, bu gibi hadiselerle karşı esaslı tedbirler ittihaz ederek, sanayiimizi tazyik eden bu kuvvete karşı bir çare bulmalıdır.

HÜSEYİN AVNİ

Bir çocuk başka bir çocuğu yaraladı

Kasımpaşa'da oturan on beş yaşlarında İzzet ve Şeref isimlerinde iki arkadaş kavga etmiş, İzzet, Şerefi çakı ile yaralamıştır.

Polis, yaralıyı tedavi altına almış, suçlu çocuk yakalanarak adliye verilmiştir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Cemal Nadirin kıssalarını asrileştirdiği LA FONTAINE

Arkadaşımız Cemal Nadir bugün birinci sahifemizde gördüğünüz gibi meşhur Fransız şairi La Fontaine'in çocukluğumuzda hepimizin tatlı tatlı okuduğumuz kıssalarını (fables) zamanımızın hâdiselerine uydurarak anlatan bir karikatür serisine başladı.

Sonsuz tabiata ve hürriyete âşık olan La Fontaine hayvanların ağzından insanlara ders veren manzum kıssaları 300 senedenberi nesillerden nesillere nakledilen ve bütün medenî dünyanın tanıdığı büyük bir Fransız şairidir.

1621 senesinde doğdu, 1695 de öldü. La Fontaine'in babası sular ve ormanlar müdürü idi. Şair çocukluğunu babasının yanında ve daima ormanlarda dolaşarak geçirmiştir. Okuma çağına geldiği zaman kolleje girdi. Tahsilini bitirince babası onu papas yapmak istedi ise de genç La Fontaine bu meslekte ancak 28 ay durabilmiş, sonra ayrılarak avare bir hayata başlamıştır. Hayatını intizama sokmak ümidile babası şairi yirmi altı yaşında iken evlendirdi. Bir de çocuğu doğmasına rağmen La Fontaine bir müddet sonra karısından ayrılmıştır.

La Fontaine bu devirlerde eserlerini vermeğe başlamıştı. Şair olarak tanındığı zaman onu bir kaç asilzade himayesi altına aldı. La Fontai' ilk himaye eden meşhur maliyeci Fon-

quettir. Sonra Duchesse d'Orléan, onu müteakip Mme de La Sabliere himaye etti.

La Fontaine'in ilk eseri güldürücü bir piyestir. Sonra muhtelif çeşitte manzumeler, piyesler, hikâyeler, manzum kıssalar yazdı. 1684 senesinde Fransız akademisine aza oldu.

La Fontaine basit bir lisanla yazdığı kıssalarile Fransız ve dünya edebiyatının en büyük şahsiyetlerinden biri olarak yaşar.

La Fontaine kıssalarının dilimizde tam bir tercümesi yoktur. Fakat en meşhur olanları Şinasi, Recai zade Ekrem ve tabiat muallimi Siraceddin tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Bütün okuma kitaplarımızda bunlara rastlanır.

Otomobil kazaları

Karagümrükte Kalfa sokağında oturan bayan Vahide, kucağında üç aylık çocuğu olduğu halde Fevzipaşa caddesinden geçerken şoför Anastasin idaresindeki otomobilin sadmesine uğramış, gerek kendisi, gerek çocuk yaralanmıştır. Polis, şoförü yakalayıp mahkemeye vermiştir.

Şoför Vehabin idaresindeki otomobil, dün Bahçekapı caddesinden geçerken Fethiye isiminde bir kadına çarparak ehemmiyetli surette yaralanmasına sebep olmuştur. Fethiye hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

KANSIZLIK Nörasteni, zaliyet ve Chlorose
benizsizlik için yeğane deva kanî ihya eden
En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir.
SIROP DESCHIENS, PARIS

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

BAĞCILIK:

Bağlarda floksera nedir? Yerli asma çubukları anaç olarak niçin dikilemez?

Pek eski zamandanberi bağlarımızı harap eden, mahsul vermeyecek bir hale getiren ve floksera denilen bir afet vardır, ki, memleketimizin yüksek bağcılığı bunun tesirle mahvolmuş ve elyevm de olmaktadır. Şayanı şükrandır ki floksera bu tesiri tahribisine mukavemet eden Amerikan çubuklarının, Avrupada olduğu gibi, memleketimizde de çoğalarak, anaç makamında kullanılması sayesinde bağcılarımızı tekrar ihyâ etmek kabili olmağa başlamış ve bu maksadla memleketimizin muhtelif mahallerinde Amerikan asma çubukları yetiştiren fidanlık tesis edilmiştir. Elde edilen Amerikan çubukları üzerine, yerli üzüm cinslerimizi aşılanarak eskisi gibi nefis üzümler elde edilmeye muvaffak olunmağa başlanmıştır.

Bu münasebetle, bağlarımızı harap eden, floksera afetinin ne olduğunu muhterem okuyucularımıza kısaca anlatmağa faydalı gördük.

Floksera; floksera muzır bir haşeredir. Haşeratin yarım kanat sınıfının (floksere) familyasına mensub bir haşeredir. Floksera haşeresinin tahribatına en ziyade köklerde tesadüf edilir, maahaza yapırlarda da tahribat yapar.

Floksera haşeresinin, resmimizde görüldüğü gibi, kanatsız ve kanatlı şekilleri vardır. Kanatsız şekilleri, resmimizin 1 ve 2 rakamlı şekillerinde görülmektedir, ki, 3/4 milimetre cesametindedirler. Bunların şekilleri bezyi, erkekleri dişilerden daha küçüktür. Bunların hortumları vardır, ki, asıl kökler üzerindeki tahribatı bunlar yaparlar. Hortumsuz olanlar asmaların kabukları arasında yumurtalarını koyarak tekessür ederler ve floksera efradını, ailesini tezyid ederler.

Resmimizin 4 rakamlı olan şekli ise flokseraın kanatlı olan halidir. Bu tarzda bulunan haşere bir mahalden diğer bir mahalle uçarak yumurtlamak suretiyle sirayet sahasını fazlalaştırır.

Yumurtladan çıkan haşereler bir müddet yapırlarda tahribat yaptktan sonra, tekrar toprağa inerek bu sefer de köklere musallat olurlar. Buna flokseraın Radikol şekli isimleri verilir.

Köklere hücum eden floksera haşeresi, ince ve kalın köklerde zararlar yapar, kökler şişer, tulanı ve arzani şişkinlikler hasıl ederler, ki, bunlara Nodozite, Tuberozite derler.

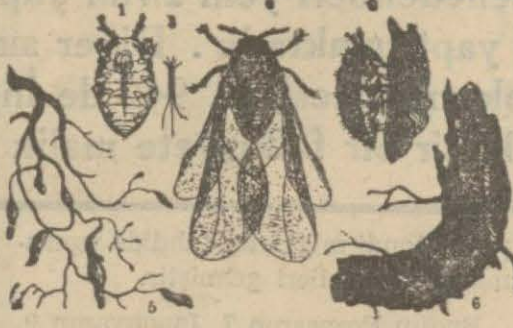
Resmimizin 5 rakamında, haşere tarafından sokulan kökler üzerindeki Nodozite ve Tuberozite gösterilmektedir.

Flokseraın muhtelif şekilleri vardır. Ona göre haşerelerin de isimleri değişir. Bir kısmı Amerikan asmalarında, bir kısmı da yerli asmalarda bulunur.

Flokseraın bulunduğu yerlere, bağlara bakılacak olursa, 5 - 10 santim derinliğindeki kökler etrafında, köklerin uçlarında faaliyete başlamış floksera haşeresini görmek kabildir; bittabi Lüpde daha mükemmel görülür. Yazın kalın kökler üzerinde, kışın da bütün köklerde hasarat yaparlar. İyi bakılırsa bu zamanlarda renkleri koyulaşmış floksera haşeresine tesadüf edilir.

Flokseraın en mühim sirayet şekilleri, haşerelerin kanatlı oldukları halidir ki, en tehlikeli zaman da bu zamandır.

Bağlarda floksera afatına karşı gelebilmek için yapılacak, alınacak bir çok tedbirler varsa da, en esaslı eski hasırlıklı bağları köklerinden söküp toprağı temizledikten, iyice hazırladıktan sonra,

buralara flokseraın müteessir olmaın Amerikan asma çubukları dikerek bunlar üzerine yerli üzüm cinslerimizi aşılamak. Bu suretle flokseraı bağları tecdid ve ihyâ etmiş oluruz.

Floksera haşeresi bittabi Amerikan asma çubuklarına musallat olurlar, kökleri sokarlarsa da teşekkülâtı itibarile, haşere tarafından sokulan yerler, hemen, tekrar kapanmış olurlar ve asmalar da bundan müteessir olmazlar.

Halbuki, yerli asmaların kökleri, yukarıda söylediğimiz, haşere tarafından sokulacak olursa, çok geçmeden, bir müddet sonra bağlar, asmalar kurumağa, bittabi mahsul vermemeğe başlar.

Şu halde: Bir çok kimselerin yaptığı gibi, güzel cins üzüm veren asmalardan çubuk alarak, bunları doğrudan doğruya bağlarına dikerlerse, belki bu suretle elde edilen asmalardan 1 - 2 sene mahsul alırsa da, ondan sonra bağlardaki asmaların kuruduğu ve binaenaleyh mahsul alınmadığı, sarfedilen bütün emeklerin heba olup gittiği görülür.

Hulâsa olarak söyleyelim ki, yerli asmalardan, anaç makamında çubuklar dikilmemelidir. Zira, sarfedilen emekler ve paralar beyhude yere gider.

Bağ tesis etmek isteyenler, Amerikan asma fidanlığına müracaat ederek, bağ ihdas olunacak mahallin toprağını muhtelif mahallerinden bir miktar nümune alıp, bunu fidanlığa götürmeli veya göndermeli ve buralardan, fidanlığın tayin edeceği neviden, köklü veya köklü aşıllı asma çubukları alıp, bu ayda bunları dikmelidir.

Floksera, memleketimizin hemen her tarafına sirayet etmiştir. Sirayet etmemiş mahaller olsa dahi, günün birinde sirayet edeceğinden, buralarda dahi Amerikan çubukları ile bağ tesisi şarttır. Bu cihetin ehemmiyetle nazarı itibara alınmasını muhterem ehlimize tavsiye etmek isteriz.

OKUYUCULARIMIZIN SORGULARINA CEVAPLAR

Arı kovanlarının nerelerden tedarik edileceğine dair

Bay S. Kutsaldığı: Arıcılık malzemesini İstanbulda Karaköyde, Persembazarında bulabilirsiniz. Burada kovanlar da mevcuttur. Maamafih Trakya Ziraat fen müşavirliğine de müracaat ederseniz fena olmaz, onların Trakyadaki arıcılık teşkilâtı vasıdla, size lazım gelen izahatı da verebilirler.

ÇİÇEKÇİLİK:

Ateş çiçeği veya ateş balonu denilen Salvia Splendens nasıl bir çiçektir ve nasıl yetiştirilir?

Ateş çiçeği veya ateş balonu, Salvia denilen çiçek, çok sık, güzel bir saksı çiçeğidir. Bahçe parsellerinin tezyininde istimal olunan, kırmızı, parlak, güzel ve iri yapraklı bir çiçektir. Çiçekleri, mayıs bidadetinden teşrinievvel nihayetlerine kadar devam eder.

Ateş çiçeklerinin envai pek çoktur. En meşhurları şunlardır.

- 1 - Salvia Splendens Galitzia.
- 2 - Salvia Splendens Balvaria'dır.

Ateş çiçekleri; saksılarda güzelce gübrelenmiş toprak içinde yetiştirilir. Toprağın terkiibi yarı yarıya karıştırılmış, çürümüş gübre ile adi topraktan ibarettir.

Bunların üretilmesi - teksirleri - tohumları ve çekikleri ilidir.

Tohumlarıle teksirde; yukarıda söylediğimiz toprak içerisine, tohumlar, şubat, marttan itibaren ekilirler. Tohumların ekilecekleri toprak içerisine bir miktar ince kum karıştırmak ve bu toprak mahlutunu tahta kasalara koyduktan sonra, tohumlar bu kasalara saçılır ve toprağın üzerine el ile hafifçe tazyik edilir ve ince delikli kova ile sulanır. Tohumların 2 - 3 misli kalınlığında toprak konur, serpilir ve tekrar sulanır. Tohumların ekildikleri kasalar az bir şekilde, ratıba bir halde tutulur. Rütubet çok olacak olursa tohumların çürümek ihtimali vardır. Bunun gibi toprağın rütubeti pek az olacak olursa, o vakit te tohumlar katıyen intaş etmez.

Tohumlar çimlendikten sonra hasıl olan, elde edilen ufak fidancıklar biraz daha boylandıca, çıkarılarak küçük saksılara dikilirler. Burada da bir müddet kaldıktan sonra, ya daha büyük saksılara ve yahut ta bahçelerde parsellerine - yerlerine - nakledilirler.

Bu toprakların da güzelce hazırlanması, gübrelenmiş olması şarttır.

Çiçeklerin çekikimleri; ağustosta yapılır. Bunun için nebatın en esası ve kuvvetli dalları 5 - 6 tomurcuğu havi olacak ve dahn kesilen noktasi en alt tomurcuğun hemen altından icra edilecek bir surette keskin bir bıçakla kesildikten sonra, bunların yalnız tepelerindeki yaprakları bırakılarak diğer yapraklar koparılır, sonra bu çekikler yarıya kadar toprak içerisine dikilir veya gömülürler. Yukarıda terkiibini tasrih ettiğimiz toprak çeşidi gene tahta kasalara doldurulur ve çekikler de bunlar içerisine dikilirler. Bundan sonra çekikleri havi olan bu kasaların da muntazam surette sulanmalarına dikkat edilir. Gerek tohumların ekildiği ve gerek çekiklerin dikildiği kasaların serlerde veya sıcakca yerlerde bulundurulması şarttır.

Çekikler burada güzelce köklendikten sonra, kasalardan çıkarılarak küçük saksılara dikilirler ve icab ederse, fidelerin daha ziyade büyümesi, inkişaf etmesi için, bilâhare daha büyük saksılara da nakledilebilirler. Bu saksıların muntazam sulanmaları ve kibleye müteveccih yerleştirilmeleri lâzımdır.

Sonbaharın ilk soğukları başlar başlamaz, bu saksılar sıcak yerlere alınırlar ve mümkün mertebe 10 - 12 derece harareti olan bir mahalde muhafaza edilmeleri icab eder. Bu suretle kışı geçirdikten sonra, mart, nisanda, saksıları sıcak mahallerden, serlerden çıkarılarak fidanlar daha büyük saksılara veya güzelce hazırlanmış, iyi gübrelenmiş bahçe toprağına nakledilirler.

Eğer serler muntazam teshin edilirse çekiklemenin kânunusani ayında yapılması daha münaşıptır.

Resmimiz, çok sık ve güzel olan, hoş çiçekli ve çok zarif yapraklı Salvia Splendens'i göstermektedir. Bunun yaprakları açık yeşil, sarıya mütemayıl bir renkte ve oldukça iri yapraklıdır, çiçekleri de uzun saplı, tatlı kırmızı renktedir. Bu saksılar bahçelerde veya salonlarda pencere kenarlarında, masalar üzerinde bulundurulacak olursa, zarif vaziyetlerle bulundukları yerleri mükemmel denecek bir şekilde süslerler. Bu çiçeklerin kendilerine mahsus hafif kokuları da vardır. Fakat bunlar kokularından ziyade manzaraları için yetiştirilmektedir.

Sebzecilik

Patates ziraatı, menşei, muhtelif memleketlerdeki intişar tarihi, mahsulün kıymet ve ehemmiyeti

Patates; insanların ve hayvanların beslenmesine çok elverişli, muhtelif iklim ve topraklarda yetişebilen bereketli bir mahsuldür.

Patatesin menşei hakkında muhtelif rivayetler vardır. Maahaza bunun da menşei Amerika olduğu 1850 tarihlerinde İspanyollar tarafından Avrupaya getirildiği söylenmektedir.

1660 - 1670 tarihlerinden ilk defa Fransaya idhal edilmiştir. 1769 tarihlerinde Fransada zuhur eden kıtlık zamanlarında ehaliyi besleyecek bir nebat aranıldığı sıralarda, meşhur âlim Parmantyer, patatesi göstermiş ve o zamanın hükümdarı on altıncı Lui, patates ziraatının teşvik edilmesine, ekip, dikilmesine müsaade etmiştir.

O sene, on altıncı Lui bir teşvik maksadile, ilk yetişen patateslerin çeketinin düğme deliğine - botonyerie - takmış ve bunu gören ehali patates ziraatine fazla ehemmiyet vermeye başlamıştır. Hattâ ertesi sene kendi bahçesine patates dikmiş, yetişen patateslerin, bahçe kapılarını açık bırakmak suretile patateslerin ehali tarafından alınmasına müsamaha göstermiştir.

Bu tarihten sonra Fransanın her tarafında patates ziraatı başlamıştır. Bundan sonra da Almanya, Rusya, İngiltere ve sair memleketlere dağılarak ziraatı yapılmaya başlanmıştır.

Patates ziraatı, harbi umumiden sonda bizde de ziyadeleşmeye başlamıştır ve bu maksadla da Adapazarında, memleketimizin diğer mahallerinde birer patates tecrübe istasyonları açılmıştır.

Patates ziraatı iki şekilde yapılır. Birli sebzecilikte, sebze makamında, diğeri de vasi ziraat şeklinde, tarlalarda yapılmaktadır.

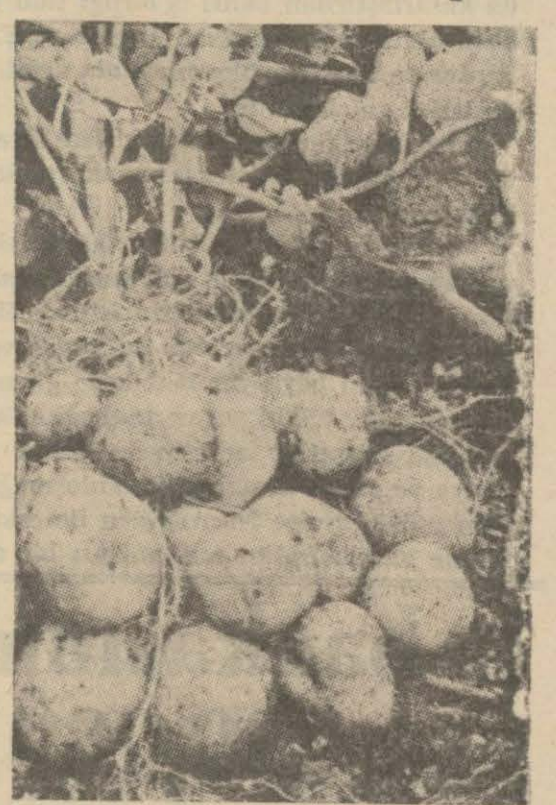
İnsanların ve hayvanların tegaddisine çok elverişli olan patateslerin terkiibinde yüzde 75 - 80 nisbetinde su, yüzde 15 - 20 nisbetinde de nişa - nişasta - maddesi vardır. Bundan dolayı patatesin nişastacılıktaki mevkii pek mühimdir.

Patateslerin sarfiyatında dikkat edilecek çok mühim bir nokta vardır. O da fiilenmiş patateslerin yemeklik olarak sarfedilmemesidir. Zira, patateslerde Solanin denilen bir maddeli kimyeviye vardır ki, patateslerin fiilenildiği, sürdüğü, çimlendiği zamanlarda meydana gelir. Binaenaleyh, bu gibi patateslerin yenmesi katıyen doğru değildir, insanın zehirlenmek ihtimali çoktur.

Herden, serlerden çıkarılarak fidanlar daha büyük saksılara veya güzelce hazırlanmış, iyi gübrelenmiş bahçe toprağına nakledilirler.

Eğer serler muntazam teshin edilirse çekiklemenin kânunusani ayında yapılması daha münaşıptır.

Resmimiz, çok sık ve güzel olan, hoş çiçekli ve çok zarif yapraklı Salvia Splendens'i göstermektedir. Bunun yaprakları açık yeşil, sarıya mütemayıl bir renkte ve oldukça iri yapraklıdır, çiçekleri de uzun saplı, tatlı kırmızı renktedir. Bu saksılar bahçelerde veya salonlarda pencere kenarlarında, masalar üzerinde bulundurulacak olursa, zarif vaziyetlerle bulundukları yerleri mükemmel denecek bir şekilde süslerler. Bu çiçeklerin kendilerine mahsus hafif kokuları da vardır. Fakat bunlar kokularından ziyade manzaraları için yetiştirilmektedir.

Patateslerin envai - Patatesleri başlıca üç büyük gruba ayırmak kabildir: 1 - Yemeklik patates, 2 - Hayvanata yedirilmeğe elverişli patatesler, 3 - Nişastacılık ve ispirotoculukta istimal olunan patateslerdir.

Bunun gibi, patatesler şekillerine, renklerine göre de bir takım gruplara ayrılabilirler. Uzunca, yuvarlak, sarı, kırmızı, mor etli patateslerdir.

Memleketimizde mevcut ve taammüm etmiş bulunan patatesler - Marsilya patatesi, Adapazarı, Ödemiş ve Söke patatesleridir. Bunların her üçünün de rengi sarı renkli ve sarı etlidir. Bundan başka mahsulün idrakine göre de, erken yetişen ve geç yetişen nevlere de vardır, ki, erken yetişenler sebzecilikte, sebze makamında kullanılır.

Sebze patatesleri arasında Viktoriya, Marjelin patatesleri meşhurdur.

Yenmesi pek lezzetli olan ve etinin rengi beyaz olan Magnom bonom patatesini ehemmiyetle tavsiye ederiz.

Gözleri derin, yuvarlak olan Şardon patatesleri pek makbuldür, bunların eti sarıdır.

Eti kırmızımtırak, beyaz uzunca şekilli ve Herbiros ismi verilen patatesler de fena değildir. Resmimiz, İngilterenin pek meşhur olan (Duk ok Kent) patatesini göstermektedir.

Yeni cins, makbul patatesler elde etmek için tohumla teksir usulüne müracaat edilir. Tohumları ekerek elde edilen patatesler bir kaç defa şaşırtılır ve senelece istifaya tâbi tutularak meşhur nevlere elde edilir.

Patateslerin sevdiği toprak, dikme ve yetiştirme tarzı ve ziraat usullerini ikinci bir yazımızla izah edeceğiz.

Ziraat sahifemiz

Okuyucularımız her hafta bu sütunlarda ziraate ait müteaddit yazılar ve mütehasıslarımıza sordukları meselelerin cevaplarını bulacaklardır.

AKŞAM'ın tefrikası

Tefrika No. 42

AŞKIN KURBANI

— Büyük macera romanı —

Nakleden: (Vâ-Nû)

— Tenducuğum! Bütün ümidlerimiz kırıldı. Tatlı hayallerimiz mahvoldu. Evlenmemize pederiniz razı olmuyor. İki ailenin arasında eski bir politika kini varmış. Benim dedem büyük babanızın felâketine sebep olmuş... Biz birbirimizden ayırıyorlar... Bir daha artık sizi göremeyeceğim... Buraya geleceğim... Beni unutup, Tendu! Fakat ben sen nefesime kadar daima daima sizi seveceğim... Sizi düşüneceğim.

Bu sözleri söyledikten sonra acı hüç-kırıklarla deliler gibi odadan dışarı fırlayıp çıktı.

Genç kız, perişan bir halde bağırıyordu:

— Ne diyorsunuz Ratib bey? Anlamıyorum... Ben sizin nişanlımızım... Niçin evlenmiyecekmisiz?... Ratip, Ratip... Gel!

Arkasından koşmak istedi. Lâkin genç erkek gitmişti bile! O zaman şaşkın bir hareketle izahat istemiş gibi babasına baktı...

paşa:

— Kızım! - dedi... Biliyorum, çok üzülüyorsunuz. Benim de içim sızlıyor. Amma bunu böyle yapmağa vicdanen mecburum. Babamın ölümüne sebep olan bir adamın torununu damad kabul edemem. Bak sana annelik eden Lütfiye hanımefendiye, seni candan seven ahlana son... Onlar da müteessir olmakla beraber bana hak veriyorlar. Biçare yavrucağın hali cidden pek acıktı. Kekeledi:

— Hakkınız var babacığım, hakkınız var... Fakat bu kararınız kızınızı öldürüyor.

Canlı bir feryad göğsünü yırttı, sendeledi ve boylu boyunca yere yuvarlandı.

Perihan endişeli bir sesle soruyordu:

— Doktor, artık tehlike atladı ya!

— Merak etmeyin, ateş düştü. Kalb çarpıntıları durdu, birkaç güne kadar nekahat devrine girecektir.

— Evet, ve bilhassa iyileştiği zaman, küçük hastamızı fazla üzecek veya son derece sevindirecek birşey yapılmasın... Aşabını sarsmağa gelmez!

— Yok, yok, ben dikkat ederim.

Hekim gittikten sonra genç kadın sessiz adımlarla Tendunun yattığı oda ya girdi. Yatağın başucundan ayrılmıyan Lütfiye hanımefendi, annelere mahsus endişeli bir nazarla baktı.

Perihan yavaşça:

— Hamdolsun kurtuldu. Şimdi artık onu üzmezsiniz itina ile bakmaktan başka bir iş kalmadı. Yarasını tazelemeyeğe çalışmalı.

— Öyle amma iyileşmeğe başlar başlamaz derhal akına gelecektir.

— Ne yapalım oyalamağa çalışırız.

— Kabil olacak mı? O nişanlısını candan seviyordu, babasının bu kararı...

Genç kadın Lütfiye hanımefendinin lâfını keserek:

— Sevmek... Bakalım zannedildiği gibi sevmenin mânasını Tendu biliyor mu? Daha o kadar genç ki... Hem babam haklıdır doğrusu!

— Şitt! Uyanıyor...

— Su!

Perihan hemen doktorun verdiği ilâc bardağını uzattı. Büyük bir şefkatle, kardeşinin başını kaldırarak içkiyi dudaklarına götürdü.

Bakışlarında sonsuz bir muhabbet.

görüliyordu. İri siyah gözleri yaşlarla dolmuştu. Dudaklarını, hafifçe, solgun hemişresinin alına dayadı. Sonra tekrar hastanın başını büyük bir itina ile yastıklara yerleştirdi.

Tendu yeniden uyumadı.

Kansız dudakları yavaş yavaş kımıldıyarak:

— Teşekkür ederim, ablacığım... Teşekkür ederim, anneciğim... - diye mırıldandı:

Minimini parmaklarıyla ikisinin de ellerini tutmağa uğraşıyordu.

O günden itibaren genç kadının içi biraz olsun sükun buldu. Tendu ölüm tehlikesinde iken Kadri Memduh paşa da evden uzun uzadıya ayrılmıyordu. Hattâ, babalık rolünü tam oynamak için, birkaç gece kızının başucunda kalmak istemişti.

Ancak gündüzleri acele ile birkaç saat koşuyor, Nadiyeyi görebiliyordu. Fakat nekahat devri başlayınca, mühim işler behane ederek sık sık ortadan kayboluyordu.

Perihan ona:

— İsterseniz seyahatler de icad edip uzun müddet gelmeyin! - dedi.

Kendinin emrile bu iğrenç komediyi oynayan adamdan nefret ediyordu. Onu artık görmeğe tahammülü yoktu.

Herif ortalıktan kaybolunca daha rahat nefes alıyor, sinirleri sükun buluyordu.

Artık hiç maziye düşünmek istemiyor, istikbalin firtınası ve sakın geçmesini temenni ediyordu.

Şimdi bahar gelmişti. Hekim genç kız için ntebdilhava tavsiye ettiğinden Perihan hepsini birden toplayıp Boğaziçindeki köşüne götürmüştü. Raptiden haber almıyordu. Almak da istemiyordu. Tendu ile artık görüşmediklerine kani olması onu memnun ediyordu. Herde, aradan epey zaman geçtikten sonra, delikanlıyı teselli etmek bahanesile bir gün karşısına çıkar ve elbette o zaman Ratip onu reddetmezdi.

Şimdi küçük hemşiresinin günden güne iyileştiğini görerek kalbi ferahliyordu.

Tendunun yanakları pembeleşiyor, toplanıyor; güzel mavi gözleri eski revnâkını buluyordu. Maamafih, bütün benliğini derin bir hüznün vardı. Belli ki ismini asla anmadığı Ratibi katıyen unutmuyordu.

Kadri Memduh paşa köşke uğradıkça munislikle alını babasının öptüğüne uzatıyordu.

Sihhati düzeldiği nisbette yavaş yavaş neşesi gelmeğe de başladı. Eski kaygusuz halile neşeli neşeli konuşmağa da başladı.

Hemşiresinin bu değişmelerini gören Perihan, kendi kendine:

(Arkası var)

Artık Hatay adını alan Türk ili daha o zaman Suriyelilerce ve Fransızlarca bir gün resmen türkleşmesinden korkulan bir yerdi. İçindeki Türkler de araplaşmasından korkarlardı. Bu iki korku dağlarını bürümüş, ovalarına sinmiş, havasına kararsızlık katmıştı. İki taraf için de gün olur ümid doğar, gün olur ümid sönüyordu. Siyasî bir mart ayı hüküm sürüyordu.

Böyle, yirmi sene bocalamıştı.

Ben de bu yirmi senenin on altısını, herkesle beraber bocalıyarak geçirmiştim. Fakat, bugünkü Hatay devleti ricali olan ahabbların iyi bilirler ki kanaatım şu idi: 'Bu yerler Türk kalacaktır.'

Türk kalacağını yazılarımda da daima sezdirmiştim; kalemin daima o yerlerin türkliğini 'tebarüz' ettirmişti. 1924 de yazdığım ilk makalem, 'Ayşe gül' den başlayarak yarın bu sütunlarda tefrika edilecek 'Çete' ye kadar... Bu kanaati bana verenler dağların rengiydi, ovaların rengiydi, insanların rengiydi. Bu rengin bir hususiyeti, mânası, dili, yüreği vardı. Baktığım zaman benimle konuşurdu, kendisini söylerdi. Kolayca dinlerdim, anlardım, duyardım. Yadırgamadan anlaşırdık. O rengin bir de musiki, güfte ve bestesi vardı: Karaca oğlan. Karaca oğlanı, ilk defa, Amok'ta işittim; karlı bir gecede, göl kenarında, bir Türk köyünde... Yani, Karaca oğlanın, bir zamanlar dölaştığı yerde.

Bende Hatay'a bağlılığı Karaca oğlan artırdı diyebilirim. Karaca oğlana muhabbetimi Hatay artırdı da... Bunun ikisi de doğrudur. Onun sevdiği, seştiği yerleri sevdim; onun sevdiği, söylenildiği yerleri sevdim. Biraz da şairin mizacı benimkine benziyor diye sevdim. Bu sevgi ile ona dair bir küçük etüd hazırladım.

Etüdüm 'Türkiyatçı' ihtisasla yapılmamış olabilir; 'edebiyat tarihi' bakışıyla da, belki, değil... Fakat Karaca oğlan bu sıra yazıların içinde canlandırılmıştır. Benimle beraber onu göreceksiniz, dinleyeceksiniz, anlayacaksınız ve seveceksiniz.

Karaca oğlanın şiirlerine bir müddet alıştıktan, ruhunu, mizacını kavradıktan sonra onların sahtesini geçiğinden ayrılmak kolaylaşır. Meselâ Nasreddin Hoca hikâyeleri için de tuttuğum prensip budur: Hocaya isnad edilen fıkralardan hangileri kendisinin değildir, bunu, Nasreddin Hoca'nın seciyesini, tarzını, şahsiyetini anladıktan sonra ayırd ettim. Yani, anlayınca hüviyetine uymuyarak sırtan fıkraları atabildim.

Küçük bir misal: Nasreddin Hoca'nın (Ebunevvas) inkilare benzeyen uzun fıkraları yoktur. Hoca da vakalar kısa, cevaplar keskindir. Hoca çok ve uzun söyleyen bir adam değildi; 'vecize' ile konuşurdu. Zaten mizah böyle yapılır. Uzun söz tuhaf olmaz, düşündürücü olmaz; akıldaki kalamıyacağı için de meşhur olamaz.

Karaca oğlan nerede, ne zaman doğdu? Bilen, bildiren yok.

Bu saz şairi hakkında muharrirlerimiz epeyce uğraşmışlar, araştırmalar yapmışlar, hükümler yürütmüşler. Sadettin Nüşet Ergun da şiirlerini toplamış, o araştırmaları hülâse etmiş, kendi fikirlerini de eklemiş, güzel bir kitap çıkarmış. Fakat, neticede yine nerede ve ne zaman doğduğunu o dahi meydana çıkarmamış. En kuvvetli ihtimal şudur: Karaca oğlan iki yüz elli küsur senelik bir şairdir. Bana da bu hüküm doğru görünüyor. Karaca oğlanın Kozan, Maraş, Antep, Halep, Amok ovası taraflarında ömür sürdüğü, Hama ve Şama seyahat ettiği, bir aralık Karadeniz kıyılarına sefere çıktığı eserlerinin delâletle anlaşılmaktadır.

Diyan şairlerinin zıddına bu saz şairi gezdiği ve gördüğü yerlerden hararetle bahsetmiş, öz duygularını apaçık nakle muvaffak olmuştur. Elimizde, hayatını anlatan vesika, kendi şiirleridir. Bu itibarla eserlerini tedkik ederek hayatını öğrenmek, aynı zamanda edebî benliğini ölçmek mümkündür.

Fakat bu neticeye daha kolay var-

mak için şiirlerini beş kısma ayıracağım; ilk önce o kısımları hülâsa edeyim:

1 — Aşk, daha doğrusu, cinsî ihtimâk kısmı.

Karaca oğlan aşkıta gayet maddî, cismanidir. Vücuttan tad almak için sever ve sevgiyi cisimlerin buluşmasında sezer. En kuvvetli mizacı budur; bu hususta gayet sarahatlı, cesaretlidir. Misal:

Seherden uğradım dostun köyüne,
«Hoş geldin sevdiğim, in!» dedi bana.
Tomurcuk memesin verdi ağzıma
«Yorgunsun sevgilim, em!» dedi bana

Karaca oğlanın en şehvetli aşk tarafı eserlerinde en fazla yer tutar; hayatı hep maddî sevdâ peşinde, çapkınlıkla geçmiştir. Onun için aşk bahsinde bu faslı uzunca gözden geçireceğim.

2 — İçlilik, hislilik kısmı.

Şair sadece bir şehvet şeytanı, bir teke, bir «pan» değildir. Gayet ince duyguları olan bir adamdır. Meselâ: menekşenin boynu bükük duruşuna bakarak der ki:

Kadrin bilmiyenler alır eline
Onun için içri biter menekşe!
Bir kaynak başında köylü kızlara rasgelir; orası şendir. Fakat kızlar testilerini doldurup giderler; etrafa bir biykeslik, bir hüznün çöker. O zaman kızların gezindiği yerlerde hasretle dolaşan âşık, pek müteessir olarak şöyle der:

Güzel gitti diye pınar ağladı,
Acıdı yüreğim, yandı pınara!
Kendisine değil, kızsız, güzelsiz kalkan, durgun sularında taze köylülerin aksini arıyan pınara acıyor, yüreği pınara yaniyor.

3 — Teşbih, tasvir kısmı.

Karaca oğlanda anlatış, benzetiş, canlandırış, imrendirış kudreti pek yüksektir. Meselâ şu:

Ay doğup da şafak atmakta sandım,
Meğer yarın düğmeleri çözülmüş!
Beyti hoş bir «istiare» dir, «Tasvir» de de kuvvetlidir:

(Karce [*] oğlan) yavuz ata binerdi,
Üstümüzde avcı kuşlar gezerdi,
«Ha!» deyince beş yüz ath inerdi!
Gibi heybetli lâhvalar yapabilir, köyler, kasabalar yaşatır, peyzajlar resmeder. Memleketinin mor sümbül biten dağlarını, yer yer kar parçaları görünen yaylalarını, geyikli ve ceylanlı dağlarını, hattâ rüzgâr vurunca tersi dönüp yeşil iken gümüş rengi alan çınar yapraklarını gayet muvaffakiyetle canlandırır.

4 — Tarikat, din düşüncelerini gösteren şiirler.

Bunlar, nisbeten az yer tutar, değerli değildirler. Zira Karaca oğlan mistik ruhlu olamamıştır. «Epikürist» dir. Bununla beraber din ve tarikat işleriyle çok alakalı olmadığını göstermek, yani şahsiyetinin bu noktasını aydınlatmak itibarile tedkike muhtaçtır:

Üç yüz altmış birdir servinin dalı
Dallarımda biten iki gül nedir?
Okuyup ta ince dilden bilene
Kitap nedir? İman nedir? Yol nedir?

Bence bu şiir, daha ziyade Karaca oğlana atfedilen bir şiirdir. Onun mantıklı, realist, dünya adamı kafasına sığabilen şeylerden değil.

Bu kısma ahlâk nasihatlerini ilâve edebiliriz:

Dünya benim diye zenginlik satan,
Helâl ekmeğine haramlar katan,
Sonradan sonraya beyliğe yeten,
Zalim olur, el kadrini ne bilir?

5 — Politik ruhunu gösteren parçalar.

Buradaki politik tabirini «şehir ve memleket idaresi» mânasında kullanıyorum. Şair, bu kısımda da çok feyizli görünmüyor. Sadece yaşadığı devirden, hükümet memurlarından, ahâlinin ve esnafın yoksuzluklarından kahve politikacısı ağzıyla şikâ-

[*] Vezin zaruretinde şiirlerinde (Karaca Oğlan) ı hep (Karacâ Oğlan) yazıyorlar. Ben (Karaca Oğlan) okunmasına taraftarım. Karacâ, öz Türkçede kipti mânasına gelir, yakışmıyor.

Kurbığalıdere cinayeti

Katil bugün ağırceza muhakeme edilecek

Evvelki gece Kadıköyünde Kurbığalıdereye işlenen cinayeti dün yazmıştık. Hemen hemen bir hiç yüzünden bir gencin ustura ile boğazından kesilerek ölmesiyle neticelenen bu kanlı hâdise dün Üsküdar adliyesine intikal etmiştir.

Katil Feridun, zehir müptelâlığı yüzünden işini kaybetmiş, büsbütün başıboş bir hayat yaşamaya başlamıştır.

Maktul berber Tevfik de polisçe bir kaç defa bazı suçlardan yakalanmış, hakkında takibat yapılmış bir adamdır. İşte bu iki gencin arası, bir kadın meselesinden dolayı açık bulunmaktadı.

Feridun, evvelki gece bir hayli esrar çektikten sonra Gazhane tramvay caddesinde bulunan Tevfik'in dükkânına gitmiştir. Tevfik dükkânı kapamak üzere bulunmakta idi. Feridun, hiç bir söz söylemeden dükkâna girmiş ve masa üzerindeki büyük bir usturayı kapığı gibi Tevfik'in üzerine çullanmıştır. Tevfik, dükkândan fırlayıp kaçmak istemiş de Feridun arkasından yetişmiş ve kendisini yere yıkarak boğazını koyun keser gibi kesmiştir.

Feridun bu işi gördükten sonra koşarak ilerlemeğe başlamış, fakat iki polis memurunun müdahalesiyle yakayı ele vermiştir.

Berber Tevfik, şahdamarı kesilerek fazla kan kaybettiği için, kaldırıldığı Nümune hastânesinde ölmüştür. Katil, gece cinayet âleti olan usturayı bir tarafa atmışsa da dün sabah cinayet yeri etrafında yapılan araştırmalarla ustura bulunmuştur.

Katil Feridun, cinayet yeri itibarile dün Üsküdar adliyesine teslim edilerek hakkında tevkif kararı verilmiştir. Bugün ağırceza mahkemesine getirilerek muhakeme edilecektir.

Tehditte para talebi

Orozdibaktan para aldığı iddia edilen Lutfi tekrar mahkemede

Vergi kaçaklığı yaptıklarını ihbar edeceğini ileri sürerek Orozdibak ticarethanesinden 1250 lira aldığı sırada yakalanıp muhakeme neticesinde beraatine karar verilen Lutfi hakkındaki mahkeme kararını temyiz mahkemesi bozmuştur.

Dördüncü ceza mahkemesinde muhakemenin yeniden rüyetine başlanmış, iddia makamının isteği üzerine mahkeme, nakız kararına uymuştur. Bundan sonra Orozdibak ticarethanesinin vekili söz alarak:

— Mahkeme, bizim vergi kaçaklığı yaptığımız hakkındaki ihbar tehdidinden korkmadığımız kanaatine varmıştır. Halbuki biz bu tehditten korktuk ve korktuğumuz için derhal alâkadar makamlara malûmat verdik. Bu korkumuz muamelemizin bozukluğundan değildir. Vaktile hakkımızda böyle bir ihbar yapıldı ve neticede iddianın asılsız olduğu anlaşıldı. Fakat bu netice alınmaya kadar müessesemiz üç sene yanlış zan altında kaldı. Lutfi'nin şu hareketinde de tehdid, taammüd ve haksız zarar vardır, dedi.

Maznun vekili buna karşı cevabını hazırlamak üzere mühlet istediğinden muhakeme başka güne bırakıldı.

yetiler ediyor:

Ustalar yapıyı tersine yapar,
Esnafı işine hileler katar,
Zamane kadısı altına tapar,
Doğru hak, şeriat sürülmez oldu!

6 — Vatan sevgisi.

Her gurbet gezen hisli, içli adam gibi bu sevgi de onda derindir, hâzindir. Göl üstünde tek uçan bir ördek görür, kendisini düşünür, yurdunu anar. Yine böyle yabancı illerde bir turaç kuşunun öttüğünü duyar, tekrar yanar. Memleketinde bıraktığı sevgilileri yadeder, vatan havasını özer, iç çeker. Çapkınlıkla bir müddet avunur, sonra «daussıla» ya tutulur, hiç bir yeri beğenmemeye başlar: Vatan tutup eğlenecek yer değil! Der; sazını sırtlar, ocağına döner. İşte gelecek makalelerimizde bu fasılları genişleteceğim. O zaman, zannedirim, Karaca oğlanın hem hayatı, hem mizacı, hem eseri kâfi derecede aydınlanmış olacaktır. Fakat, evvelâ, şiirlerinin delâletile şairin şeklini ve şahsını çıkaralım.

(Devam edecek)

Evvelki geceki yangın tahkikatı devam ediyor

Sigortaların zararı 350 bin liradır. Tahkikatın bugün bitmesi muhtemeldir.

Hasan ecza deposu ile diğer yanan mağazalar, yukarıda Mustafa ve Ali

Bahçekapıda Hasan ecza deposundan çıkan yangın hakkında tahkikatı dün de devam edilmiştir. Yangın saat yirmi ikiye on kala çıkmış ve yangın kuleleri tarafından görölerek itfaiyeye haber verilmiştir. İtfaiye yangın yerine geldiği zaman parlayıcı maddelerle dolu olan Hasan ecza deposu ile bitişik dükkânları ateş tamamen sarmıştı.

Şiddetli bir rüzgâr da esliyordu. Bu vaziyet karşısında itfaiye, yangın sahasının genişlememesine mani olmağa çalışmış ve bu işte muvaffak olmuştur. Yanan dükkânlar ve müesseseler hep bir çatı altındadır. Ateş arka cihetten dördüncü Vakıf hanımı ve yandan Taşhanı tehdit ediyordu. İtfaiye yangının buralara sirayetini meydan vermemiştir.

Yangın esnasında itfaiye tahrir grubu amiri B. Cemal, itfaiye neferlerinden 226 Osman, 220 Hamdi, 400 Hasan, Beyoğlu grupundan 259 Nazmi muhtelif yerlerinden yaralanmışlar ve Cerrahpaşa hastanesine nakle edilmişlerdir.

Dünkü nüshamızda yazdığımız gibi yangın çıktığı sırada depodan fırlayan Ali isminde 14, 15 yaşlarında bir çocuk yakalanmış ve sorguya çekilmiştir. Ali, Hasan ecza deposunda işe işlerinde çalıştığını, kasadan para çalmak için bu yangını kasden çıkardığını söylemiştir. Filhakika üzeri aranınca 119 lira bulunmuştur. Fakat ifadesi kanaat vermediğinden isticvaba devam edilmiştir.

Ali bu defa, kasayı soymak için değil, aynı yerde beraber çalışarlardan depo sahibi B. Hasan tarafından kendisine yol verilen akrabasından Mustafa'nın intikamını almak üzere mağazayı yaktığını söylemiştir. Ali bu hususta şu izahatı vermiştir:

«— Mustafa; bana B. Hasan'dan intikam almak istediğini söyledi. Bunun için de depoyu yaktıracağını bildirdi. Bu işi de benim yapmağımı istedi. Ben de kabul ettim. Para hususunda pazarlığa giriştik. Beş yüz liraya anlaştık! Evvelâ yüz on beş lirasını verdi, dört lira da benim param vardı. Üzerimde bulunan para budur!... Akşam geç vakit herkes işten çıktığı vakit ben işerde saklandım. ve yangını çıkarmağa muvaffak olduktan sonra kaçarken yakalandım.»

Bu ifade üzerine Mustafa Kasımpaşadaki evinden alınarak Emniyet müdürlüğüne getirilmiştir. Aynı zamanda yangını haber alarak gelen depo sahibi B. Hasan da Emniyet müdürlüğüne götürülmüştür.

Mustafa kendisinin yangınla bir alakası olmadığını, B. Hasan'ın yanından çıkmış olmasına rağmen böyle bir iş yapmayı aklından geçirmediğini söylemiştir. B. Hasan da Mustafadan böyle bir teşvik ümid etmediğini beyan etmiştir. Sorgular sabah beş buçuğa kadar devam etmiştir.

Dünkü isticvaplar

Müddeumumî muavini B. Rifat dün öğleden sonra polis ikinci şube müdürlüğünde tahkikat ve isticvaplara devam etmiştir. Tahkikat geç vakte kadar sürmüştür. Dün öğleden

sonra, Hasan ecza deposu müstahdemlerle diğer yanan dükkânlarda çalışanlar çağırarak ayrı ayrı dinlenmişlerdir.

Diğer taraftan bir zat da müddeumumiliğe müracaat ederek yanan mağazaların yanındaki Taşhanda bulunan Türk Ticaret bankası memurlarından bazılarının yangın etrafında tahkikatın inkişafına yardım edecek malûmata sahip olduklarını bildirmiştir. Müddeumumilik bunların da malûmatlarına müracaat edecektir. Tahkikatın bugün bitirilmesi ümit ediliyor.

İtfaiyenin raporu

Yangın hakkında itfaiye müdürlüğü alâkadar makama bir rapor vermiştir.

Bu rapora göre yangın saat 21,45 te Galata kulesi tarafından haber verilmiştir. İstanbul itfaiye grubu yangın yerine geldiği zaman binanın her tarafını alevler istilâ etmişti. İtfaiyenin tesbit ettiğine göre, yanan mağazalar şunlardır:

34 numaralı üç katlı Hasan ecza deposu ile 32 numaralı radyocu Abdürrahman dükkânı, 30 numaralı manifaturacı Asım Kaymak dükkânı ve Hasan ecza deposunun üst katında B. Selime aid Trak terzihanesi, gene Hasan ecza deposunun sırasında bulunan 28 numaralı B. İsmailin Yemî Şark perükâr dükkânı.

Bundan başka Hasan ecza deposundan çıkan ateşler neticesinde Taşhanın sokak cihetinde bulunan bazı odalar da kısmen hasara uğramıştır.

Bunlar, Taşhanın üçüncü katında Şeker şirketine aid 47, 48, 49 numaralı odalar, dördüncü katta Zingal kereste şirketine aid 58, 59, 60 numaralı odalar, beşinci katta Sarıman sanayi makineleri anonim şirketine aid 70, 71, 72, 73 numaralı odalarla altıncı katta yataklı vagon şirketinin isticarında bulunan 83 numaralı oda.

Taşhanın bu odalarının pencereleleriyle çevreveleri kısmen yangın ve camları kırılmış, bu yazhanelerdeki bazı eşya ve evrak ta hasara uğramıştır.

İtfaiye enkazı söndürmekle meşgul olmuş, Bahçekapıda Hacı Bekir hanının üst katına çıkarılan hortumlar Hasan ecza deposu yanındaki Taşhana nakledilmiş ve gece yangından mütevellid hana dolan sular tahliye edilmiştir.

Sigorta vaziyeti

Diğer taraftan aldığımız malûmata göre, Hasan ecza deposu Radyocu Abdürrahman, manifaturacı Asım Kaymak ve Trak terzihanesi binalarını, muhtelif eşyalarını, 215 bin liraya...

Bu mikdarda görürken, dün Hasan ecza deposu yanındaki bir teşkil etmekte...ime güveniyorum. de gerek su taşım bir nokta var: külmek suretil. aabbüd edercesine da ayrı ayrı dıkları bu kadın gından mas... bu kadar derin ve daki yazış. Ve saygıya değer mi? iri ondan bahsederken (Değ. güzel!) diyor.

«ek nedir, bilir misin?

(Araksı var)

Ehli salib istanbulu nasıl fethetti Zara şehrinde müttefik ordu arasında kanlı ihtilâf çıktı

**Papazlar : " Papa namına menederiz! Biz haçlıların
hristiyan şehirlerini alması doğru değildir!,, diyorlardı**

Fransız mareşalinın İstanbul fethi-
ni anlatan hatıratına devam ediyor-
ruz:

Muhasara ettiğimiz Zara kalesi hal-
kının bize murahhaslar göndererek
aman dilemesi üzerine, beraberimizde
bulunan Venedik doju Dandolo bizim
baronlarla görüşti. Bu sırada da bir
fitnedir ortalıkta döndü.

Bu uzun seferden artık usananlar,
orduyu parçalamak, dağıtmak istiyor-
lardı. Bunlar mahsuruların mümessille-
rine yaklaşıp dediler ki:

— Şehri niçin teslim edeceğimizsiniz?
Kudüs hacıları size saldırmak niyetin-
de değillerdir. Kendilerinden hiç bir
korkunuz olamaz! Şayed Venediklile-
re karşı mukavemet kabiliyetiniz var-
sa kalbinizi ferah tutun!

Bu telkinler üzerine, murahhas-
lar fazla müzakere lüzumunu hisset-
meksizin kaleye döndüler.

Venedik doju bizim baronların
yanlarına geldiği vakit onlara şöyle
söyledi:

— Muhasara ettiğimiz şehrin halkı,
canları masun kalmak ve malları bize
aid olmak şartıyla teslim olacaklar. Eğer
razi olursanız bu esas üzerinde ken-
dilerile anlaşalım.

Baronlar kendilerine cevap verdi:
— Senyör! Bu tarzda anlaşmayı si-
ze tavsiye ederiz.

Doj, muahedeyi akdetmek üzere
mümessillerin yanına gittiysen de, or-
duyu dağılmağa teşvik edenlerin tel-
kinatı ile bunların kaleye döndükleri-
ni öğrendi.

Bu sırada başka bir muhalefetle de
karşılaştık. Rahip Vaux dedi ki:

— Senyörler! Bu şehre hücum et-
mekten sizi papa namına menederim.
Zira burası hristiyan şehridir. Sizler-
se hacılarınsınız!

Venedik dükü bu sözleri işitince fe-
na halde kızdı. Bizim baronlara:

— Bu şehirle muharebesiz anlaşı-
labilecektim. Sizin adamlarınız buna
mâni oldular. Halbuki siz, onu fethet-
meği bana taahhüd ettiniz.

Buna mukabil haçlıların hemen büt-
tün mümessilleri hep birlikte ileri atıl-
dılar:

— Bizim arkadaşlarımız sizin itilâ-
fınızı bozmak suretile pek büyük ka-
bahat işlediler. Fakat onlar orduyu
dağıtmak emellerinde muvaffak ola-
mayacaklardır. Eğer şu şehri alamaz-
sak yazıklar olsun bizlere! Muhafifle-
re rağmen size yardımda bulunaca-
ğız.

Böylece karar verildi. Sabahleyin
erkenin kalenin kapısı önünde vazie-
yet aldık. Taş atan âletlerimizi, man-
cınıklarımızı diktik. Deniz cihetinden
de, merdivenlerimizi gemiler üzerinde
hazırladık.

Muharebe başladı. Büyük büyük ka-
yaları duvarlar, kuleler üzerine fırla-
tıyorduk.

Bu taarruz takriben beş gün sürdü.
Duvarlar artık mukavemet edememeğe
başladı.

Şehrin içindekiler de bunu görek, ev-
velce yaptıkları, fakat muhaliflerin
telkini neticesinde bozdukları teklifi
tekrarladılar.

Böylece, belde, Venediklilere terke-
dildi. Yalnız insanların hayatları ma-
sun kaldı.

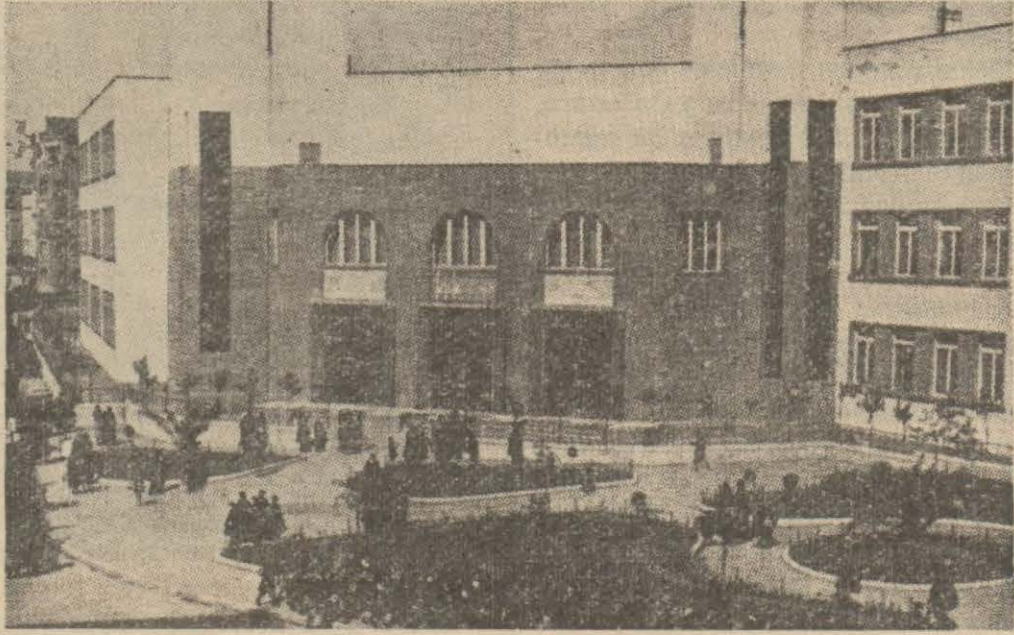
Zafer üzerine doju hepimizi topladı:
— Senyörler! - dedi. - Bu şehri Al-
lahın izni ve sizin himmetinizle zap-
tettik. Fakat şimdi artık kış başlamış

ve bu mevsimden hareketimiz
fırlayıp çıktı. Kış geçiyor. Bahar
Genç kız, peris kalkmamız doğru
yordur.

— Ne diyorsunuz? - dedi. - Ben sizde edersek hep-
çin evlenmiyeceğiz! - dedi. -
tip... Gel!

Arkasından karşılarından olan
genç erkek gitmişlerdi. Haç-
şaşkın bir hareketle ametgâhlar
gibi babasına baktı... ahşis olun-

Munis, müşfik, fakat

Şimdi İtalyaya aid olan Zara'da modern İtalyan
üslûb ile yapılan bir ilk mektep

du. Ordu, şehrin içine yerleşti.

Bu suretle şehre girdiğimiz üçün-
cü gündü ki teessüfe şayan bir hâ-
dise oldu. Fransızlarla Venedikliler
gayet büyük ve şiddetli bir surette kav-
gaya tutuştular. İki taraf da silâhlara
sarıldı. Kavgaya öyle müthiş bir hal al-
dı ki sokaklarda iki taraf da silâhlarla
çarptılar. Pek çok yaralananlar, ö-
lenler oldu.

Lâkin Venedikliler bu muharebeye
dayanamıyorlardı. Gitgide adam kay-
bediyorlardı. Asilzadeler, bu muhare-
benin olmasına taraftar değillerdi. Fe-
lâketin önüne geçmek istediler.

Fakat önlemek de güç oluyordu.
Çarpışma gece geç vakte kadar sür-
dü. Fakat müdahalemiz sayesinde ni-
hayet durdu.

Bundan dolayı orduda hasıl olan fe-
na intibai tasavvur etmek güç de-
ğildir. Hepimizin mahvolmamıza ramak
kalmıştı.

Zaraya varışımızın on beşinci gü-
nü başkumandanımız Marki Bonifas
dö Monferra ve arkadaşları geldi.
Aradan on beş gün daha geçince Al-
man kralı ile İstanbulun genç prensin-
den murahhaslar avdet etti.

Dojun oturduğu sarayda toplandık.
Murahhaslar bize dediler ki:

— Almanya kralı Filip ve İstanbul
imparatorunun oğlu bizleri size gön-
derdi.

«Kral diyor ki:

«Zevcemin biraderi olan İstanbul
prensini size yollıyacağım ve Allaha
emanet edeceğim. Allah sizi de, onu da
felâketten masun etsin. Sizler adalet
uğruna çarpışın insanlırsınız. Şayed
mümkün olursa ona da hukukunu te-
min ediniz. Bilmukabele o da size, Su-
riyede fütuhatta bulunmanız için yar-
dımında bulunur.

«Şayed onun mülkünü iade ederse-
niz bütün Bizans memalikini Roma pa-
pasına mutî kılacaktır. Bundan ma-
ada, o, sizin paralarınızı sarfettiğinizi
ve fakir düştüğünüzü biliyor. Onun
için sizlere iki yüz bin mark verdikten
başka, büyüğünüzün, küçüğünüzün
iaşesini temin edecektir. Sizinle be-
ra-ber şahsen Mısra da gidecektir. Mai-
yetinde on bin insan götürcektir. Bir
sene müddetle seferinizde size refakat
edecektir. Bütün hayatınca Suriyede,
mukaddesatımızın himayesi için beş-
yüz şövalye bulunduracaktır? Bunla-
rın masraflarını deruhte edecektir.»

Murahhaslar bunu söyledikten son-
ra:

— Senyörler! - diye bize hitap etti-
ler. - Bizlerin bu hususta bir muahede
akdetmek için tam salâhiyetimiz var-
dır.

Muhtelif noktai nazarlar ileri sürül-
dü. Orduyu dağıtmak isteyenler de fi-
kirlerini söylediler. Hele rahip Vaux,
hristiyan memleketler üzerine sefer-
de devam etmek fikrimizi papa nami-
na protesto etti.

Diğer kısımlar ise şu fikirdeydi:

— Suriyeyi doğrudan doğruya fethet-
memeyiz. Zira bizden ayrılıp da sefer

edenlerin akibetleri malumdur. Ya Mı-
sra yahud da Bizansa dayanarak ha-
reketi geçmek mecburiyetindeyiz. Şa-
yed bu teklifi reddedersek ebediyen
tel'in edileceğiz.

Orduda büyük bir ihtilâf hasıl ol-
muştu. Birçokları dağılmamız taraf-
tardıydılar. Bazıları da doğruca Suri-
yeye gitmemizi istiyorlardı.

Bunun üzerine, kumandanımız Mon-
ferra ile Boduen (müstakbel İstanbul
imparatoru) ve sair mühim zevat ara-
ya girdiler. Alman kralı ve Bizans
prensi ile muahede akdinin münasip
olacağını söylediler.

Böylece İstanbul üzerine sefer et-
memiz karar altına alındı.

İstanbul seferinin nasıl yapıldığını
gelecek yazımızda anlatacağız.

Yürük Çelebi

Daimî Fotoğraf Müsabakamıza dair:

Birkaç sene evvel gazetemiz tara-
fından tesis edilen daimî fotoğraf
müsabakası şimdiye kadar tertib edi-
len müsabakaların en faydalılarından
biri olmuştur. Aldığımız birçok
mektuplarda bu müsabakanın am-
atörler üzerindeki teşvikâr tesirle-
rinden sitayişle bahsedilmektedir.

«Akşam», karilerinin bu teveccüh
ve alâkasına mukabele etmek için
her fedakârlığı yapmakla mütehir-
dir.

Bununla beraber daimî fotoğraf
müsabakamızın yalnız sanat ama-
törlerine aid olarak devam etmesi
birçok karilerimizin haklı şikâyetle-
rine de sebep olmaktadır.

Bunun için müsabakamızın şek-
lini değiştirmeyi ve «Akşam» oku-
yan herkesin arasına tertib edilecek
müsabakalarımızdan istifade etme-
sini temin etmeyi düşündük. Ve ye-
ni, büyük bir müsabakaya başlamak
üzere daimî fotoğraf müsabakamıza
nihayet vermeğe karar verdik.

Binaenaleyh, bu ayın 29 uncu gü-
nü akşamına kadar gönderilecek
amatör eserleri de dahil olmak üze-
re, elimizde bulunan eserler arasın-
da, müsabaka şartlarına göre son
bir seçim yapılacak ve bermutad he-
diyeler dağıtılacaktır.

**Yeni müsabakamız bütün
karilerimizin alâkasını çe-
kecek, gayet eğlenceli ve ist-
tifadeli olacaktır.**

Boğaziçi Spor Klübünden:

Klubümüzün senelik umumî kon-
gresi Arnavutköyünde Cümhuriyet
Halk Partisi binasında 19 Mart 939
pazar günü saat 10 da yapılacak-
dan üyelerimizin lütfen kongreye teş-
riflerini ehemmiyetle rica ederiz.

AKŞAM SPOR

Millî küme maçları etrafında

**İstanbul klüpleri, beden terbiyesi
umum müdürlüğüne müracaat ettiler**

Bu sene yapılacak olan millî küme
maçlarında tatbik edilmesi için fut-
bol federasyonu mütehasıs heyeti
tarafından hazırlanan talimatname-
ye ve bilhassa hasılâtın taksimi me-
selesine İstanbul klüplerinin mute-
riz bulunduklarını vaziyetlerinin ko-
runmasını temenni için beden terbi-
yesi müdürlüğü nezdinde teşebbüsata
girişceklerini evvelce bildirmiştik.
Hafta ortasında bu hususu görüş-
mek üzere toplanan Beşiktaş, Fener-
bahçe, Galatasaray ve Vefa klüpleri-
nin murahhasları futbol federasyonu
tarafından hazırlanan bu talimatna-
mede klüplerini zarardide edecek

olan maddelerin lehlerine olarak
halli için beden terbiyesi umum mü-
dürü general Cemil Taner nezdinde
teşebbüse karar vermişler ve dilekle-
rini bir mektupla Ankara'ya bildir-
mişlerdir.

Bu müracaata henüz cevap gelme-
diği için bu haftaki millî küme ma-
çlarının yapılmaması ihtimalinden
bahsedilmektedir. Millî küme gibi
memleket futbolu için çok lüzumlu
ve hayırlı olan bir teşebbüsün bozul-
masına müsaade edileceğini tahmin
etmediğimiz için, bu haberin kaydı
ihtiyatla telâkki edilmesi lâzımgeldi-
ğini ilâve ederiz.

Pera - Şişli bugün karşılaşıyor

Maçın galibi pazar ligi şampiyonu olacak

Bugün Şişli ile karşılaşacak olan Perahların son kadrosu

Şehrimizin federe olmiyan klüple-
ri içinde gerek unsur ve gerek oyun
kalitesi bakımından birinci sınıf bir
manzara arzeden Şişli - Pera takım-
ları Taksim stadı ligi şampiyonluğu
için bugün son maçlarını yapacak-
lar. Malûm olduğu üzere beden ter-
biyesi genel müdürlüğü gayri federe
gibi garib bir nam atında dünyanın
hiç bir yerinde klüp mevcut olmadı-
ğını göz önünde bulundurarak bu ka-
bil klüpleri teşkilât çerçevesi içine
almış ve aralarında muhtelif nam-
lar altında yapılan maçları lâğvet-
mişti.

Taksim ligi müsabakalarının fina-
linde bulunan Pera ve Şişli klüpleri

mintaka başkanlığına müracaat ede-
rek aralarında son bir karşılaşma ya-
pılmasına müsaade edilmesini talep
etmişlerdir.

Taksim ligi müsabakalarının şam-
pionunu tayin edecek olan bu kar-
şılaşma bugün saat 15,30 da Taksim
stadında yapılacaktır. Bu suretle gay-
ri federe klüplerin kendi aralarında
yaptıkları bu müsabaka ile gayri fe-
derelik tarihe karışmış olacaktır.

Son günlerde yaptıkları maçlarla
tamamen formda olduklarını isbat
eden bu iki kuvvetli klübün bu son
karşılaşmasının çok enteresan safha-
lar arzedeceği tahmin edilmektedir.

Beden terbiyesi müdür- lüğünün yerinde bir kararı

**Kelle İbrahim tekrar vazifeye
başladı**

Memnuniyet-
le haber aldığımız
göre, monitörlük vazife-
sine nihayet ve-
rilmiş olan Kel-
le İbrahim, be-
den terbiyesi mü-
dürlüğünden al-
dığı bir emirle
tekrar işe baş-
lamıştır.

Kelle İbrahim,
senelerdenberi ha-
yatını futbole
hasretmiş eski

millî takım oyuncularıdır. 1923
senesinde Romanya'ya karşı çıkan
ilk Türk millî takımında yer almış
olan bu kıymetli futbolcu Paris olim-
piyadalarında dünya şampiyonu Uru-
guaylıları kafa oyunundaki mahare-
tile hayrette bırakmış ve Kelle unva-
nını bundan sonra almıştır.

Beykoz klübündeki semereli faali-
yeti ile, senelerdenberi kendini göste-
ren İbrahimin, hayatını vakfetmiş
olduğu futbolda monitörlük vazife-
sini alması çok yerinde bir hareket-
tir ve Kelle İbrahim'in işinde muvaf-
fak olacağına da şüphe yoktur.

Millî güreş takımı seçme müsabakaları nihayetlendi

Millî güreş takımını tesbit etmek
üzere Ankara'da yapılan seçme müsaba-
kaları nihayetlenmiştir. Eski millî ta-
kım kadrosunda bir çok değişiklikle-
re sebep olan bu karşılaşmalarda
millî takım kadrosuna Ankara'dan
üç yeni güreşçi girmiştir. Haber al-
dığımız göre ay başında aynı güreş-
çiler arasında ikinci bir seçme mü-
sabakası daha yapılacaktır. Müsaba-
kalarda kazanan güreşçiler şunlar-
dır:

56 Kilo : Mustafa (Ankara)

61 » : Ahmed (Ankara)

66 » : Yahya (İstanbul)

72 » : Celâl (Ankara)

79 » : Ahmed Mersinli

(İstanbul)

87 » : Mustafa (İstanbul)

Ağır: Çoban Mehmed (İstanbul)

Bu haftaki maçların programı

Beden Terbiyesi İstanbul bölgesi futbol
ajanlığından:

19/3/1939 Pazar günü yapılacak maçlar.
Taksim Stadyumu: Süleymaniye, Şişli -
Topkapı, Arnavutköy muhtelitleri saat
14,30 hakem İzzet Muhiddin Apak, yan
hakemleri Ziya Kuyumlu ve Fikret Kayrak.
Galatasaray - Beşiktaş saat 16,15 hakem
Tarık Özerengin yan hakemleri Nuri Bosut
ve Necdet Gezen.

Fenerbahçe stadı: Hilâl, Kurtuluş. İs-
tanbulspor, Beyoğlu spor muhtelitleri saat
14,30 hakem Ahmed Adem Göğdün, yan
hakemleri Adnan Akın ve Şazi Tezcan.
Fenerbahçe - Vefa saat 16,15 Hakem
Feridun Kılıç, yan hakemleri Eşref Mutlu
ve Halid Galib Ezgü.

Not: Bu sene yapılacak Millî küme ma-
çlarının devamı müddetince bütün stadlar-
da balkon 100, tribün 50, ve duhuliyet 25
kurulur.

Başvekilimizle Bulgar Başvekili arasında mühim nutuklar söylendi

Dost devletin Başvekili Ankarada parlak merasimle karşılandı

Ekselâns Köseivanof nutkunda dedi ki: «Bulgar milleti gayretlerini, bütün Balkan milletleri arasında mümkün olduğu kadar tam bir samimiliğin ve itimadın teessüsünü istilzam eden bu beynelmil gerginlik zamanında barışın muhafaza ve tarsinine sarfedilecektir.»

Ankara 17 (Telefonla) — Bulgar Başvekili ve Hariciye Nazırı ekselâns Köseivanof ve bayanı, refakat ve maiyetlerindeki zevat ile bugün 10,35 de hususî trenle şehrimize gelmişlerdir. Misafirimiz istasyonda Başvekil, Hariciye Vekili, bayan Saraçoğlu, Ankara valisi, mevki kumandanı ve daha bazı zevat tarafından merasimle karşılanmıştır. Bir kıta asker selâm resmini ifa etmiştir. Bayan Köseivanofa müteaddid buketler verilmiştir. Kıymetli misafirimiz Başvekil B. Refik Saydamla bir otomobile binerek alkışlar arasında Ankara Palas oteline gitmişlerdir.

Gerek istasyon binası, gerekse Ankara Palasa kadar uzanan caddenin iki tarafı Türk ve Bulgar bayraklarla donatılmıştır. İstasyonun içini ve dışını ve yolları dolduran binlerce halk misafirimizi alkışlamıştır.

Ekselâns Köseivanof 11,15 de Cümhuriyet köşüne giderek defteri mahsus imzalamışlar, müteakiben Hariciye Vekili, Başvekil ve Meclis reisini ziyaret etmişlerdir. Bu ziyaretler iade olunmuştur. Muhterem misafirimiz öğle yemeğini Bulgar elçiliğinde hususî olarak yemişlerdir.

Atatürkün tabutu önünde

Muhterem misafirimiz Bulgar Başvekil ekselâns Köseivanof öğleden sonra saat 16,30 da beraberlerinde Bulgar elçisi ve ataşemiliteri ve sefaret erkânı ile Sofya elçimiz olduğu halde Etnografya müzesine giderek Atatürkün tabutu önünde eğilmiş ve bir çelenk koymuştur. Bu merasimde bir polis ihtiram müfrezesi de hazır bulunmakta idi.

Bunu müteakib, Köseivanof refakatindeki zevat ile birlikte İsmet İnönü enstitüsüne giderek enstitüyü gezmekte bulunan bayan Köseivanofa iltihak etmiş ve beraberce enstitüyü gezmişlerdir.

Ziyafette nutuklar

Ankara 17 (A.A.) — Başvekil Dr. Refik Saydam bu akşam Ankara palasına ekselâns Köseivanof şerefine bir ziyafet vermiştir.

Ziyafetin sonlarına doğru Dr. Refik Saydam aşağıdaki nutku söylemiştir:

Bay Başkan, Bu akşam burada ekselânsınızın şahsında komşu ve dost Bulgaristanın gözde müessesini ve Bulgar hükûmetinin resmî selâmlamak benim için çok büyük bir memnuniyettir.

Aramızdaki bu ikametiniz, Türk milletinin ve Cümhuriyet hükûmetinin Bulgar milletine ve Bulgaristan hükûmetine karşı beslediği hararetili sempati ve dostluk hislerinin ne kadar derin olduğu hakkında sizi hiç şüphesiz tenvir etmiş olmaktadır.

Tarihin müteselsil devreleri içinde iki memleketi birbirine karşı daima hürmet göstermişlerdir. Son yılların hadiseleri ve iki hükûmetin birbirine karşı iltihak ettikleri halisane hatti hareket bu hürmet ve riayeti, söylemekte tereddüd etmiyorum hakiki ve sağlam bir dostluğa çevirmiştir.

18 Teşrinievvel 1925 de akdedilmiş olduğu için daha şimdiden uzun sayılabilecek bir müddettenberi bizi bağlayan ebedî dostluk muahedesi 6 Mart 1929 tarihli olan ve temdit edilmiş olduğu için münasebetlerimizi tanzime devam etmekte bulunan bitaraflık ve hakem muahedesi münasebetlerimiz samimiliğine bariz işaretlerdir.

Bu münasebetle, imzanızı taşımak ge-

refini haiz olan ve imzasile Balkan milletlerinin Bulgar kardeşlerine bütün sahalarda tam müsavat hakkını tanıdıkları Selânik anlaşmasına işaret etmeliğime müsaade buyurmanızı rica ederim. Bu kardeşçe jeste Türkiye'nin gösterdiği müsaaretili tebarüz ettirmekten müstağni edediyorum.

Bay Başkan, bizim için neşe ve memnuniyet kaynağı olan ziyaretiniz, beynelmil vaziyetin bilhassa nazik olduğu bir zamana tesadüf etmesi sebebiyle daha büyük bir mâna iktisap etmektedir.

Bu vaziyet, bizden daha büyük bir teyakkuza istemektedir. Bu hususta ise, mukadderatın yanyana koyduğu Balkan milletleri arasında mümkün olduğu derecede tam bir samimilik ve itimadın teessüsü kadar hiç bir şey tesirli olamaz.

İşte ekselânsınızla çok zarif bayan Köseivanofun ve maiyetinin erkânının bu akşam buradaki huzurlarında daima daha ziyade artacağını umduğum bu destluk ve kardeşliğin bir remzini görmek teyim.

Kadehimi Bulgar Kralı majeste üçüncü Boris'in sıhhatine ve asil Bulgar milletinin saadet ve refahına ve sizin ve bayan Köseivanofun saadetine içiyorum.

Ekselâns Köseivanofun cevabı

Bu nutka, ekselâns Köseivanof aşağıdaki nutukla mukabele etmiştir:

Bay Başkan, Söylediğiniz güzel sözler ve huduttan dost Cümhuriyetin güzel merkezine kadar gerek makamat ve gerek halk tarafından hakkunda gösterilen hararetili kabul beni çok mütehasşis ve müteheyhic etti. Bundan dolayı size derin minnettarlığımı arz ederim. Bu yeni sempati ve dostluk işaretleri Bulgar milletli tarafından ziyadesiyle takdir edilecektir. Size şurasını temin edebiliriz ki, Bulgar milleti birbirlerine coğrafya ve tarihle merbut bulunan ve menfaatlerinin iştirakini ve halisane ve müsmir bir teşriki mesal lüzumunu müdrik olan iki millet arasında çok mesut bir surette esasen mevcut dostluğunu daha itimatâver ve daha samimi bir hale getirmek arzusu ile samimi bir surette mütehasşis bulunmaktadırlar.

Bulgar milleti, Türkiye Cümhuriyetinin Büyük Atatürkün başkanlığı zamanında, Türk milletinin kahramanlık, mukavemet ve vatanperverliğinin yardımıyla kaydettiği siyasi iktisadi ve kültürel hamleleri tamamen dostane bir hayranlıkla takip etmiştir. Keza, Bulgaristan, Türkiye'nin ölen başkasının en yakın ve en samimi mesal arkadaşlarından bulunan ve onu istihlafa ittifakla davet edilmiş olan ve misli ne nadir tesadüf edilmeyen meziyetlerini, tecrübe ve kıyasatini memleketinin hizmetine hasretmek suretile cümhuriyetin mütehayyil terekksini temin edecek olan yeni Milli Şefini de samimi bir sevinçle karşılamıştır.

Bay Başkan, İki komşu milletin birbirleri hakkında her zaman, gösterdikleri karşılıklı hürmet ve riayet aralarındaki halisane ve sadikane dostluk münasebetlerinin inkışafını kolaylaştırmış ve bu dostluk on beş yıl evvel ebedî dostluk paktının imzasile temhir edilmiştir. Bu paktın ruhuna sadık bulunan Türkiye, Balkan milletlerinin Nöyi muahedesinin askeri tahdidatından vazgeçmek suretile Bulgaristana teslimatı sahasında müsavat hakkını tanıdıkları son Selânik anlaşmasının akdine pek ehemmiyetli bir surette hadim olmuştur.

Çetin imtihanlar geçiren Bulgar milleti barışın nimetlerini takdir etmektedir ve gayretlerini, bilhassa, ekselânsınızın da tebarüz buyurdıkları gibi, bütün Balkan milletleri arasında mümkün olduğu kadar tam bir samimiliğin ve itimadın teessüsünü istilzam eden bu beynelmil gerginlik zamanında barışın muhafaza ve tarsinine sarfedilecektir.

Zevcemin ve bana refakat edenlerin de iştirak ettikleri minnettarlığımı bir kerre daha arz ederken, kadehimi Türkiye Cümhuriyetinin yüksek başkanı ekselâns İsmet İnönünün sıhhat ve saadetine, asil Türk milletinin refah ve iltisasına ve sıhhatinizle saadetinize içiyorum.

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

erazi talebinde bulunmuyacağına dair teminat vermiş, sonradan kendisi irad ettiği nutukta, bir tek Çek bile ilhak etmek istemediğini alenen söylemişti. Hitler, kendi imzasını taşıyan Münih, İngiliz - Alman beyannamesi bu teminatı tekrarlamıştı. Bu teminata güvenerek umumî anlaşma siyasetine devam etmek mümkün olacağı ümid edilmekle beraber, silâhlama programını da hızlandırdım. Münih'ten sonra bütün İngilizler benim gibi aynı ümidi besliyorlardı. Bugün bütün İngilizlerin duyduğu infial ben de duyuyorum. Zira bütün ümidler suya düşmüştür.

Şu hadiseler, deruhde edilen resmî taahhüdlere muhaliftir. Münih iltifâli mucibince Çekoslovak hadiseleri hakkında bizim de reyimiz sormaya mecbur idi. Fakat böyle hareket edeceği yerde bir taraftan Çekoslovak cümhuriyetini Berline çağırış, öbür taraftan da Alman ordusuna Çekoslovak hududunu geçmek emrini vermiş, Çeklerin millî servetine, iktisadiyatına ve sanayiline el atmıştır. Meselenin en feci tarafı da Alman gizli polis teşkilâtı derhal faaliyete geçmiş ve aralarında bir çok tanıdıklarımız bulunan maruf Çek ricalini tevkif etmiştir.

İstiklâl ve hürriyetten mahrum edilen kahraman Çek milletine karşı derin bir muhabbet besliyoruz. Bu hadisler karşısında, vaziyeti yeniden tedkik ederek icab eden tedbirleri alacağız. Bu hususta imparatorluğumuza bağlı memleketlere ve bilhassa Fransaya güveniyoruz.

Verilen kati teminatı tanımamak bu kadar kolay olduktan sonra aynı yerden verilcek teminata, bundan sonra nasıl güvenebiliriz? Akımuza gelen bazı sualler vardır. Bu hadiseler, eski bir maceranın sonu mu, yoksa bir yenisinin başlangıcı mı? Bunu neler takip edecek? Bütün dünyaya cebir ve kuvvetle hâkim olmak yolunda bir hareket mi?

İngiltere böyle bir meydan okuma hareketile karşılaşacak olursa bütün kuvvetimizle ve derhal buna karşı koyacağız.

Hayati menfaatlerimiz bulunan Cenubi Avrupa işlerini sesimiz duyulmalıdır. Sulh uğrunda feda edemeyeceğim bir şey yoktur. Fakat İngiltere, binlerce asırlık hürriyetinden hiç bir zaman feragat etmeyecektir ve teslim olmayacaktır. Bu hususta bütün İngiliz imparatorluğile beraber sulha ve ondan daha ziyade hürriyete bağlı ve âşk diğer milletlerin de böyle düşündüklerine ve bu sahada bize yardım edeceklerine kaniyim.

Fransız Başvekilinin nutku

Paris 18 — Kabine dün sabah Elize sarayında Reiscümhur B. Löbrönün riayetinde toplanmış ve orta ve şarkı Avrupa hadiselerini tedkik etmiştir. Hükûmet, vaziyetin icap ettirdiği tedbirleri almak için parlâmentodan bugünkü içtimanda vâsi bir salâhiyet istemeğe karar vermiştir.

Fransız mebusan meclisi öğleden sonra Çekoslovak hadiseleri hakkında hükûmetten vuku bulan istizah takrirlerini müzakere etmiştir.

İlk söz alan mebus Perye Münih anlaşmasını tenkid etmiş, Almanyanın kuvveti bu derece arttıktan sonra İtalyanın Fransaya karşı taleplerini ileri sürceğini söylemiş ve Fransanın silâhlanmasına süratle devam etmesini istemiştir.

B. Leon Blum söz alarak demiştir ki:

— Çekoslovakyanın ilhakı Münih anlaşmasına muhaliftir ve Fransanın millî müdafaasına karşı bir darbedir. Yarı Mussolini taleplerini ileri sürmektedir. Orta Avrupa hadiseleri, Fransayı ve Akdeniz vaziyetini doğrudan doğruya alâkadar ediyor. Almanların ileri hareketine mâni olmayız.

Bunun üzerine Başvekil B. Daladier kürsüye gelerek kısaca demiştir ki:

— Lüzumsuz münaakaşalar ile vakit geçirmeğe zaman müsaid değildir. Diktatörlere karşı aynı silâhlarla, yani sürat ve ketumiyet ile mücadele etmeliyiz. Başladığım işle süratle devam etmek azmındayım. Geçen eylûlde, Çekoslovakya'ya karşı taahhüdümüzü ifa etmek için bir milyon askeri seferber etmişim. Münih anlaşmasından pigman değilim. Şimdi sizden vâsi bir salâhiyet istiyorum, bu salâhiyetle neler yapacağımı Hariciye encümeninde izah edeceğim. Demokrasinin bir tenakuzlar rejimi olmadığımızı isbat etmeliyiz. Eğer beni itimadınıza layık görmüyorsanız, derhal düşürebilirsiniz.

Başvekilin nutku şiddetli alkışlarla karşılanmıştır. Mebusan meclisi, bu sabah toplanarak fevkalâde salâhiyet kanununu müzakere edecek ve derhal âyan meclisine sevkedecektir.

B. Daladier bu fevkalâde salâhiyeti, mühimmatı harbiye imalinde ve ecnebi memleketlerinden harp malzemesi mübaaaatında kullanacaktır.

Mebusan bütçe encümeni fevkalâde salâhiyet lâyihasını 17 reye karşı 26 reyle kabul etmiştir.

İngiliz ve Fransız Başvekillerinin nutukları

Berlindeki İngiliz ve Fransız sefirleri geri çağırıldı

Londra 18 — İngiltere hükûmeti, Berlindeki sefiri Sir Nevil Hendersunu, orta Avrupa hadiseleri hakkında kendisile müşavere de bulunmak için derhal Londra'ya davet etmiştir. Fransa da Berlin sefiri B. Kulondru Parise çağırıştır. İki sefirin çağırılması, Çekoslovak hadiselerini bir protesto mahiyetinde telâkki edilmektedir.

Deyli Herald gazetesi, İngiliz sefirinin artık Berline dönmeceğini yazmaktadır.

Amerika bitaraflık kanununu değiştiriyor

Vaşington 18 — B. Ruzveltin riyasetinde aktedilen matbuat içtimasında söz alan Hariciye Nazırı demiştir ki:

— Avrupadaki hadiselerin inkışafı karşısında, parlâmentoda bitaraflık kanununun tadili mevzuu bahsedilecektir.

Fransız ve İngiliz erkânharbiyeleri arasında yeni görüşme

Londra 17 — Parlâmento mahafili, şu hadiselerin neticesi olarak Fransız ve İngiliz erkânharbiyeleri arasında yeni bir müşavere olacağını tahmin ediyor ve Fransız Reiscümhuru B. Lebrunun Londra'ya ziyaretinin evvelce düşünülmemiş siyasi bir tezahür şeklini alacağı söyleniyor.

İsviçre ve Hollanda'ya bir tecavüz vuku bulduğu takdirde İngiltere ile Fransanın takib edecekleri hatti hareket hakkında müşterek bir beyanname neşredilmesi düşünülmektedir.

Dün akşam muhafazakâr fırkasına mensup 200 mebusun yaptığı toplantıda major Knox mecburi askerliğin ihdasını istemiştir. Hariciye Nazırı lord Halifax'ın bu fikre tarafdar olduğu söyleniyor.

Macaristanda endişe

Budapeşte 17 (A.A.) — «Havas ajansından»:

Macarların dilekleri veçhile Macar ve Polonyalı kıtaatın iltisakı temin edilmiş olmasına rağmen Budapeşte'nin siyasi mahafili endişe içindedir. Bu mahafil, Almanya tarafından yeniden yapılan ilhakın birçok mahafilde uyandırdığı hayreti gizlememektedir.

İyi malûmat alan mahafil, B. Hitlerin Macaristan hakkındaki uzak veya yakın tasavvurları hakkında bir gûna hayale kapılmamaktadır.

Bu mahafil, Almanyanın kendi himayesi altında olan Slovakya'yı bir «hudut garnizonu» muhafazası için kullanmak tasavvurunda olmasından ve bu garnizonun Almanların arzuna göre intihap edilen anda bir tazyik icra etmesinden korkmaktadır.

Almanlarla teşriki mesai lehinde çalışmış olan Macarlar bile şimdi Macaristanın maruz bulunduğu tehdidi hissetmektedirler.

Londra 17 — Nevyork Taymis gazetesi son vekayi üzerine bugün «Alah Macaristanı korusun!» başlıklı bir makale yazmıştır.

Almanyanın Macaristana karşı vaziyeti

Berlin 17 — Havas muhabiri bildiriyor: Alman gazeteleri, Macar askerinin Karpatlartaltı Ukraynasını işgal etmesi hakkında vaziyet almakta mütereddit görünüyor. Alman mahfilleri hatti hareketini Macaristanın muvaffak olup olmamasına göre kararlaştıracaktır. Almanyanın Karpatlartaltı Ukraynasından ordularını geçirmek için Macaristana ultimatom verdiği haberi ihtiyatla telâkki edilmektedir.

B. Hitler, Macar kral naibini görüşmeğe davet etti mi?

Budapeşte 17 (A.A.) — Salâhiyetar mahafil, B. Hitlerin naibi hükûmet amiral Horty'yi davet etmiş olduğuna dair olan haberi tekzip etmektedir.

Çarpışma devam ediyor

Bratislava 17 (A.A.) — «Havas»: Burada öğrenildiğine göre, Macarlarla Ukraynalılar arasında bilhassa İrsava mıntakasinda mücadele devam etmektedir.

Ukraynalı general Prşala, umumî seferberlik ilân etmiştir. Bu sabah cereyan eden bir muharebede 60 Ukraynalı ölmüştür.

Chust ile Bratislava arasında muvasala kesilmiştir.

Evvelki geceki yangın

(Baş tarafı 7 nci sahifede)

gortalıdır. Ancak bu para hasar nisbetinde tazmin edilecektir.

Evvelki günkü yangında kâmilan yanan Hasan ecza deposunun sahibi B. Hasan, İstanbul piyasasında ötedenberi müteşebbis ve çok çalışkan bir ticaret adamı olarak tanınmış bir simadır. Senelerle evvel gayet ehemmiyetsiz bir sermaye ile ve pek mütevazı bir şekilde başladığı işini seneler geçtikçe inkışaf ettirmiş ve sırf kendi gayreti sayesinde son zamanlarda gördüğümüz dereceye yükseltmeğe muvaffak olmuştur.

B. Hasanın, sigortaya rağmen mad-di büyük zararı olduğuna şüphe yoktur. Fakat kendisinin iş kabiliyeti, gayreti ve çalışkanlığı sayesinde bu zararı az zamanda telâfi edebileceğine şüphe yoktur. Bay Hasan'a geçmiş olsun deriz.

Yangın başlangıçları

Abanozda Gülizarın umumî evinde, Saryerde Kegamın apartmanında, Kınalıadada Nikolinin fırınında dün birer yangın başlangıcı olmuş, derhal yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Saryerde B. Refiğe aid evin bacası tutuşmuş derhal söndürülmüştür. Üsküdar'da mütekaid Cevadın evinin bacası dün gece tutuşmuşsa da söndürülmüştür.

(AKŞAM) ın yeni müsabakası

30 arkadaş 300000 lira kazandı!

Bir müessesede çalışan 30 arkadaş bir olup bir piyango bileti aldılar. Talih bu ya, biletlerine (300,000) lira çıktı. Ve her biri (10,000) lira hisse aldı.

«Zenginin malı züğürdün çenesini yorar»sa da bu otuz zenginin akibetleri herhalde merak edilmeğe değer!.. Biz de bu merakla bu otuz zenginin hayatlarını takip ettik ve otuzunun da parasını ayrı işe yatırdığını öğrendik.

Öğrendiklerimizi, birer resim halinde 1 Nisan 1939 tarihinden itibaren neşredeceğiz. Hangisinin parasını daha iyi bir işe harcadığını biz bilmiyoruz. Bu noktayı karilerimizin takdirine bırakacağız.

Müsabakaya iştirak etmek isteyenler bu resimleri takip edecekler ve resimlerle beraber neşredilecek olan numaralı kuponları kesip saklayacaklardır. Otuzuncu resim çıktıktan sonra, paralarını ayrı maksadlara harcıyan otuz zengin arasında hangisinin daha iyi hareket ettiğini tayin edip kuponlarla beraber bize göndereceklerdir.

Gelen cevaplar tasnif edilecek, hangi zengin çok rey kazanırsa ona rey verenler arasında bir seçim yapılarak (50) kişiye muhtelif ve değerli hediyeler verilecektir.

Baştanbaşa sürpriz olan hediyeler ayrıca ilân edilecektir.

Genç K...

yordu:

— Ne diyor-

miyorum... Ben

çin evlenmiyece-

ti... Gel!

Arkasından ki-

genç erkek giti-

şaşkın bir hareke-

gibi babasına baktı.

Munis, müşfik, fa-

VROZİN

Nezle, Grip, Romatizma

ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

a günde 3 kaşe alınabilir.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Gürültücü komşular

Dışarda lâpa lâpa kar yağıyordu. Şevki sigarasının külünü şöminenin içine silktikten sonra arkadaşlarına:

— Bu uzun ve meraklı bir hikâyedir, dedi, anlatayım da dinleyiniz. Üç arkadaştan, Sermed, Nuri, ben... O sene mektebi bitirecek ve hayata atılacaktık. İmtihanlarımız yaklaşıyordu. Geceli gündüzlü derslere çalışıyorduk. Her akşam içimizden birinin evinde toplanıyorduk. Saat birle-re, ikilere kadar okuyor, yazıyor, çalışıyorduk.

Bir gün Sermed:
— Bu gece bizim evde kimse yok. Hep birden bize yatısına gittiler. Bizde toplanalım, dedi. Sermed amcasının yanında oturuyordu. O akşam arkadaşımızın oturduğu apartı-
manda buluştuk. Çalışmağa başladık. Biz, üç arkadaş çalışmak için sessiz-
liği çok severdik. O akşam Sermedler-de kimse olmadı için derin bir sü-
kûnet içinde çalışıyorduk. Fakat bir-
denbire yukarı katta müthiş bir gü-
rültü koptu. Çığlıklar, kahkahalar,
zıplamalar, tepinmeler, bağrışmalar,
koşuşmalar... Öyle ki adetâ tavan
başımıza yıkılacak sanıyorduk. Bu
gürültüde çalışmağa imkân yoktu.
İçimizden biri:

— Bu ne rezalet?.. dedi.
Sermed cevap verdi:
— Üst katın yeni kiracıları... Çok
gürültücü insanlar...

Gürültü kesilir diye bir müddet
daha bekledik. Ne gezer? Kesileceğine
arttı.

Sermed:
— Durun, dedi, şimdi ben onlara
gösteririm. Onların yuvasını yaparım.
Zaten kendilerini de tanıyorum.

Arkadaşımız böyle söyleyerek ye-
rinden fırladı. Kapıdan çıktı.

Nuri ile ben odada yalnız kalmıştık.

Sermed:
— Sermed fena kızdı, dedi, bu hid-
detle yukarı çıktı. Komşular ile sakın
kavga etmesin...

— Belki de... Çünkü pek hiddetli
idi.

— Bari elinden bir kaza çıkmasa...

Sermed yukarı çıkalı beş, on, hattâ
on beş dakika olduğu halde hâlâ te-
pemizdeki gürültü eksilmek şöyle
dursun, büsbütün artmıştı.

Şimdi Nuri ile ben hayretler içinde
birbirimize bakıyorduk. Arkadaşım:

— Yahu Sermed ne oldu? Hâlâ
dönmedi...

— Korktuğumuz gibi kavga filân
etmesin...

— Zannetmem... Öyle olsaydı şim-
diye kadar yukarıda gürültü kesilir-
di. Baksana hâlâ yer yerinden oynı-
yor.

Nuri:
— Bu olacak şey değil yahu... Gi-
dip ben şunların haddini bildiririm.
Şimdi onlara gösteririm.. diyerek ye-
rinden fırladı.

O da çıktı, gitti. Bu sefer ben yalnız
kaldım. Lâkin Nuri yukarı çıkalı
epeyce olduğu halde yine gürültü
azalmamıştı.

Ne Nuri'den, ne de Sermedden bir
ses çıkmamıştı. Kendi kendime: «Bu
çocuklara ne oldu?» diyordum. Git-
tikçe giddetlenen kafamı fena halde
kızdırmıştı. Yerimden fırladım:

— Şimdi gidip ben onlara göste-
rim!.. diyerek kapıdan çıktım ve
merdivenleri tırmandım. Yukarı katta
geldim. Hızla zili çaldım. Biraz sonra
kapı açıldı. Lâkin kapı açılır açılmaz
da şaşırım. Karşımda son derece gü-
zel, genç bir kadın vardı. Bembeyaz
ve muntazam dişlerini tatlı bir gül-
ümseme ile:

— Birşey mi emrediyorsunuz, biri-
sini mi arıyorsunuz efendim?

Ne söyleyeceğimi şaşırılmışım. Hal-
buki bu kapının önüne ne büyük bir
hiddetle gelmişim. Kekeledim:

— Şey... Aşağıda biz çalışıyorduk
da... Yukarıda biraz gürültü oluyor,
ondan bahsedecektim...

Karşımdaki güzel kadın:

— Galiba siz Sermed beyin arkada-
şısınız... Değil mi? Affedersiniz, val-
lah!.. evet biraz fazla gürültü yapıyo-
ruz amma, misafir iki arkadaşım gel-
mişti. Biraz eğlenelim dedik.

Bunu o kadar tatlı söylüyordu ki
ben:

— Yaaaa... Peki efendim... diyerek
çekilecek oldum. Lâkin O:

— Fakat dedi, Sermed bey ile arka-
daşımı içeri davet ettik. Ne yapalım,

biz üç arkadaşız. Dans etmek istiyor-
uz, kavalimiz yok. İsterseniz siz de
buyurunuz.

Bu teklife can mı dayanırdı?

— Rahatsız etmiyeyim... dedim.
O gülerken:

— Ne münasebet efendim? Bilâkis,
bilâkis... Buyurunuz... diyerek beni
içeri aldı.

Salonun açık kapısından Sermed
başını çıkarmış bana:

— Gel, gel... Burası yabancı de-
ğil... Samimi komşularımız... diyor-
du. Salona girdim.

Bana kapıyı açandan başka içeride
son derece güzel iki kadın daha var-
dı. Sermed, Nuri ve bu üç genç kadın
çılğın gibi eğleniyorlardı.

Ben bir aralık Sermede usulca:

— Yahu, hani: «Ben onlara göste-
ririm, yuvalarını yaparım!» diye hid-
detle yukarı çıkmıştım. Şimdi bu ha-
lin ne?

Sermed gülümsedi:

— Ne yaparsın birader? dedi, o ka-
pıyı açan genç kadının güzelliği kar-
şısında insanda hiddet mi kalır? Bak-
sana Nuri de hiddetle fırlamış, buraya
gelmiş... Şimdi nasıl eğleniyor.

Biz üç arkadaş, o gece Sermedin
üç güzel komşusile saatlerce dans
ettik. Çılğınlar gibi eğlendik.

Apartımandan çıktığımız zaman
saat ikiye yaklaşıyordu.

Artık bundan sonra sık sık Sermed-
lerde buluşmağa başlamıştık.

Yine bir gece yukarıda müthiş su-
rette gürültüler, tepinmeler, zıpla-
malar, çığlıklar başlamıştı. Sermedin
amcası:

— Bu ne gürültü? dedi, bu ne reza-
let?...

Sermed hemen yerinden fırladı:

— Dur amcacığım... Ben şimdi gi-
der onlara gösteririm. Yuvalarını ya-
parım...

Sermedin bu sözü üzerine Nuri der-
hal ayağa kalktı:

— Yok Sermedçim... sen rahatsız
olma... Ben gider onların hadlarını
bildiririm...

Sermed Nuriye:

— Rica ederim Nuriciğim. Sen mi-
safirsin... Zahmet etme, ben gider,
onların terbiyesini veririm...

Bu münakaşaya ben de karıştım:

— Yok yok... İçinizde en kerli ferli
benim... Ben şimdi gidip onlara icab
eden tarzda sözler söylerim.

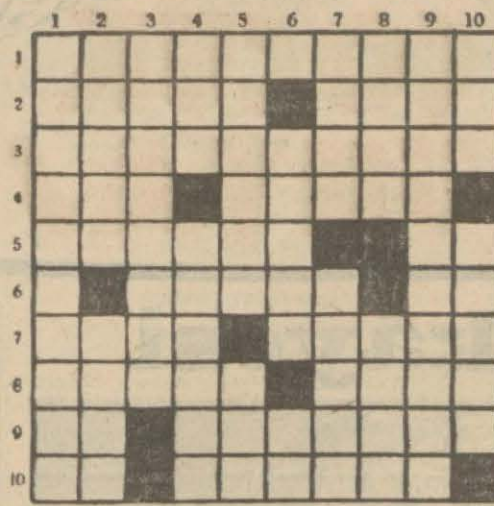
Sermedin amcası, bizim yukarıya
gitmek için çekismemize hayretle ba-
kıyordu. Nihayet bir aralık:

— Canım, dedi, münakaşayı bıra-
kınız. Zaten sizin dersiniz var... Bn
gidip onlara bir iki söz söyleyeyim.

Sermedin amcasını zorla bu arzu-
sundan vaz geçirdik.

O günden sonra sık sık Sermedlerin

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Beş yüzün yarısı.
- 2 — Büyük arkadaş - Sorgu.
- 3 — İptilâ.
- 4 — Cezire - Ahbablar.
- 5 — Rutubetsiz - Tersi yemek olur.
- 6 — İsviçrede bir göl - Bir azamiz.
- 7 — Küçük - Kimyagerlerin uğraştığı ilim.
- 8 — İtalyan parası - Şahsi.
- 9 — Nota - Eksik.
- 10 — Bir çalgı - Bir nevi kumas.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Şehrimiz halkından.
- 2 — Usul - Mahnı değeri.
- 3 — İzazlar.
- 4 — Susta - Sakin olanlar.
- 5 — Başına «M» gelirse maruf pehlivan-
larımızdan biri olur - Lezzet.
- 6 — Örne yün yelek - Uzak nidası.
- 7 — Tutsak - Kanun.
- 8 — Enebi bir kadın ismi - Tersi na-
maz kıldırandır.
- 9 — Melûn iblis.
- 10 — İptida - Âlâmetler.

Geçen bulmacamızın halli

- Soldan sağa:
- 1 — Lokmanruhu, 2 — Tealiden, 3 —
Tasmim, 4 — Armut, 5 — Şelâle-
ler, 6 — Dik, Adese, 7 — Sadire, 8 —
Sahih, 9 — Yabaniler, 10 — Veziri, Atl.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Ta, Dal, 2 — Otarsı, Ye, 3 — Kes-
mek, Saz, 4 — Mamul, Sabi, 5 — Alita,
Ahar, 6 — Nim, Ladini, 7 — Re, Bedli,
8 — Udi, Ler, La, 9 — Hendese, Et, 10 —
Un, Üre, İri.

Yer değiştirecek
kiracılara tavsiye!

Akşam'ın KÜÇÜK İLANLA-
RINI dikkatle okursanız kendi-
nize en elverişli yurdu yorulma-
dan bulabilirsiniz. ★

VATANDAŞ!

Türk vatanını az zaman-
da refaha erdirmek Cüm-
huriyet Halk partisinin ileri
ülkülerinden biridir.

apartımanın üst katında patırdılar
oluyor, biz üç arkadaştan birimiz bu
gürültücü kiracıların hadlerini bildir-
mek için yukarıya fırlıyorduk.

Bu vakalar bir iki ay kadar devam
etti. Fakat bu yüzden derslerimize iyi
çalışamadık. İmtihanlarımızı verin-
ceye kadar akla karayı seçtik...

Hükmet Feridun Es

Herkesin Üzerinde İttifak
Ettiği Bir Hakikat:
Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

KULLANMAK
şartile

RADYOLİN

Dişlerinizi tertemiz,
bembeyaz ve sapasağ-
lam yapar. Ona yir-
minci asır kimyasının
harikalarından biridir,
denilebilir. Kokusu gü-
zel, lezzeti hoş, mik-
roplara karşı tesiri
yüzde yüzdür.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra gün de 3 defa muntazaman

RADYOLİN

Kullananlar dişlerini en ucuz şeraitle
sigorta ettirmiş sayılırlar.

TURAKİNA

TARİHİ ROMAN

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Tefrika No. 84

Kubilây, Çinli prenesten bahsederken: «Eğer, o bir
mabud olsaydı, kendisine bütü dünya tapardı!», dedi

Kubilây, o güne kadar, Çindeki
kral ve prenslerin hiç birinden bu
derece tehdidkâr bir mektup alma-
mıştı. Ma - Çi - Sung, Kubilây'a bu
mektubule meydan okuyordu.

Kubilây bu mektubu Samoya gös-
tererek:

— Çinde bizimle daima cenkleş-
mek isteyen bir prens kaldı, dedi,
onun da başını sen eğeceksin!

Samo, Kubilây'a görüşürken, yol-
da rasladığı ilk Çinli köyündeki
«göge uçan prenses» i hatırladı.

Yolda gelirken, Sinvur ona bu pren-
sesin Kubilây tarafından kaçırıldığı-
nı söylememişti.

Samo artık katiyetle hükmetmişti
ki, göge uçan prenses şimdi Kubilây-
nın sarayında bulunuyordu.

Samo:

— Çinli prens acaba kime güveni-
yor? dedi. Neden bu kadar atıp tu-
tuyor?

Ve ilâve etti:

— Hemşiresi gerçek yanınızda mı-
dır?

Kubilây gülümsüyerek cevap verdi:

— Benim yanımda bir çok Çinli
kadınlar, cariye var. Bunlardan
birinin onun hemşiresi olması muh-
temeldir. Fakat, Ti - Vong hiç bir za-
man onun kız kardeşi olamaz.

— Ti - Vong erkek kardeşini in-
kâr mı ediyor?

— Evet «Benim Ma - Çi - Sung»
adında bir kardeşim yoktur!» diyor.
Sung prensine bu cevabı bildir-
mediniz mi?

— Evelce de yazmıştı. Kız karde-
şini sormuştu. Ben de Şantonda böy-
le bir kadın yoktur, demiştim.

— Bu, ikinci müracaatı demek?

— Evet.

— Ti - Vong mademki erkek kar-
deşini inkâr ediyor. Siz de aynı ce-
vabı tekrar kendisine yazınız.

— Ya tehditler... Onlara ne diye-
lim?

— «Çinin ayaklanmasını gör-
mek istiyorum. Fakat, bundan evvel
sizin kesik başınızı ayaklanan Çinli-
lerin mizraklarının ucunda dolaşır-
ken görmek benim için daha zevkli
olacak.» dersiniz.

— Çinin ayaklanmasına da taraf-
tar değilim.

— O halde prensesi kendisine jade
etmekten başka ne yapılabilir?

Kubilây önüne bakarak düşündü:

— Ti - Vongu yanımdan ayırma-
ma imkân yoktur, Samo! O çok
ugurlu ve çok güzel bir kadındır.

Ömründe bir kere bile günah işle-
mediğine kanlım. Hiç bir mabudun
bu kadar saf ve temiz bir kulu olma-
sa gerek.

Samo, yolda konakladığı köyde
duyduklarından bahsederek:

— Onun neden göğç çıktığını ve
köylülerin bu hikâyeye neden inan-
diklarını bir türlü anıyamadım,
prensini! dedi.

Kubilây mânâh bir bakışla Samoya
başını çevirdi:

— O, arkasından, halkın kendisini
telin etmemesi için böyle olmasını is-
temiş. Adamların onu köyden kaçı-
rırken, kimseye görünmediler. Halk
ta onun «Güneşin kızı» olduğuna ve
göğç uçuşuna inandı. Ti - Vong bu
suretle kaçmağa razı olmuştu. Ben,
insanların bu derece melekşemesine
önümümde ilk defa tesadüf ettim, Sa-
mo, eğer o gerçekten «Güneşin kızı»
olsaydı, kendisine mabud diye yal-
nız ben değil, bütün dünya tapardı.

Samo, Sung prensinin başını
vurmağa gidiyor?

Kubilây gençliğinde de mağrurdu.
Çinde Cengiz hanın tensibile baş
kumandan olarak kalınca, gurur ve
azameti büsbütün artmıştı.

Çindeki Moğol zabıtlarından bazı-
ları:

— Samo gelmeseydi, asiler dağıl-
mıyacaktı.

Diye söylenmişlerdi.

Bu sözler Kubilâyın kulağına ka-
dar gitmişti.

Mağrur prens, Samo hakkında
söylenen bu sözlerden hiç te hoşlan-
mamıştı.

Kubilây isteseydi, Çin isyanını
bastramaz mıydı?

O halde neden Turakinaya üstüste
haberler göndermiş ve:

— «Çin elimizden giderse, mesul
ben değilim.»

Diyerek, Karakurumdan yardımcı
kuvvetler istemişti?

Kubilây, mağrur olmakla beraber,
uzağı görüş kabiliyeti, onda olduğu
kadar hiç bir Moğol prensinde bu
derece tebarüz etmemişti. O her han-
gi bir teklileyi çok önceden sezer ve
derhal önlemeğe çalışırdı. Bu yüzden
bir çok felâketlerin önüne geçmeğe
muvaffak ve boş yere kan dökülme-
sine mâni olmuştu.

Sung prensine:

«Benim yanımda böyle bir
kadın yoktur. İstediyini yapı-
bilirsin!»

Cevabı son mektubunu gönder-
diği zaman, bunun arkasından da
Samoya çağırarak:

— Bu adamı ancak sen yola ge-
tirebilirsin!

Demiş ve Karakurumdan gelen or-
duyu iki fırkaya taksim edip birinin
başına Samoyu tayin ederek Sung
prensini üzerine yollamağa karar
vermişti.

Samo o havaliyi çok iyi bildiği için,
Kubilâyın emrine itiraz edemedi.
Samo, Şantonda bir müddet kalmak
ve dinlenmek niyetinde idi. Sung
prensini tedibe bir başka kumandan
da gidebilirdi. Fakat, mademki Ku-
bilây böyle arzu etmişti. Samo bunu
reddedemedi. Fırkasını hazırladı.

Ertesi sabah yola çıkacaktı.

Kubilây, Samoya:

Ma - Çi - Sung'un başını senden
isterim.

Demişti. Samo, Moğol prensine,
Sung prensinin başını koparmadan
dönmiyeceğine söz vermişti.

Samo yola çıkmadan - Kubilâyın
sarayında hiç kimseye yüzünü gös-
termiyen - prensesi bir kerecik olsun
uzaktan görmek istiyordu.

Bu kadar melekşen bu kadın Ku-
bilâyı nasıl teşhir edebilmişti?

Samo ertesi sabah beş bin kişilik
bir kuvvetle Sung prensini takibe gi-
decekti. Samonun Karakurumdan
getirdiği akıncıların beş bini Şan-
tonda kalyordu.

Kubilây bu askerinin bir kısmını da
etraftaki Moğol idaresi altında bulu-
nan eyaletlere taksim edecekti.

Gece... Samo, Kubilâyın sarayında
oturuyordu. Hassa zabıtlarından biri,
Samonun eski arkadaşıydı. O gece
Samonun odasına gelmişti. Konuşu-
yorlardı:

— Prensens Ti - Vongun yüzünü
gördün mü sen? ...

— Hayır. Neden sordun?

— Güzelliği dillerde dolaşan böyle
bir kadını bir kere olsun göremedin
demek. Yazık

— Ben görmek istemem. Çünkü
kendime güvenim yok.

— İlk görüşte seveceğinden mi
korkuyorsun?

— Evet... Biliyorsun ya, bir kaç
yıl önce de Karakurumda Çutsayın
kızını sevmiştim.

— Çutsay senden iyi damad mı
bulacaktı?

— Hayır amma benden önce kızını
bir başkasına vedetmişti. Elinden
alamazdım. Boş yere aylarca içim
yandı. O gündenberi kadınlara karşı
gözlerim kapalıdır.

— İnsanın gözleri görürken, dün-
yada körler gibi yaşaması ne feci bir
talihdir. Ben kendime güveniyorum.

Sadece merak ettiğim bir nokta var:
Bütün Çinlilerin taabbüd edencesine
sevdikleri ve saydıkları bu kadın
acaba hakikaten bu kadar derin ve
riyasız bir sevgi ve saygıya değer mi?

Kubilâyın veziri ondan bahsederken
«meleklerden güzel!» diyor.

— Sen, melek nedir, bilir misin?

(Araksı var)

Voltaire'in bir hikâyesi

Asyanın iyi yürekli prensi Nabussanı herkes aldatıyor, herkes onun parasını çalıyordu. Hazinesini yağma ediyorlardı. Serendip adasının tahsildarı buna örnekti, herkes onu taklid ediyordu. Prens de bunu biliyordu. Birçok kere hazinedarına değiştirmiş, fakat hırsızlığın önüne geçememişti. Paranın çoğu memurlara gidiyor, pek azı kendine kalıyordu.

Bir gün prens Nabussan, hâkim Zadig'e derd yandı.

— Siz ki, güzel şeyler düşünüp bulursunuz, bana hırsızlık etmeyecek bir hazinedar bulamaz mısınız?

— Bulurum. Size lekesiz bir adam bulmanın çaresi de vardır.

Prens Zadigin boynuna sarıldı:

— Nedir bu çare?

— Hazinedarlığa talip olanların hepsini karşınızda oynatırsınız, hiç çekinmeden rahat rahat sıcrayanlar en namuslu insanlardır.

— Alay mı ediyorsunuz... Böyle haznedar intihap edilir mi? En iyi göbek atan adam en iyi haznedar nasıl olur?

— En iyi haznedar olur demedim, en namuslu haznedar olur dedim.

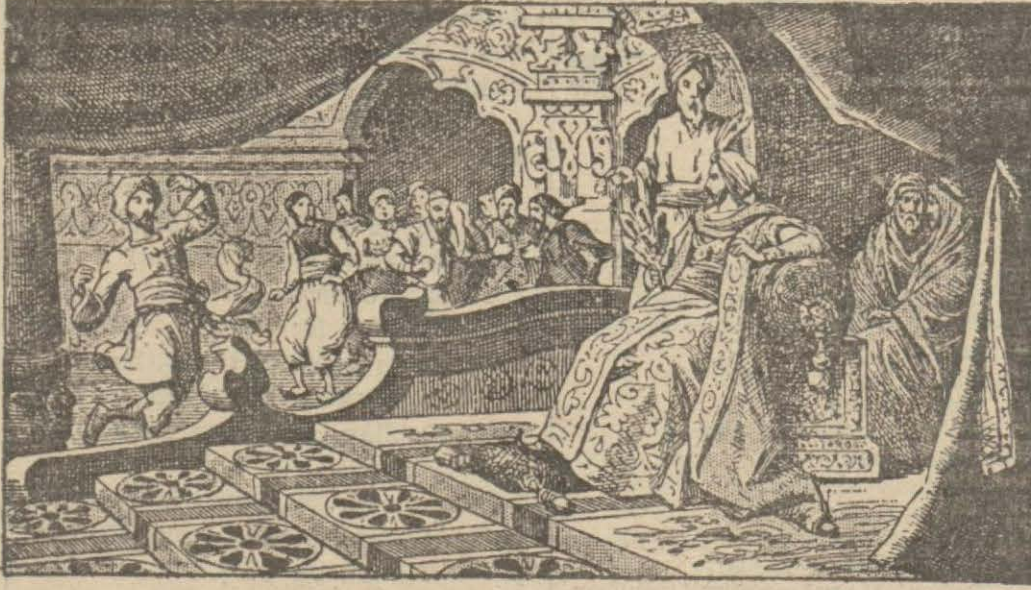
Zadig fikrinde ısrar ediyordu:

— Bırakınız ben bir kere tecrübe edeyim. Bana hak vereceksiniz.

Prens düşündü, taşındı, razı oldu:

— Peki dedi, tecrübenizi yapınız.

Ertesi günü halka tellâllarla ilân edildi:

Prens oynasınlar diye emretti...

«— Prens hazinedarlığına talip olanlar, ince ipek elbise giyip ayın ilk günü prensin bekleme odasına gelsinler.»

Altmış dört kişi baş vurdu.

Odalardan birine keman getirtmişlerdi. Balo için herşey hazır. Ancak balo salonuna girmek için karanlıkça dar bir koridordan geçmek lâzımdı.

Bir hademe teker teker haznedarlığa müracaat edenlere bu koridorun yolunu gösterdi.

Prens hazinesinin en kıymetli elmaslarını bu koridora sermişti.

Hazinedarlığa müracaat edenler balo salonunda toplanınca Zadig pren-

se sokuldu:

— Emrediniz oynasınlar! dedi.

Prens oynasınlar diye emretti. Hiç biri rahat oynamıyordu. Kimi belini, kimi göğsünü tutuyordu. Zadig içinden söyleniyordu:

— Hepsi hırsız!

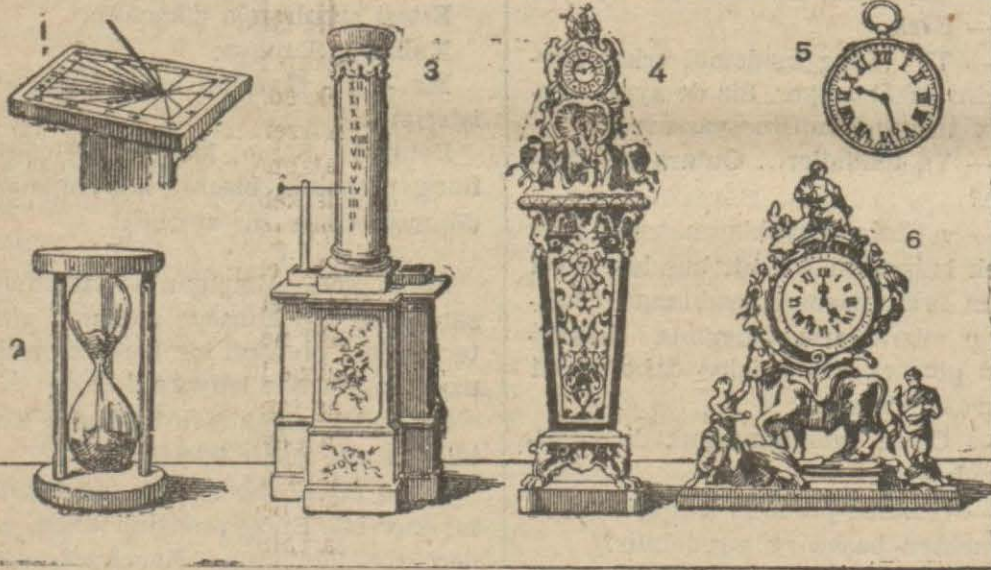
Nihayet bir tanesine dikkat etti. Adam ellerini kollarını sallıyarak, başı havada oynuyordu.

Zadig:

— İşte bu adam namuslu! dedi.

Oyun bitti. Altmış üç kişinin koynu koltuğu elmas doluydu, yalnız rahat oynayan hiç birşey çalmamıştı. Prens onu haznedar yaptı. Öbürlerine de ceza verdi...

Muhtelif çağlarda saat

1 — Güneş saati, 2 — Kum saati, 3 — Su saati, 4 — Çalar saat, 5 — Cep saati, 6 — Masa saati

İnsanlar çok eski zamanlardanberi zamanı ölçmüşlerdir. İlk saatler «güneş saati, su saati, kum saatidir»

Güneş saati: Değirmi bir sahaya çizgiler çizilir ve gölge ile zaman tayin edilirdi. Güneş saati iyi taksim edilmek şartile zamanı en iyi gösteren saatir; tabii güneşli günlerde... Bu saatin geceleri hükmü yoktur. İnsanlar

Nal

Son zamanlarda yarış hayvanlarına demir yerine alüminyum nal çakılıyor. Alüminyum nallar çakılmağa başhyahıdanberi yarışlarda üçyüz rekor kırıldı. Hafif nallarle hayvanlar daha rahat ve daha çabuk koşuyorlar.

gece gündüz vakti tayin edebilmek için asırlarca uğraşmışlardır.

İlk saatler su ile işleyen su saatleridir. İlk zamanlar bu saat cam bir kavanozdu. Altındaki küçük bir delikten su akardı. Kavanozda çizgi işaretleri vardı. Su bir saatte bir çizgi boyu işlerdi. Bağdad halifesinin Şarlamya hediye ettiği su saatinin su ile müteharrik makinesi vardı.

Kum saati daha basittir. Birbirine yapışık iki küçük kavanozdan ibarettir. Muayyen bir zaman zarfında bir kavanozdaki kum öbür kavanoza akar. Saati, üç çeyrek saat, yarım saati, bir çeyreği gösteren kum saatleri vardır.

Çalar saatler 13 üncü asırda yapıldı. Fransada ilk çalar saati 5 inci Şarl adliye sarayının kulesine koydurdu. Ondan sonra her şehirde bir kule yapıldı ve çalar saat kondu.

Masa saatleri ile cep saatleri 16 ncı asırda yapıldı.

Meşhur Fransız edibi Bomarşe bir saatçinin oğluydu. Bir müddet baba-

sının yanında çalıştıktan sonra saatçilikten vaz geçti. Gel zaman, git zaman kendini tanıttı, yükseldi, saraya kabul edildi. Herkes onu seviyor, sayıyordu.

Bir gece sarayda muhteşem bir davet vardı. Genç bir asilzade Bomarşeye hakaret etmek kasdile yanına yaklaştı:

— Saatim bozulmuş şunu yapar mısınız? dedi.

Bomarşe asilzadenin maksadını anladı, hiç bozmadı:

— Seneler var ki elime saat aldığım yok! dedi.

Fakat asilzade ısrar etti:

— Ne de olsa saatçisiniz, hele şuna bir bakınız!...

Bomarşe saati aldı ve bir meşalenin aydınlığına tutup bakmak için havaya kaldırdı ve elinden düşürdü. Saat kırıldı. Bomarşe:

— Ben size yapamam demedim miydi!...

Dedi ve yürüp gitti.

Papağan

Papağanlar konuşurken dillerini kullanmazlar. Kuşlar öterken ses borularının ihtizazından istifade etmezler. Onların sesi Sirenks denen, larenksin içinden gelir.

HEM EĞLENİN, HEM ÖĞRENİN

Oyuncak

Çocuk oyuncaklarını büyükler yaptı. Peki ama büyükler küçüklerin ne gibi oyuncaklardan hoşlandıklarını nasıl biliyorlar?

Amerikada büyük bir oyuncak laboratuvarı açıldı. Bu laboratuvara çocukların girmeleri ve istedikleri oyuncakları istedikleri kadar oynamaları serbesttir.

Çocuklar oynarken gözcülük ediyorlar ve çocukların en çok hangi oyuncacı seçtiği, ne kadar zaman oynadığı, oyuncacının ne kadar zamanda kırıldığını tesbit ediyorlar.

Çocuklar bir oyuncacı paylaşamayıp aralarında kavga ettikleri zaman o oyuncacının fazla rağbet göreceği anlaşıyor. Bundan sonra çocukların en çok beğendikleri oyuncaklar fabrikada yapıp satışa çıkarılıyor.

Amerikada

Amerikalılar büyük heyecan meraklısıdır.

Avrupadaki otomobil yarışlarını beğenmiyorlar.

Son zamanlarda tarihten evvelki çağlarda yaşamış olan yaban atları şeklinde otomobiller yaptılar. Bu otomobiller tozlu, çakıllı yollarda, tozu dumana katarak, hendekler atlayarak, meyillendirilmemiş virajlar dönerek yarışıyorlar.

Yarışa giren otomobillerden çoğu kazaya uğruyor.

Çiçek çorbası

Japonyalılara inanmak lâzım gelirse en lezzetli çorba kasımpatı çorbasıdır.

Bir litre süt, bir çorba kaşığı tereyağı, iki çorba kaşığı un bir de büyük kasımpatı. Yağ ile sütü beraber kaynatıp unu karıştırınız. Kasımpatını ince kıyıp sıcak suda iki dakika haşlayınız, yağlı süte atınız sonra yiyiniz.

Bize kalırsa mercimek çorbacı daha lezzetlidir.

Ütü

— Anlamıyorum, pantolonun her zaman ütülü. Hergün ütü mü yapıyorsun?

— Hayır, geceleri yatarken pantolonumu şiltemin arasına koyup öyle uyuyorum.

— Bunu ben yapamam, faydası olmaz çünkü uykum hafiftir!...

Cankurtaran

Büyük denizlerdeki büyük fırtınalarda canlarla uğraşan gemilere yardım edebilmek için son sistem cankurtaran gemileri yapıldı.

Bu gemilerin pervaneleri, kaburganın tam altındadır. Bilâfasi 1220 mil yol'alabilir. 35 beygir kuvvetinde iki motörü vardır. İçine dolan suları 27 saniyede boşaltacak tertibatı vardır.

Yüzen demir

Bir demir parçasını cıva üstünde yüzdürmeğe çalışıyorlar. Ancak çok miktar cıva bulmak zordur.

Bu uzun iş. Siz bir bardağa ağzına kadar su doldurunuz ve suyun üstüne usulcacık bir jilet bıçağı bırakınız. Bıçak suyun üstünde yüzer. Çelik sudan ağırdır amma, bıçak incecik olduğu için batmaz.

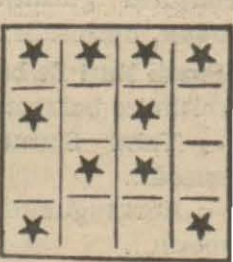
Gümüş kılıç

Gümüş kılıç denen resmini gördüğünüz ağaç yeryüzünün yalnız bir tek yerinde biter. Hava-yi adalarında Haleokala ya - nar dağının kraterinde... Başka hiçbir yerde bu ağacı göremezsiniz.

Yıldızlar

Bu yıldız, 16 dört köşenin içine o suretle yerleştiriniz ki, aşağıdan yukarı ve soldan sağa aynı miktarda yıldız bulunsun.

Tokat

— Size bir yumruk vurduktan sonra ne oldu?

— Dördüncü bir yumruk daha vurdum.

— İkinci bir yumruk demek istiyorsunuz?

— Hayır, efendim ikinci ile üçüncü yü ben ona vurdum!

Afiş makinesi

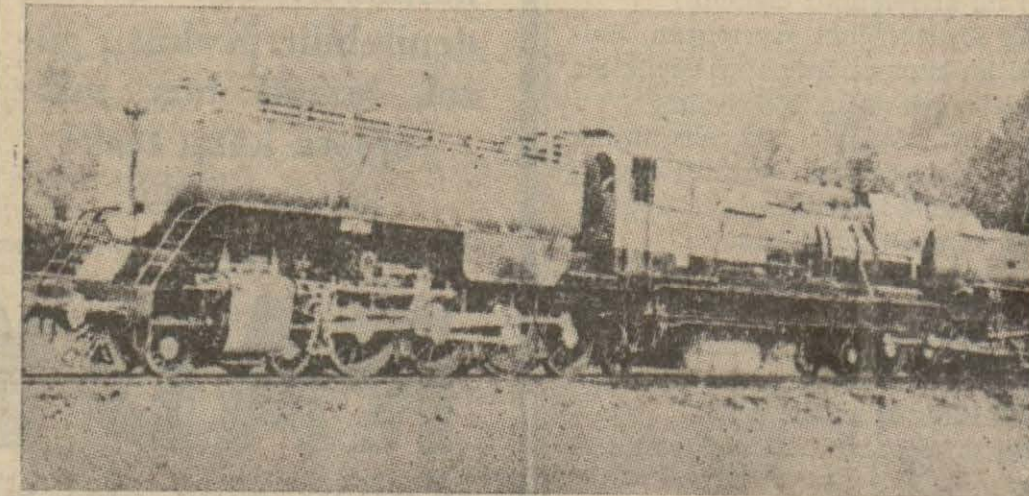
Şikagoda büyük bir fabrika afiş yazmağa mahsus yazı makinesi icad etti.

Bu makinede 80 santim büyüklüğünde her çeşid harf vardır her türlü afiş yazılmaktadır.

Makinenin ebadı 120X200 metredir.

En büyük lokomotif

Bu lokomotif yeryüzünün en büyük en kuvvetli makinesidir. Lokomotif uzunluğu 30 metre, ağırlığı 160 tondur. Bilâfasi 1000 kilometre yol alır. E lokomotiflerden on tane yapılacaktır. Bunun için iki bin amele çalışacak.

MART BİLMECEMİZ

İsim Adres

İçkili, çalgılı 3 harfli bir gece eğlence yerinin sonuna 2 harfli beyazı koyunuz ve en nihayete 1 harf şaşma nidası ekleyiniz, 6 harfli kulübe olsun.

Bilmeceyi doğru halledenlerden 1 inciye (10) lira, 2 nciye (5) lira, 3 üncü, 4 üncü, 5 inciye birer dolma mürekkep kalemle kurşun kalem, ayrıca 75 karlımıza muhtelif hediyeler verilecektir.

Şubat bilmeceimizde hediye kazananların isimlerini 27 mart pazartesi nüshamızda neşredeceğiz.

Müntehibi sani seçimi yarın bitiyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bugün öğleden sonra, yarın da bütün gün tatil olduğundan halkın daha büyük bir mikyasta sandık başlarına gideceği ve bu suretle reylerini kullanacağı muhakkaktır.

Bugünkü faaliyet

Bugün yapılacak tezahürat ve toplantılar da tesbit edilmiştir: Saat 10 ile 12 arasında Kadıköyünde şehir bandosu çalacak, Beyoğlu Halkevinde saat 18 de doktor Kâzım İsmail intihap etrafında halka bir hitabede bulunacaktır.

Saat 12 ile 14 arasında Partinin propaganda kamyonu dolaşacak ve intihap münasebetile propaganda nutuklarını ihtiva eden plâklar çıkararak oparlörle halka neşredilecektir. Aynı zamanda Halkevi bandosu da Bakırköyünün muhtelif yerlerinde çalacaktır. Kamyon bundan sonra saat 17,5 da Eminönünde, Beyazıtta Aksarayda Valde camisi önünde dolaşacaktır.

Saat 20,5 da Eminönü Halkevinde bir konferans verileceği gibi Beşiktaş Halkevinde verilecek konferanstan sonra bir de temsil gösterilecektir.

Bundan başka Fatihe, Kocamustafapaşada, Kazlıçeşmede, Üsküdar da muhtelif tezahürat yapılacak ve Üsküdar da saat 13 ile 18 arasında bando çalacaktır.

Müntehibisani seçimine pazar günü akşamı nihayet verilecektir.

Müntehibisanilere yeni cüzdanlar verilecek

Şimdiye kadar yapılan mebusan

intihabatında müntehibisanilere yalnız bir intihap mazbatası veriliyordu. Bu seferki intihapta müntehibisaniler için birer maroken cüzdan yapılması muvafık görülmüştür. Bu cüzdanda müntehibisaninin isim ve hüviyeti, aldığı reylerin miktarı, teftiş heyeti azasının imzaları vardır.

İzmirden müstakil mebusluk için namzedliğini koyanlar

İzmir 17 (Telefonla) — Vilâyetimizin her tarafında ikinci müntehip seçimi tamamlanmıştır. Vilâyet rey vermek hakkına malik 141373 kadın ve 150,074 erkek müntehipten 107708 kadın ve 132331 erkek olmak üzere 240,039 vatandaş reyini kullanmıştır. Reyler ittifaqla Cümhuriyet Halk Partisi namzedlerine verilmiştir.

Vilâyetimizde 113 kadın ve 1204 erkek olmak üzere 1317 ikincimüntehip seçilmiştir.

İzmirde müstakil mebusluk için doktor Faik Muhiddin (bayan Nezihe Muhiddinin kardeşi) avukat Resad Ağaoglu ve Talât Tanrioğlundan başka son zamanda Tireli doktor Mustafa Ali de müstakil namzedliğini koymuştur. B. Mustafa Al evvelki sene Şarkî Türkistandaki ihtilâl esnasında kurulan hükûmette Başvekillik yapmış ve sonra İzmir'e dönmüştür.

Havzada seçim

Havza 16 (Akşam) — Havanın karlı olmasına rağmen kazanın bütün müntehipleri bir buçuk günde reylerini tamamen kullanmışlar ve seçim sona ermiştir.

S O H B E T

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

zan da sevimli bir heveskâr diye bakıyorlar. Onlarda şahsiyet denilen şey bulunduğunu sezdikleri için midir, nedir? bir türlü aralarına alamıyorlar. Halbuki bizlerin hepimizin yazdıklarımız insan oğlunun hafızasından, bir daha belirmemek üzere silindikten sonra; Hamdi Tanpınar'ın bir kaç manzumesinin, Abdülhak Şinasi Hisar'ın hatıra ile hülyayı mezcen hikâyelerinin okunacağından eminim. Onlar hiçbir zaman sıraya girmeyecek, günün birinde birdenbire klâsik oluvercekler.

II

ANLAŞMAK. — Yahya Kemal dedi ki: «Şiirde asıl olan mâna değildir diyorsun ve bu sözün, şiirde mâna olmamalıdır diye anlaşılmasına üzüldüyorsun. Hakkın var; fakat yanlış anlaşılmağa da çare yok: Çünkü o sözün mânasını anlıyacaklara onun söylenmesine lüzum yoktur, onlar zaten bilirler; ötekilere gelince, onlara da ne yapsan anlatamazsın.»

Doğru. Zaten insanın bu gibi şeyleri, ancak kendisi gibi düşünenlerle konuşması lâzımdır. Şu kadar ki onlara da söylemenin lüzumsuz olduğuna kani değiliz; gerçi bilirler, fakat konuşulunca mesele daha aydınlanır, ondan daha birçok neticeler, meseleler çıkarılır. Bir fikrde olan adamlar arasında konuşma, münakaşa bunun için hayırlı, feyizlidir.

Ötekilerin anlamamasına gelince, ondan da istifade etmek kabildir: onlara cevap vereceğim, anlatacağım diye insan fikrini daha kurcalar, daha tevsî eder. Benim için asıl mesele ne düşündüğümü başkalarına anlatmaktan ziyade onu kendim anlatacağım çalışmaktır. Tam bir vüzhla, hiç bir şüphem olmadan bildiğim şeyi söylemeye benim için, ne hacet var? «Şiirde asıl olan mâna değildir» dediğim zaman ben bundan katıyetle emin miyim? Biliyorum ki bir şiiri bana sevdiren sadece mânası değildir, çünkü o mânayı başka bir şiirde görünce beğenmiyorum; fakat şeklin meydana gelmesinde mânanın tesiri yok mu? Zaten mâna ne? şekil ne? Bunları birbirinden ayırd etmek kabil değil... İkisinin ayrı ayrı şeyler olduğunu seziyoruz; daha doğrusu düşünceyi kolaylaştırmak için, belki öteden beri edilegelmiş bir tefrika riayet için kabul ediyoruz. Fakat hiç şekli olmayan bir mâna ve yahut hiç mânası olmayan şekil göstermemize imkân olmadığı için, mânave şekil kelimeleri ile ne kasdettiğimizi iyice kavıramıyoruz. Muhakkak bir şey var: şekil, mâna.

nılıyor; onlar aynı şey olsaydı bunca asırdır insan oğlu ikisini birbirinden ayırd etmeğe kalkmaz, onlar arasında bir fark sezmeydi... Fakat bu fark ne? Onu aramağa çalışıyoruz. Yarın: «Şiirde asıl olan mânadır» diyebiliriz ve bu sözüm bugünküni hiç bir surette nakzetmez; ancak içimdeki sualin bu sefer başka kelimelerle, başka bir bakımdan dışarı vurnası olur. «Şiirde asıl olan mânadır» sözü ile «Şiirde asıl olan mâna değildir» sözü, zevahire rağmen, birbirinin zıddı değildir; birbirinin mütemmimidir. Şiirin sırrı aranırken her ikisine de rasgelinir, insan bunların sayesinde bir an o sırrı buldum zanneder, sonra hüküm eksikliğini anlar, ötekine varır, onunla da rahat etmez ve şekil, mâna kelimelerinin «efradını camiğ, ağyarını maniğ» tarifini, o bulunması mümkün olmayan tarifi aramakta devam eder...

Zaten benim sözümün anlaşılmağına kani değiliz; biliyorum ki bir çokları mahsus, kolayca alay edebilmek için, anlamamış görünmeyi tercih ediyorlar. Herkesin keyfine ne karışırım?... Nurullah ATAÇ

Fransızlar, Macarlarla 2-2 berabere kaldılar

Paris 17 — Fransız millî takımı dün Macar millî takımıyle karşılaşmıştır. Maç 2-2 beraberlikle neticelenmiştir. Fransızlar Fash Benbarekin ayağı ile ilk golü atmışlar, Macarlar da biraz sonra bir gol atmışlardır. İlk devre 1-1 e berabere bitmiştir.

İkinci devrede Macarlar, faik bir oyun çıkararak bir gol daha atmışlar ve bu vaziyeti oyunun bitmesine 3 dakika kalıya kadar idame etmişlerdir. O esnada Fransızlar bir gol atmışlar ve oyunu berabere bitirmişlerdir. Macarlar umumiyet itibarıyla daha hâkim oynamışlardır.

Türkiye Radyodifüzyon Postaları DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kes. 120 Kw.
T. A. Q. 19.74 m. 1519 Kes. 20 Kw.
T. A. P. 31.70 m. 9465 Kes. 20 Kw.
ANKARA RADYOSU
Cumartesi 18/3/939
TÜRKİYE SAATİLE

13.30: Program, 13.35: Müzik (Kabare, çigan - Pl.), 14: Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri, 14.10: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Cevdet Kozan, Ruşen Kani. Okuyan: Muzafer İlkar. 1 - Rauf Yekta - Mahur pesrevi, 2 - Lâtif ağa - Mahur şarkı - Telif edilebilse, 3 - Rahmi bey - Esir ettin beni, 4 - Cevdet Kozan - Taksim, 5 - Şükrü Senozan - Bu sevdâ ne tatlı yalan, 6 - Rahmi bey - Servünâzi seyre çıkmış, 7 - Şemseddin Ziya - Şu güle bir bakın, 8 - Saz semaisi, 14.40 - 15.30: Müzik (Dâns müziği - Pl.).

17.30: Program, 17.35: Müzik (Dâns saati - Pl.), 18.15: Türk müziği (Halk müzikisi) Sivaslı Aşık Veysel ve İbrahim, 18.35: Türk müziği (Fasıl heyeti) Safiye Tokay ve Tahsin Karakuşun ıstırakile, 19: Konuşma (Dış politika haberleri), 19.15: Türk müziği (Folklor - Halil Bedil Yönetgen), 19.30: Türk müziği (Muallim Nuri Halil Poyraz ve arkadaşları), 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat), 20.15: Müzik Neşeli plâklar - R., 20.20: Esham, tahvilât, kambyo - nukud borsası (fiat), 20.30: Memleket saat ayarı, GALA PROGRAMI: 20.30: a) Takdim, b) Temsil ve Türk müziği: Binbir gece masallarından - MARUF. Yazan: Ekrem Resid. Temsilde Türk müziği: Küme okuyucuları (Koro). İdare eden: Mesud Cemil, 21.15: c) Meşhur virtüöz ZINO FRANCESCATI'nın keman Resitali 1 - Johann - Sebastian BACH - Konçerto (La minör) Allegro moderato, Andante, Allegro assai, 2 - Ludwig van BEETHOVEN - Sonata N. 9, opus 47 (La majör, (Kreutzer'e ithaf edilmiş), Adagio sostenuto - Presto, Andante con variazioni, Finales (Presto), 22: Haftalık posta kutusu, 22.15: Resitalin devamı: (ZINO FRANCESCATI tarafından), 3 - Camille SAINT-SAËNS - Rondo Kapriççiozo, 4 - a) Maurice RAVEL - Tzigan, b) Balbo de SARASATE - Romanza Andaluza, c) Manuel de FALLA - İspanyol dansı, Piyano da refakat eden: Dr. OTTO HERZ, 23: Müzik (Cazband - Pl.), 23.45 - 24: Son ajans haberleri ve yarımkı program.

Avrupa İstasyonları:

Saat 20 de
Berlin (20 - 20.45) Kentet - Hamburg (20 - 20.45) şarkılar ve danslı havalari - Königsberg (20 - 20.40) plâk neşriyatı - Stuttgart 20 plâk neşriyatı - Viyana (20 - 20.30) halk şarkıları - Bari (20.40 - 21.15) şarkılar - Bordeaux 20.30 şarkı - Budapeşte 20 konser - Bükreş 20.05 akşam konseri - Droitvich (20.45 - 21.30) solist konseri - Floransa 20 şen musiki ve 20.20 plâk neşriyatı - Sofya 20.30 Viola konseri - Strazburg 20.30 kuartet - Varşova 20.15 hafif musiki.

Saat 21 de
Berlin 21.10 (Zeller) in (Der Vogelhandler) isimli opereti - Breslav 21.10 şen musiki - Danzig 21.10 dans musikisi - Frankfurt 21.15 dans musikisi - Hamburg ve Kolonya 21.10 şarkı ve orkestra - Stuttgart 21.10 karışık musiki - Bari (20.40 - 21.15) Yunanca neşriyat ve konser - Budapeşte II 21.20 plâk neşriyatı - Florans 21.30 oda musikisi - Lille (21 - 21.30) operet musikisi - Milano 21.15 hafif musiki - Nis 21.45 org - Prag 21.10 büyük şen program - Sofya (21.00 - 21.30) şarkı konseri - Varşova (21.15 - 21.35) Polonya musikisi.

Saat 22 de
Alman istasyonları saat 21 deki programlarına devam - Bükreş 22.15 plâk neşriyatı - Florans 22.35 dans - Lille 22.30 (Les Getito) isimli tiyatro - Londra (Reg.) 22.15 konser - Milano 22.00 (Weber) in (Freischütz) operası - Paris P. T. T. 22.30 Billie et son Equipe) isimli opereti - Paris 22.30 (Massenet) nin (Werther) operası - Prag şen programa devam - Sofya 22.45 karışık musiki.

Saat 23 de
Berlin, Münih, Frankfurt (1 - 23.20) dans musikisi - Viyana (1 - 23.30) şen musiki - Königsberg 23.20 dans musikisi - Budapeşte 23 orkestra konseri - Bükreş 23.15 plâk neşriyatı - Droitvich (23.40 - 24.45) şen musiki - Florans dansa devam - Lüksemburg 23.15 senfonik konser - Milano operaya devam Paris operaya devam - Paris P. T. T. operete devam - Sofya Karışık musikiye devam - Nis (22.30 - 24.30) konser.

Saat 24 den sonra
Alman istasyonları saat bire kadar programlarına devam - Budapeşte 24.20 cazband - Florans dans - Milano operaya devam - Nis konsere devam - Stockholm (24 - 1) modern dans havalari - Frankfurt, Lâypzig ve Hamburg (1 - 4) gece konser - Stuttgart (1-3) gece konseri: Orkestra, şarkı vesaire.

idare meclislerini kaldırmak lâzımdır

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

yahut teşebbüslerine gelme takip engel olmasınlar diye, bu iki sınıf nüfuz sahibi insanlara rüşvet olarak, müessis hissesi, meclisi idare âzalığı dağıtırlarmış. Tıpkı kurunu vustâda yol kesenlerinin bağ alması gibi.

Zaman ve ahval değişmiş, fakat iktisadî, ticarî, malî faaliyet sahasında mazinin bu kötü mirası olduğu gibi kalmıştır. Bu asırda, her memlekette hâlâ, iş başarmak isteyenler, nüfuz sahibi şahsiyetlere meclisi idare âzalıkları verdikleri gibi, ekseriya, meclisi idareler bir nevi nüfuz, politika, hizmet hediyesi olarak «sinekür» yani «çalışmadan para kazanmak» yeri hâline gelmiştir. Bir adamın beş yerde, on yerde meclisi idare âzası olduğu vardır.

İdare meclislerine yalnız bu şekilde insan tayininin delili, bir işin başına getirilen meclisi idare âzalarının, o işten hiç bir şey anlamamalarının esas olmasıdır. Bilâkis, meclisi idareler, hem maliyet fiatini lüzumsuz yere arttırmak, hem de başında bulundukları yere adamlarını kayırmak suretile ancak zararlı oluyorlar. Bunların tek faydası, olsa olsa, şirketin, zaman zaman, çıkmaza girmiş güç bir işini hükûmet nezdinde, nüfuza dayanarak yaptırmaktan ibaret kalır. Politika nüfuzu ile mücadele ettiğimiz bir devirde buna da cevaz yoktur.

Serbest kapitalizm devrinin en sakat âdetini devletçilik rejiminde muhafaza etmek cidden bir garibedir. Devlet, yahut millî banka ve müesseselerimiz, şirket kurmak, fabrika açabilmek için, politika ve finans âleminin ileri gelenlerine pay vermek mecburiyetinde midirler? Yahut, şu-

na buna yardımımızı müstehlîke ödetmeye ne hakkımız var?

Meclisi idare âzalıklarının sık sık bahse mevzu olduğu şu sırada bu meseleyi esasından halletmek ve eski zaman müstehasesi bu füzuli ve zararlı âdeti ortadan kaldırmak lâzımdır. Liberal ekonomi sistemini bırakıp, onun sadece fena tarafını devletçilik sistemine yamamak, nâhak yere devletçiliği zayıf düşürüyor.

Necmeddin Sadak

Hayraboluda aranan bir suçlu burada yakalandı

Hayraboluda Hasan adında birini ağır yaralamaktan maznun Mustafa adında biri hakkında mahallinde tahkikat yapılırken kendisi bir kolayını bulup oradan kaçmıştır.

Mahallî adliyesinin müracaatı üzerine İstanbul zabıtası da araştırma yapmış ve Mustafa evvelki gün Ayvansarayda bir evde yakalanmıştır.

Yapılan tahkikata nazaran Mustafa harbi umumi sıralarında iki jandarmayı öldürmek suçundan dolayı muhakeme altına alınmış, fakat kendisi silâhla dağa çıkarak uzun müddet eşkiyahlık yapmıştır. Gıyabında yapılan muhakeme neticesinde idama mahkûm olan Mustafa bilâhare hükûmete dehalet etmiş ve hakkındaki idam kararı on beş sene hapse tahvil edilmiştir.

Mustafa bu mahkûmiyet müddetini bitirdikten sonra bir müddet ötede beride dolaşmış ve son defa da Hayraboluda Hasanla kavgaya etmiş ve onu da yaralamıştır.

Dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde yapılan isticvabında Mustafa suçunu itiraf etmiş ve mahfuzen Hayraboluya gönderilmek üzere tevkif edilmiştir.

Gayrimenkul satış ilânı

İstanbul emniyet sandığı direktörlüğünden:

Bay Vehbi, Münip, Ataf ve Kemalın 14882 hesap No. sile Sandığımızdan aldıkları 54,000 liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borçlarını ödemediklerinden dolayı haklarında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icabeden ikraz senesinde Beyoğlunda Hüseyinağa mahallesinde caddeikebir ve tiyatro sokağında eski 190,1 ilâ 25, 1 ilâ 6, 1 ilâ 6, 1 ilâ 6, yeni 170, 172, 174, 176, 4. 6. 8. 16 ve kadastro tesbitine göre aynı semt ve mahallede İstiklâl caddesi ve Sahna sokağında aynı eski ve 170-176, 2-16, 3, 5 kapı 333 ada 3 parsel No. lu maa oda ve dükkan ve mağaza ve apartmanları müstemil Hristaki namı diğer Sitedöpera namile maruf maa müstemilât kâğır hanın seksen hisse itibarile 36 hissesi bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 11475 lira pey akçası verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birlikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâhiye rusumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 20/3/939 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahatta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 9/5/939 salı günü Çağaloğlunda kâin sandığımızda saat 14 ten 16 ya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icabeden gayrimenkul mükellefiye ile sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile 26/5/939 cuma günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmyan elâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretile haklarını bildirmemiş olanlar hakları tapu sicillerile sabit olmyanlar satış bedelinin paylaşılmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 38/364 dosya numarasile sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzunu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet sandığı; sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetini nisfını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (1802)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Samsun istasyonunda yapılacak istasyon binası inşaatı şartnamede lâzımgelen değişiklik yapılmak suretile yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. Bu iş için evvelce eksiltme evrakı almış olanlar bizzat yol dairesine müracaat ederek veya posta ile şartnameleri göndererek tashihaat yaptırabilirler?

- 1 — Bu inşaatın muhammen bedeli 85,000 liradır.
- 2 — İstekliler bu işe ait şartname vesair evrakı devlet demiryollarının Ankara ve Sirkeci veznelerinden 425 kuruş mukabilinde alabilirler.
- 3 — Eksiltme 29/3/939 çarşamba günü saat 15 de Ankara D. D. Yolları yol dairesinde toplanacak merkez I inci komisyonunca yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektupları ile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesai ki aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun olarak 5500 liralık muvakkat teminat.

B — Bu kanunun tayin ettiği vesikalar.

C — Nafia vekâletinden musaddak ehliyet vesikası (Ehliyet vesikası için isteklilerin ihale gününden önce evrakı girmiş olmaları lazımdır.)

Körting
Radyosu
Dünyanın Melodisini
tabii sesiyle dinleyin.
TÜRKİYE VEKİLİ: NERSES

KESKİN KAŞELERİ; Kırıklık, Nezle, Grip, Romatizma, baş ve diş ağrılarına birebirdir.

İstanbul
Bahçekapı

SALİH NECATİ

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum idaresi ilânları

Derince tahmil ve tahliye ameliyesinin tasnif ve fiatı:

Ameliyenin Nevi	Maden kömürü krom ve emsalı dökme cevher ton	Behir tonu Ku.	Kok kömürü Briket ton	Behir tonu Ku.	Muhtelif malzeme esya ve emtia ton	Behir tonu Ku.
1 — Ambar dahilinde supalana ha- zırlamak ve vapur dahilinde vinçle supalan yapmak bu ameliyede rih- tım veya silo iskelesine veya vapur güvertesine vermek ve bırakmakta dahildir.	46407	10	—	23	—	23
2 — Supalandan açık vagona tah- mil ve mütekabilinde vagonan su- palan ve idare vinci ile vagonan de- nize vermek veya mütekabilen deniz- den almak	26189	4,5	4992	9	—	9
3 — Vinç iştiraki olmaksızın rih- tım veya silo iskelesine veya güverte- den alarak vagona tahmil etmek ve- ya mütekabilen.	44593	17	5526	22	11776	14
4 — Supalandan alınıp açık arazi- ye nakil ve istif etmek ve mütekabi- len.	12325	23	—	23	975	18
5 — Silo iskelesine yanaşmış vapur güvertesinden veya silo iskelesinden hakil ve yerleştirmek	—	5	—	9	—	16
6 — Vinç iştiraki olmaksızın va- gonan tahliye ve açık araziye mağa- zalara nakil ve istif ve mütekabilen	25140	8	2103	24	8904	23
7 — Vagonan idare vinci ile açık araziye tahliye istif ve mütekabilen	—	7	—	5	475	14
8 — Vinçsiz merakibi bahriyeden küfelerle veya arkalık ile ve el ile çı- karılarak vagona tahmil açık arazi- ye mağazalara nakil ve istif etmek ve mütekabilen.	269	20	195	24	277	18
9 — Vagonan olukla tahliye	20411	5	—	7	—	9
10 — Saatle müteahhitten alına- cak amele	268	18	—	—	—	—
11 — Yevmiye ile alınacak amele.	18	120	—	—	—	—

Derince limanının on bir ameliyeden ibaret olan ve 25595 lira 9 kuruş muhammen bedeli bulunan tahmil ve tahliye işi bir sene müddetle kapalı zarf usulü ile münakasaya konmuştur. Her ameliyenin altında gösterilen to-
naja tahmini ve takribidir. Aynı zamanda bu ameliyelerin beher tonu kaç kuruş yapılabileceği de hizalarında
gösterilmiştir.

Münakasa 20/3/939 tarihine müsadif pazartesi günü saat (11) de Haydarpaşa gar binası dahilinde birinci işle-
me komisyonu tarafından yapılacaktır. Taliplerin 1919 lira 63 kuruş muvakkat teminat ile aynı gün saat (10)
a kadar komisyon kalemine teklif mektuplarını vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler, Haydarpaşa Liman Başmüfettişliğinde (parasız) olarak verilmektedir. (1461)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Kıymeti muhammenesi	Muvakkat teminatı	Mahallesini Sema	Sokağı	No. sı	Cinsi
L. K.	L. K.				
330 00	24 75	Kadıköy	Zühtüpaşa	Ömer Ef. çıkmazı	2 No. taj
40 50	3 00	»	»	»	2/1 17
308 50	23 14	Üsküdar	Selimiye	Harem iskelesi	8 15

Yukarda cinsi ve mevkileri gösterilen yerlerin mülkiyeti satılmak üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. ihale-
leri 23/3/939 perşembe günü saat 14 dedir. İsteklilerin Kadıköy vakıflar müdürlüğüne gelmeleri. (1517)

Kapalı zarf usulüyle eksiltme ilânı Trabzon - İran Transityolu Birinci Mintaka Başmüdürlüğünden:

- I — Eksiltmeye konulan iş: Transit yolunun kilometre 1+000 — 63+300
arasında parke kaldırım, şose esaslı tamir ve dere tahkimatı.
Bu işlerin keşif bedeli «233 068» lira 32 kuruştur.
2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D — Fennî ve hususî şartname
E — Keşif, silsile fiat ve metraj cetveli
F — Proje
İsteyenler bu evrakı Trabzon Nafia Müdürlüğünden ve Gümüşanede Tran-
sit yolu Birinci Mintaka Başmüdürlüğünden 12 lira bedel mukabilinde alabi-
lirler.
3 — Eksiltme 3/4/939 pazartesi günü saat 15 de Trabzonda Transit yolu
Birinci Mintaka Başmüdürlüğü binasında toplanacak komisyon tarafından
yapılacaktır.
4 — Eksiltme kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.
5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin «12 905» liralık muvakkat tem-
inat vermesi ve aşağıdaki vesikayı göstermesi lazımdır.
A — İsteklinin ihalede 8 gün evvel Trabzon vilâyetine müracaatla Ko-
misyonu mahsus tarafından ehliyet vesikası alması şarttır.
6 — Teklif mektupları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline
kadar yukarıda sözü geçen komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verile-
cektir.
Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 15 e kadar gelmiş olması
ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması lazımdır. Postada
olacak gecikmeler kabul edilmez. (1607)

Şevrole marka iki kamyon

Beşiktaş Maliye Tahsil Şefliğinden:

Yukarda cins ve miktarı yazılı kamyonların satışında talip zuhur etme-
miştir. İkinci satışa 23/3/939 perşembe günü saat on dörtte yapılacağından
satışa iştirak edeceklerin sekiz yüz elli lira üzerinden % de yedi buçuk pey
akcelerini havi banka mektuplarıyla yevmi hal ve saatte Beşiktaş maliye tah-

BANKA KOMERÇİYLE İTALYANA

Sermaye ve ihtiyat akçesi
847.596.198.95 İtalyan lirasıdır.
Merkezi İdare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde
ŞUBELERİ
İngiltere, İsviçre, Avusturya, Maca-
ristan, Yugoslavya, Romanya, Bul-
garistan, Mısır, Amerika Cemahiri
Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay,
Arjantin, Peru, Ekvatör ve
Kolumbiyada
Afiyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ
Galata Voyvoda caddesi Karaköy
Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)
Şehir dahilindeki acenteler:
İstanbulda: Alalemcian hanında
Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğ-
lunda: İstiklal caddesi Telef. 41046
İZMİRDE ŞUBE

**Atletik kütünüzü muhafaza
ediniz**

Çiğdemlikte mücazale 600
niz ve bunun on lyl çarısı
olan SHORT LINIA'yı giyin
niz. Dalimî mesajının teski-
nile yağlı tahavvayı gideviri.
Husulî elastik bir triko-
dan yapılmış olan SHORT
LINIA edî bir kütlet gibi
yıkama

Fiyatı: 10 liranın üstüne
Satış yeri yalnızca:
J. ROUSSEL
Paris, 100 Bd. Haussmann
İSTANBUL, Beyoğlu
Tünel meydanı 12 No. 10.
Malzemenin ziyalet edineceği
ve No. 10'da tariflenmiş katalogta.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli	% 7,5 te- minatı	Eksiltme şekli	saati
		Lira Krş.	Lira Krş.		
Yerli baskül	2 adet	446 30	33 47	Açık eksiltme	14
Baskül	1 adet sif	2100 —	157 50	Açık eksiltme	14,30
Şişe etiketi	373000 »	3055 75	229 18	Açık eksiltme	15
7 cins takım					

I — Yukarda cins ve miktarı yazılı 3 kalem malzeme ayrı ayrı eksiltmeye
konmuştur.

II — Muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları hizalarında gösteril-
miştir.

III — Eksiltme, 20/3/939 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında
yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyo-
nunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve listeler her gün sözü geçen şubeden parasız olarak ali-
nabileceği gibi etiket nümuneleri de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güven-
me paraları ile mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. 1398

★

I — İdaremizin Paşabahçe fabrikası için şartnamesi mucibince satın
alınacak (1) adet duvar ve seyyar elektrikli iskele vinci 17/1/939 tarihinde
ihale edilemediğinden yeniden kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

II — Muhammen bedeli sif İstanbul (13,000) lira ve muvakkat teminatı
(975) liradır.

III — Eksiltme 31/3/939 tarihine rastlayan cuma günü saat 15,30 da
Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyen firmaların mufassal fennî teklif-
lerle beraber kataloglarını, kaldırma indirme ve fren tertibatını açık olarak
gösteren resimlerini, birinci sınıf bir firma olduklarını gösterir evrakın ihale
tarihinden en az (7) gün evveline kadar İnhisarlar umum müdürlüğü müs-
kirat fabrikalar şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın
vesika almaları lazımdır. Aksi takdirde eksiltmeye istisal edemezler.

VI — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ile 5 nci maddede yazılı
eksiltmeye iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka
teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflarını eksiltme günü en
genç saat 14,30 kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde
vermeleri lazımdır. (984)

★

I — 14/3/939 tarihinde kapalı zarf ve eksiltmesi yapılacağı ilân edilmiş
olan buhar kazanının münakasa müddeti görülen lüzum üzerine temdit edil-
miştir.

II — Eksiltme şeraitı sabika dahilinde 4/4/939 tarihine rastlayan salı gü-
nü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesi müdüriyeti alım komis-
yonunda yapılacaktır. Kapalı zarflar eksiltme saatinden bir saat evveline ka-
dar (saat 14 e) kadar komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi
ve eksiltmeye girmek isteyenlerin fiatsız teklif mektuplarını ihale tarihinden
bir hafta evveline kadar müsikirat fabrikalar şubesine vererek münakasaya
iştirak vesikası almaları lazımdır. (1714)

Orman Umum müdürlüğünden

1 — Orman umum müdürlüğü teşkilâtına dağıtılmak üzere mübayaası-
na lüzum görülmüş olan miktarı aşağıda yazılı on iki kalem alât ve edevatı
fenniyi kapalı zarf usulü ile ve 15 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Mezkûr âletlerin tahmini fiatı ceman 25,150 lira olup muvakkat
teminatı 1886 lira 25 kuruştur.

3 — Eksiltme 23/Mart/939 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de
umum müdürlük binasında üçüncü şube müdürlüğü odasında yapılacaktır.

4 — Bu hususa ait idarî ve fennî şartname orman umum müdürlüğün-
den ve İstanbul çevirge müdürlüğünden alınabilir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir
saat evveline kadar mezkûr komisyona tevdi etmeleri lüzumu ilân olunur.
(760) (1455)

Cinsi	Adet
Pergel takımı	200
Düblü tesimetre	200
Mayıl mesafeyi ufka tahvil cedveli	100
Mikyası hendesi	100
Çelik şerit	100
Gönye 45 derecelik	200
Gönye 60 »	200
Minkale	200
Mira	200
Ormancı kompası	500
Tecessümat burgusu	200
Planimetre	50

TÜRK HAVA KURUMU BUYUK PIYANGOSU

Altıncı Keşide: 11/Nisan/939 dadır.

Büyük ikramiye **200.000** Liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000,
10.000 liralık ikramiyelerle (200.000 ve 50.000) liralık
iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Nisan/939 günü akşamına kadar biletini de-
ğiştirmiş bulunmalıdır.

Deniz Levazım Satınalma komisyonu ilânları

1 — 14/3/939 tarihinde Aydınreis mesaha gemisinin tamirine ait yapı-
lan açık eksiltmeye talip çıkmadığından eksiltme 24/3/939 tarihine rastlayan
Cuma günü saat 14 de yeniden yapılmak üzere on gün müddetle uzatılmıştır.

2 — Tahmin edilen bedeli 4656 lira 82 kuruş olup şartnamesi her gün
Kasımpaşa bulunan komisyonardan alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte belli gün
gelmeleri lazımdır. (1795)

İstanbul Levazım Amirliği ilânları

40 adet altı üstlü ve 50 adet tek karyola alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 20/Mart/939 pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede âmirlik satma alma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 1480 lira katı teminatı 222 liradır. Şartname ve nümuneleri komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile belli saatte kmisyona gelmeleri. (1562) (561)

4000 kilo sabun alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 20/3/939 pazartesi günü saat 15 de Tophanede İstanbul levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin katı teminatlarla beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (564) (1677)

50 adet büyük kapaklı bakır tençeresinin pazarlıkla eksiltmesi 21/3/939 Salı günü saat 15 te Tophanede İstanbul Levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 425 lira, katı teminatı 63 lira 75 kuruştur. Şartname ve nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin belli saatte kanunî vesikalarile beraber Ko. na gelmeleri. (568) (1735)

2500 adet boş benzin tenekesi satılacaktır. Pazarlığı 21/3/939 Salı günü saat 15,30 da Tophanede İstanbul Levazım âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 175 lira, katı teminatı 26 lira 25 kuruştur. Tenekeler Orhaniye kırsasında Nakliye okulunda görülebilir. İsteklilerin belli satte Ko. na gelmeleri. (569) (1736)

Levazım eşya tehzizat anbarı için 9 çift altı ve üstlü karyolanın pazarlıkla eksiltmesi 20/3/939 pazartesi günü saat 14,45 de Tophanede İstanbul levazım âmirliği satınalma Ko. da yapılacaktır. Tahmin bedeli 198 lira katı teminatı 29 lira 70 kuruştur. Şartname ve nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (573) (1816)

1000 liralık kadar kuru kayısı 23/3/939 perşembe günü saat 14 de Tophanede İstanbul levazım âmirliği satınalma Ko. da pazarlıkla satın alınacaktır. Eysaf ve nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin katı teminatlarla beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (570) (1812)

4500 kilo mazot ve 2500 kilo silindir yağı 23/3/939 perşembe günü saat 14,30 da Tophanede İstanbul levazım âmirliği satınalma Ko. da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. İsteklilerin katı teminatlarla belli saatte Ko. na gelmeleri. (671) (1814)

70 ton odun alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 23/3/939 perşembe günü saat 15 de Tophanede İstanbul levazım âmirliği satınalma Ko. da yapılacaktır. İsteklilerin katı teminatlarla beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (572) (1815)

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittlahadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Muharrem 26 — Kasım 131

S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatış

E. 10,14	11,48	6,04	9,28	12,00	1,31
Va. 4,30	6,06	12,22	15,46	18,19	19,50

İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk sokak No. 13

Akba müesseseleri

Ankara'da her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz. Her dille kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için üan kabul, abone kaydedilir. Undervodd yazı ve hesap makinelerinin Ankara acentesi, Parker dolma kalemlerinin Ankara'da satış yeridir. Telefon: 3377.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4 »	500	»	2.000 »
4 »	250	»	1.000 »
40 »	100	»	4.000 »
100 »	50	»	5.000 »
120 »	40	»	4.800 »
160 »	20	»	3.200 »

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

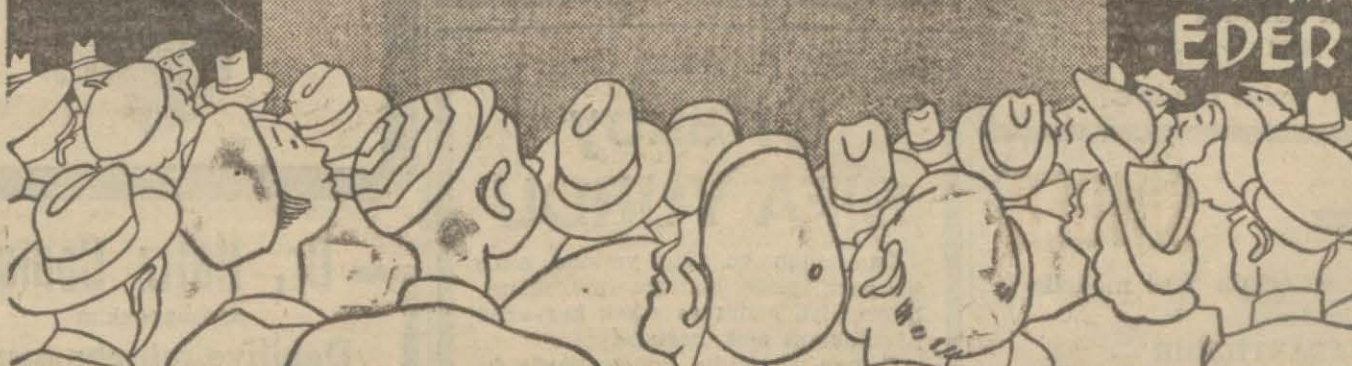
TÜRKİYE İŞ BANKASI'NIN İKRAMIYE KURSU

SENEDE
5 DEFA
KUMBARA
SAHIPLERİNİN
BAŞLARI
ÜSTÜNDE
DOLAŞIR

VE

TAM
435
KİŞİYİ
ZENGİN
EDER

SİZ DE BU TALİHLİLER ARASINA GİRİNİZ!

Dr. M. Mahir Mergen

Muayenehanesini Teşvikiye - Kâğıthane caddesinde 23 numaralı yere nakletmiştir; hastalarını her gün saat 9 dan 18 e kadar kabul eder.

İstanbul Harici Kıtaat ilânları

Edremit ve Bergama birlikleri için 32000 kilo kuru fasulye açık eksiltme ile alınacaktır. Münakasası 20/3/939 pazartesi günü saat 11 de Edremitde tüm satınalma Ko. da yapılacaktır. Tahmin bedeli 4160 lira ilk teminatı 312 liradır. Taliplerin münakasa günü Edremitte Ko. na müracaatları (892) (1809)

Tüm birlikleri için 15 ton pirinç 22/3/939 günü pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin belli günde Vize de tüm satınalma Ko. na müracaatları. (893) (1810)

500 ton A tipi benzin alınacaktır. Tahmin bedeli 122500 lira ilk teminatı 7375 liradır. Kapalı zarfla ihalesi 5/4/939 çarşamba günü saat 16 da Ankara'da M. M. V. satınalma Ko. da yapılacaktır. Şartnamesi 6 lira 15 kuruş Ankara'da Ko. dan alınır. İsteklilerin kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen vesaikle birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Ko. na vermeleri (894) (1811)

2000 ton B tipi benzin alınacaktır. Tahmin bedeli 520000 lira ilk teminatı 24550 liradır. Kapalı zarfla ihalesi 5/4/939 çarşamba günü saat 15 de Ankara'da M. M. V. satınalma Ko. da yapılacaktır. Şartnamesi 26 lira mükabillinde Ankara'da Ko. dan alınır. İsteklilerin kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı vesaikle birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını muayyen saatten bir saat evveline kadar Ko. na vermeleri. (895) (1812)

ilân:

Viktorya Dö Berlin Umum Sigorta Anonim şirketi tarafından 11/5/1925 tarihinde Tubay Nedim Hayatı üzerine akt ve tanzim olunan Bin Türk liralık ve 961831 numaralı Sigorta mukavelenamesi zayi olmuştur. Mezkûr mukavele hali hazırda kimin yedinde ise, hukukunu ispat etmek üzere Viktorya dö Berlin Sigorta şirketi'nin İstanbulda, Galatada, Kürekçilerde, Manhaym hanında Türkiye Müdüriyetine veya Berlinde kâin Merkezine, işbu ilânın tarihi neşrinden itibaren iki ay zarfında müracaat etmesi rica olunur. Mezkûr müddetin müruurunda, numarası balâda muharrer Sigorta mukavelenamesinin kekenlemeyektün ve mefsuh addedilerek yerine nüshayı saniyesinin tanzim edileceği ilân olunur.

VİKTORYA DÖ BERLİN
Umum Sigorta Anonim Şirketi
Türkiye Müdüriyeti

Beyoğlu yerli askerlik şubesinde: Beyoğlu askerlik şubesinde kayıtlı yedek subaylardan asteğmen (yarsubay) rütbesinde olanların nakliye sınıfı mensupları 1 nisan, süvari sınıfı mensupları 5 nisan, ölçme sınıfı mensupları 15 nisan, istihkâm sınıfı mensupları 20 nisan 939 günü 45 günlük talim için kıtaya gönderileceklerinden hemen şubeye müracaat etmeleri.

ZAYI ŞEHADETNAME

1326 senesinde Beşiktaşta Akaretlerde kâin Afifî Maarif namındaki hususî mektepten aldığım rüşdiye şehadetnamesini zayı ettim. Yenisini alacağımndan eskisinin hükmü yoktur.
Taksim Güneşsuyu, Bağodaları sokağı No. 29 da mukim merhum Mustafa oğlu HÜSEYİN RİFAT

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:

İSTANBUL (Galata)

Türkiye şubeleri:

İSTANBUL, (Galata, Yeniciami)

MERSİN

ADANA Bürosu

Yunanistan şubeleri:

SELÂNİK, ATİNA,

Her türlü Banka muamelâtı

Kiralık kasalar

GRİPİN

GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUKALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEVRALJİ - BAŞ - DIŞ

aldanmayınız. Rağbet gören her şeyin taklidi ve benzeri vardır. GRİPİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

Çocugun gıdasında tasarruf olmaz

Bütün dünyaca tanınmış olan

FOSFATIN FALYER

ile

Çocuğunuzu besleyiniz

FOSFATIN FALYER

Bütün eczane ve büyük bakkallarda bulunur

MÜHİM BİR TAVSİYE

Baş, Diş ve Romatizma ağrılarına, Nezle grip ve soğuk algınlığına

Karşı tesirini en çabuk gösteren en emin ve kat'i ilaç

Neokürin dir.

HELMOBLEU

**BÜBREK
MESANE
İDRAR
YOLLARINDAKİ**

HASTALIKLARI KÖKÜNDEN TEMİZLER

ODEON

**LÜKS PLÂKLAR
Münir Nureddin**

270908 No. : Hicaz şarkı — ELÂ GÖZLERİNE

270909 No. : Hicaz şarkı — İZMİRİN İÇİNDE

270910 No. : Fantazi — Akşam gene gölgen

270911 No. : Saçlarına ak düştü

270912 No. : GÜLZARA NAZAR KILDIM

270913 No. : ABU TABİLE BU ŞEB

Yeni çıkan ve fevkalâde olan bu plâkları her halde edininiz.

SINGER

Bayanlara mahsus elmalı ve pırlantalı Singer saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Fiyatları 75 ilâ 500 liradır.

— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR —

Taşradan talep vukuunda yeni katalog gönderilir.

SİNGER SAAT MAĞAZALARI - İstanbul Eminönü, Tel: 21964

İstimlak dolayısıyla mağazamız arkadaşları dar sokağa naklolunmuştur.

Sütçülük âleminde
yeni bir hârika olan

İSVEÇ MAMULÂTI

"DİABOLO,"

Süt makinelerinin 1939 modelleri gelmiştir. Fiatlar rakabet edilmez derecede ucuzdur. Bazı muntakalarda acenteler aranmaktadır.

Merkez Mümmessillliği

B. N. KAZANCIYAN

Tram makineleri evi

74 - 89 Tünel caddesi Galata - İstanbul. Tel. 41888, Telg: Kazançan - İstanbul

DOYÇE ORIENTBANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata ve İstanbul)

Depo: Tütün Gümrük
İzmir

Her türlü banka muamelâtı

Dr. HORHORUNI

hastalarını akşama kadar
Sirkeci Viyana Oteli yanındaki muayenehanesinde tedavi eder. ★

Telefon: 24131

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy

ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatları ile fitlik, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ucuz hususî flatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221

1 K A Ş E

NEOKALMİNA

BUTUN AGRILARI Dindirir

30,000

OKUYUCU

GİBİ BUGÜN

SİZ DE

BİR

ALINIZ

Bugün çıkan 2 inci sayısında: Fethi Okyarla mülakat - Refik Halid - Nizameddin Nazif - Naci Sadullah - İbrahim Hakkı Konyalı - Kandemir - Esad Mahmud - Ömer Besimin en güzel yazıları - Ayrıca Yaşasın Aşk - Venüs - Beethoven - Türkün kılıcı - Salon oyunları - Utanmak ve sıkılmak - Nefis tablolar - bulmacalar vesaire...

YeniGün

ün I inci sayısı ikinci defa basıldı.

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumların dan mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi URİNAL ile geçiriniz.

URİNAL

Vücutte toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir, kanı temizler, lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

**İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ**

BEYOĞLU — İSTANBUL

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya

Dökülen saçların en iyi ilacı

Gür Saç

saç suyudur.

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umumi nesriyat müdürü: Sevkett Rado